

Instans: Socialnämnden
Tid: Tisdag den 12 december kl. 13:15
Plats: Nossan (A-sal), kommunhuset, Herrljunga

Dag för justering: måndag, 18 december 2023
Förslag på justerare: Jan Knudsen (SD)

Samtliga ärenden har beretts av socialnämndens presidium.

Observera att sekretesshandlingar delas ut för genomläsning innan sammanträdet i enlighet med beslut på socialnämndens sammanträde den 21 maj 2013, § 60/2013.

Carina Fredriksen (S)
Ordförande

Markus Larsson
Sekreterare

Information:

- SN= slutgiltigt beslut fattas i socialnämnden
- KS = slutgiltigt beslut fattas i kommunstyrelsen.
- KF = slutgiltigt beslut fattas i kommunfullmäktige.
- Info = Information.
- Ett X markerar att handlingar finns bifogade i kallelsen.
- VS markerar att handlingar presenteras vid sammanträdet.

<i>KL</i>	<i>NR</i>	<i>Besluts -organ</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>	<i>Föredragande/ Kommentar</i>
13.15			Sammanträdets öppnande			Ordförande
			Upprop			Nämndsamordnare
			Val av justerare och tid för justering			Ordförande
			Godkännande av dagordningen			Ordförande
13.20	1	INFO	Föreläsning av KPMG	--	--	Representant från KPMG
14.05	2	KS	Antagande av äldreomsorgsstrategi för Herrljunga kommun 2023-2032	SN 2023/161	X	Socialchef
14.20	3	INFO	Information om folkhälsa och samverkan	--	--	Folkhälsstrateg
14.40	4	INFO	Slutrapport Hagen etapp 1	SN 2023/162	X	Projektledare
14.55	5	INFO	Personalekonomisk uppföljning	--	--	HR-specialist
15.05	6	INFO	Förvaltningen informerar	--	--	Socialchef
15.15	7	SN	Reviderad budget och verksamhetsplan 2024	SN 2023/5	X	Controller
15.30	8	SN	Attestanter 2024 socialnämnden	SN 2023/9	X	Controller
15.40	9	SN	Schablonbelopp för LSS, personlig assistans till utförare	SN 2023/157	X	Controller
15.50	10	SN	SKR brukarundersökningar 2023 LSS och IFO	SN 2023/138	X	SAS
16.05	11	SN	Indexreglering av timavgift för uttag av taxa gällande alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter och lag om viss receptfria läkemedel	SN 2023/133	X	Verksamhetschef
16.10	12	SN	Ansökan om verksamhetsbidrag för 2024 från Kvinno- och Tjejjouren	SN 2023/113	X	Socialchef
16.15	13	INFO	Återrapport från kontaktpolitiker	--	--	Ordförande

<i>NR</i>	<i>Meddelandeförteckning</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>
1	KS § 202/2023-11-13 Äskande från socialnämnden om medel för drift av projektet Ung omsorg	SN 2023/145	X
2	Beslut från delregional nämnd södra gällande förlängning av avtal om samverkan vid ungdomsmottagningen i Herrljunga mellan Herrljunga kommun och delregional nämnd södra	SN 2023/108	X
3	Förtydligande av TiS Taxan 2023-11-24	SN 2023/P-28	X
4	KF § 183/2023-11-27 Budget och verksamhetsplan 2024 för Herrljunga kommun	SN 2023/5	X
5	KF § 188/2023-11-27 Bestämmelser om taxa gällande alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter och lag om vissa receptfria läkemedel	SN 2023/133	X
6	KF § 189/2023-11-27 Riktlinjer för handläggning av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet	SN 2023/147	X
7	FSG Protokoll 2023-11-30	SN 2023/15	X

<i>NR</i>	<i>Delegeringsbeslut</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>
1	Anmälan av delegeringsbeslut under tidsperioden 2023-11-01 – 2023-11-30	--	VS

Antagande av äldreomsorgsstrategi för Herrljunga kommun 2023–2032

Sammanfattning

Kommunen behöver en långsiktig planering och inriktning som är väl förankrad i hela kommunen avseende äldreomsorg därför har socialförvaltningen under 2023 i samarbete med KPMG tagit fram en strategi för äldreomsorgen. Satsningen har finansierats med statsbidrag. Revisionen i kommunen har vid tidigare granskningen av kommunens kvalitet i äldreomsorgen år 2021 rekommenderat socialnämnden att ta fram en strategisk plan för äldreomsorgen. Förvaltningen har haft detta som en av de prioriterade frågorna i förvaltningen. En strategisk plan för äldreomsorgen är en förutsättning för att kunna identifiera de områden som förvaltningen måste arbeta med för att hitta de områden som är möjliga att effektivisera. En strategi som medför att förvaltningen får ett underbyggt underlag att arbeta vidare med knyter an till kommunens övergripande mål om en hållbar och inkluderande kommun. Både utifrån ansvaret att klara en framtida svår ekonomisk utmaning inom äldreomsorgen med fler äldre samt inkludering av den äldre befolkningen.

Denna strategi ska vara den inriktning som förvaltningen ska ha för att genomföra den omställning som äldreomsorgen står inför de kommande åren. För att lägga en strategi framåt har det varit väsentligt att spegla vilka förutsättningar, vilken struktur och vilket innehåll som gäller för nuvarande äldreomsorg i kommunen. En kortare tillbakablick över målgruppens verksamhetsutveckling över tid presenteras, som syftar till ökad förståelse för nuläge och utgångspunkt för Herrljunga kommuns äldreomsorg. Därefter presenteras en strategi för kommunens arbete framåt.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-11-21
Äldreomsorgsstrategi 2023-2032

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Socialnämnden antar äldreomsorgsstrategin.
- Socialnämnden föreslår för kommunstyrelsen att anta äldreomsorgsstrategin.

Sandra Säljö
Socialchef

Expedieras till: Kommunstyrelsen

Bakgrund

I likhet med många andra kommuner i Sverige har Herrljunga en utveckling där kommunens invånare blir allt äldre. Under åren 2012–2021 steg den procentuella andelen av invånarna över 65 år, från 21,8% till 25%. Konsekvenser av utvecklingen kan ses i närtid och exemplifieras via ökning av utförda hemtjänststimmar under 2022 i jämförelse med föregående år. Som i så många andra kommuner ställer den demografiska utvecklingen frågor till äldreomsorgen gällande organisering/struktur, effektivisering, kompetensförsörjning, hemtjänst, boendeplatser, hälso- och sjukvård, biståndsbedömning och ekonomiskt utfall. Därav behövs en strategi för äldreomsorgen.

Samverkan

Ärendet har samverkats på FSG 2023-11-30

Motivering av förslag till beslut

Kommunen behöver ha en gemensam bild av vart äldreomsorgen är på väg. En äldreomsorgsstrategi ger kommunen en sådan inriktning som kan användas som underlag i framtida politiska beslut och för beslut i verksamheten. En strategisk antagen plan gör att förvaltningen kan ta mer förankrade beslut i fakta och därmed skjuta in resurserna rätt samt arbeta på effektiviseringar där de är möjliga.

Äldreomsorgsstrategi

Strategi 2023–2032

Herrljunga
kommun

Innehåll

Innehållsförteckning

Äldreomsorgens utveckling	3
1.1 Nationellt.....	3
1.2 Herrljunga	4
1.2.1 Äldreomsorgen övergripande	4
2 Bakåtblick och nuläge	7
2.1 Hemtjänsten	7
2.2 Särskilt boende.....	11
2.2.1 Kostnadsutveckling över tid.....	13
2.3 HSL.....	15
2.4 Biståndsbedömning	16
2.5 Preventiva insatser Herrljunga kommun	17
3 Framtida behov och alternativ	19
3.1 Målgruppens prognostiserade sammansättning	19
3.2 Framtida behov av insatser	20
4 Strategi framåt.....	23
Bättre förebyggande och rehabiliterande insatser	23
Översyn av särskilda boendeformer	23
Flexibla former för beslut om äldreomsorg	23
Användning av välfärdsteknik.	24
Sammanhållen vård och omsorg	24
Anhöriga	24
Personcentrerad vård.....	24
Insatser för personer med demenssjukdom.....	25
4.1 Förändrad och/eller utvecklad inriktning för Herrljunga kommun.....	25
5 Sammanfattning och slutsatser	28

1. Äldreomsorgens utveckling

1.1 Nationellt

Sverige har idag en av världens äldsta befolkningar. Andelen äldre i befolkningen blir allt större och de allra äldsta förväntas öka framöver. De flesta äldre har en god hälsa och kan leva länge med bibehållen hälsa och god funktionsförmåga. Förekomsten av sjukdomar, nedsatt fysisk och psykisk funktionsförmåga ökar dock med stigande ålder vilket leder till ökat beroende av vård och omsorg.

Gruppen mest sjuka äldre omfattar, enligt Socialstyrelsen, personer som är 65 år eller äldre med omfattande nedsättningar i sin funktionsförmåga till följd av åldrande, skada eller sjukdom. Idag handlar det om cirka 300 000 kvinnor och män som får omfattande insatser. Området att säkra vård och omsorg för mest sjuka äldre utgör en av samhällets största utmaningar och är högt prioriterat.

De senaste årens coronapandemi har slagit hårt mot äldregruppen i Sverige. Den generella bilden i landets kommuner är att efterfrågan av tjänster/insatser har påverkats i äldreomsorgen. I flera kommuner vittnas om att det under perioder funnits en osäkerhet och rädsla att flytta in till äldreboende och att hemtjänstinsatser avstås av samma skäl. Dessa indirekta konsekvenser för äldregruppen, beskrivs i det andra delbetänkandet från Coronakommissionen (SOU 2021:89) som noterar att rekommendationen om social isolering som riktat sig till äldre har lett till sämre psykisk hälsa för vissa grupper samt också riskerat försämra deras fysiska hälsa, vilket föranleder bedömningen att det sannolikt kommer finnas ett utökat behov av stöd och insatser till följd av pandemin. Utredningen om äldreomsorgslagen (SOU 2022:41) som tillsattes av Regeringen i slutet av 2020 tar avstamp i de strukturella brister som blottades under pandemin inom vård och omsorg. Utredningen syftar till att komplettera nuvarande Socialtjänstlag (2001:453), förkortad SoL och kan komma att förändra Sveriges kommuners utförande inom socialtjänsten under kommande år.

Mot bakgrund av ovanstående finns ett stort behov av att hitta nya arbetsformer eller stärka nuvarande för att skapa större trygghet för våra äldre.

1.2 Herrljunga

I likhet med många andra kommuner i Sverige har Herrljunga en utveckling där kommunens invånare blir allt äldre. Under åren 2012–2021 steg den procentuella andelen av invånarna över 65 år, från 21,8% till 25%. Konsekvenser av utvecklingen kan ses i närtid och exemplifieras via ökning av utförda hemtjänsttimmar under 2022 i jämförelse med föregående år. Som i så många andra kommuner ställer den demografiska utvecklingen frågor till äldreomsorgen gällande organisering/struktur, effektivisering, kompetensförsörjning, hemtjänst, boendeplatser, hälso- och sjukvård, biståndsbedömning och ekonomiskt utfall.

För att lägga en strategi framåt är det väsentligt att spegla vilka förutsättningar, vilken struktur och vilket innehåll som gäller för nuvarande äldreomsorg i kommunen. En kortare tillbakablick över målgruppens verksamhetsutveckling över tid kommer också presenteras, som syftar till ökad förståelse för nuläge och utgångspunkt för Herrljunga kommuns äldreomsorg.

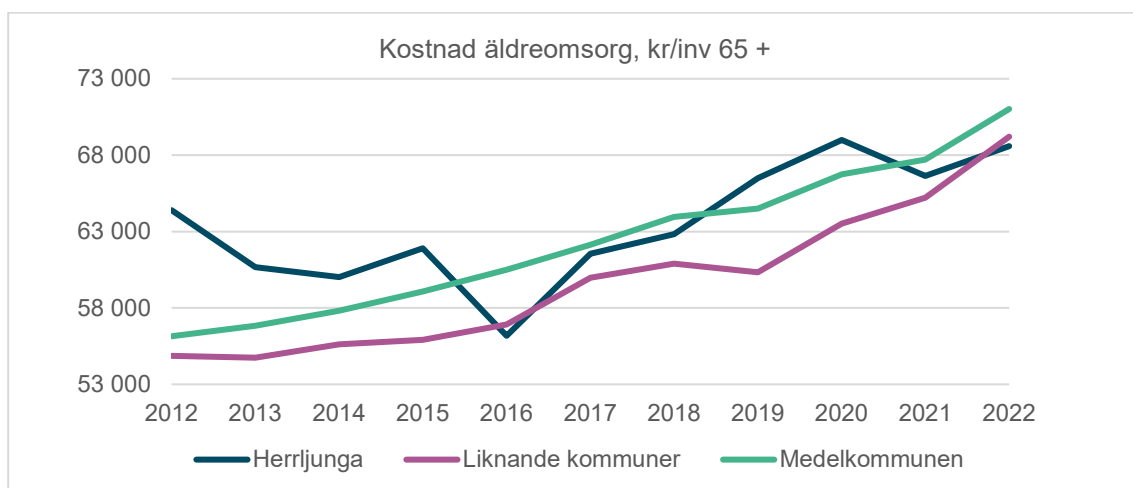
1.2.1 Äldreomsorgen övergripande

Inom socialnämnden har en rad åtgärder och strategier initierats de senaste åren. Kompetensförsörjande insatser som projektet ”*Heltid som norm med deltid som möjlighet*” är ett exempel. Arbetet har pågått sedan 2018 och enligt verksamhetsberättelsen 2023 har hela förvaltningen ökat sin anställningsgrad på heltid till 94%. Ur intervju framkommer att Herrljunga har begränsade system för att verifiera och följa anställningsgraderna över tid. Mätningen är gjord under en månad och beaktar inte andel tjänstledigheter. Inklusiva tjänstledigheter ger anställningsgraden ett utfall på cirka 70% med heltid inom förvaltningen. Ett annat exempel är kompetenshöjande insatser som ”*äldreomsorgslyftet*” där medarbetare fått möjlighet att utbilda sig på arbetstid där statsbidrag ersatt personalkostnader för personalen som studerar. Vid dokumentanalys av de senaste årens verksamhetsberättelser beskrivs utmaningar i förvaltningens förmåga att behålla kompetens vilket försvårat det strategiska arbetet. Mellan 2014–2019 har exempelvis omsättningen på chefer inom socialförvaltningen varit anmärkningsvärt hög. Under tidsperioden har det varit 71 chefer på 15 tjänster. Vid intervju framkommer att utmaningen med att behålla kompetens har fortsatt under åren 2019–2022. Under perioden har tio chefer valt att avsluta sin anställning och ytterligare fyra chefer har lämnat av andra skäl

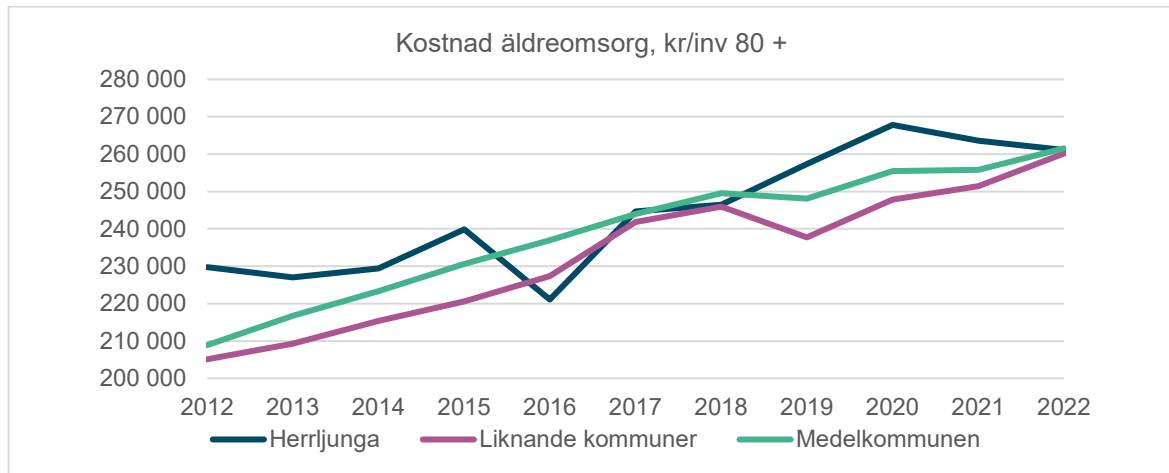
(däribland pensionsavgångar). Detta på 19 chefstjänster totalt. Arbetet med att behålla kompetens är ett uppmärksammat område och beskrivs som ett av nämndens mål. Enligt uppgift finns ingen gemensam grund till omsättningen, sju av cheferna avslutade sin anställning för exempelvis nya chefsuppdrag och arbetsplats närmare hemmet. Tre av cheferna återgick till sina tidigare befattningar. Externa faktorer som pandemin har så som i andra kommuner varit en försvårande omständighet de senaste åren vilket påverkat framåtsyftande utvecklingsinsatser.

Gällande ekonomiskt utfall över tid beskrivs faktorer som statsbidrag (med riktning covid) som ett positivt tillskott som påverkat det totala utfallet de senaste åren enligt verksamhetsberättelsen 2021. Under 2021 genomfördes en utredning för att identifiera kostnader inom nybyggnationen av äldreomsorgsboendet Hagens Demenscentrum. Utredningen visade att förvaltningen står inför en omfattande utmaning utifrån demografi och att få demografitilldelningsmedel att räcka till samtliga delar inom VoO, då Hagens demenscentrum kommer ta 57% av demografitilldelningen i anspråk.

För att få en övergripande bild av det ekonomiska läget inom äldreomsorgen i Herrljunga över tid har en jämförelse av kostnaden per invånare genomförts. Dels kostnaden per invånare över 65 år, dels per invånare över 80 år. Statistiken gäller för perioden 2012 till 2022.

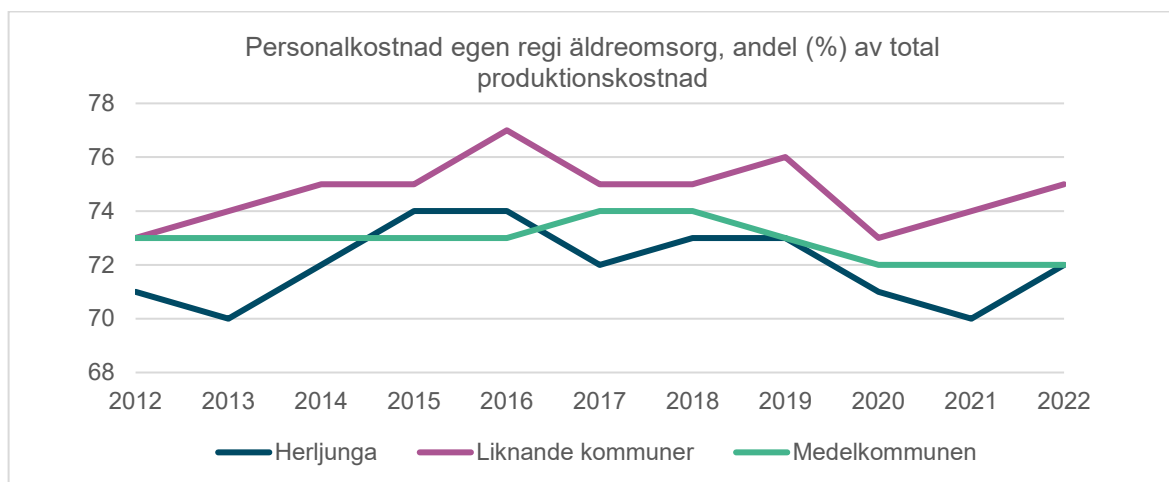
Källa: Kolada.

Källa: Kolada.

I båda diagrammen noteras liknande kostnadsutveckling, med nedgång under 2015 för att sedan öka igen under 2016. Över tid ligger Herrljunga på en generell högre kostnadsnivå för äldreomsorgen än gruppen liknande kommuner. Detta under samtliga år med undantaget 2016, och likvärdiga kostnader för den äldsta gruppen under 2017–2018 och 2022. Även kostnaden för den yngre gruppen var lägre i Herrljunga än i jämförelsegruppen 2022.

Äldreomsorgens enskilt största kostnadspost utgörs vanligen utav personalkostnader. Av statistiken i diagrammet nedan framgår att personalkostnadens andel av produktionskostnaden har varit och är lägre i Herrljunga än jämförelsegruppen liknande kommuner, vilket innebär att Herrljunga lagt mer resurser på verksamhetens övriga kostnader och lokalkostnader än på personalkostnader. Däremot var kostnaderna år 2022 på liknande nivå i Herrljunga och medelkommunen.

Källa: Kolada.

2. Bakåtblick och nuläge

Följande avsnitt avser att ge en bakgrundsbild över tid, gällande centrala delar i Herrljunga kommuns äldreomsorgsorganisation. Hemtjänsten, Boendeplatser, Hälso- och sjukvårdsenheten och biståndsbedömningen kommer via dokumentanalys och statistiska nyckeltal analyseras med syfte att skapa en bild av verksamhetsgrenarnas specifika förutsättningar för en framåtskridande äldreomsorgsstrategi.

2.1 Hemtjänsten

Hemtjänstens organisering består av hemtjänstgrupperna Tätort och Landsbygd som utgår från Herrljunga samt hemtjänstgruppen Ljung som utgår från Ljung. Vid intervjuer beskrivs en låg grad av samverkan mellan hemtjänstgrupperna i allmänhet och i synnerhet med hemtjänstgruppen som utgår ifrån Ljung. Hemtjänstgruppernas isolering har uppmärksammats och åtgärder för att motverka trenden har utförts. I närtid har exempelvis hela hemtjänstområdet slagits ihop till ett budgetområde. Det framkommer i intervju att brukarunderlaget i kommunen består av en hög andel äldre med omfattande behov där dubbelbemanningsinsatser är frekvent förekomna för att kunna tillgodose behoven. Den geografiska utmaningen med långa färdsträckor på svårframkomliga vägar beskrivs tillsammans med hög användning av timvikarier som stora utmaningar för hemtjänsten.

Under de senaste åren har välfärdstekniska projekt initierats. Tillsynsinsatser via trygghetskamera samt nyckelfria lås har implementerats. Hemtjänsten har under de senaste åren uppvisat höga kostnader, vilket föranledde en omfattande genomlysning under 2021. Genomlysningen påvisade att "kostnad per brukare" inom hemtjänsten var dyr i jämfört med snittet. Rekommenderade åtgärder från genomlysningen avsåg bland annat tydligare mål och kontinuerlig uppföljning rörande arbetad tid i förhållande till beviljad och utförd tid. Förvaltningen ansåg att en fortsatt analys krävdes då genomlysningen även identifierade ett flertal effektiviseringsområden inom verksamheten.

Projektet "Ökad effektivitet i hemtjänsten", initierades med målen:

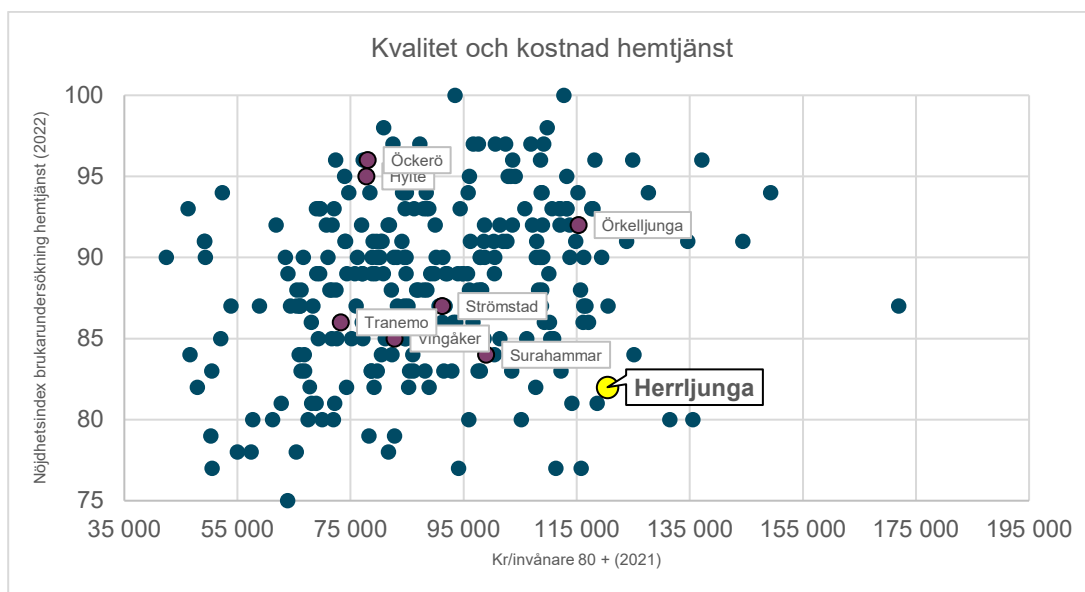
- Höja effektiviteten från 51 % (2020) till 66% för hemtjänsten som helhet och då komma ner i kostnad per brukare snitt och därmed en kostnad om 543 kr/timme.

- Att införa lagen om valfrihet i Herrljunga (LOV) till en rimlig kostnad för kommunen som är hållbar över tid.
- Att bibehålla/öka kvalitén till brukaren
- Att öka kontinuiteten hos brukaren
- Att ha en budget i balans.

Projektet har fortgått under 2022 och planeras att fortlöpa under hela 2023. Till projektet har kommunstyrelsen beviljat medel för en internprojektledare.

Insatser för att följa effektivitetsmättet har genomförts, exempelvis via GPS-puckar som syftar till att belysa vad tiden som inte är utförd tid består av. Resultatet visar att tidsåtgången i bil består av 20-25%. Produktivitetmättet för hemtjänstgruppen i tätort är betydligt högre än för hemtjänstgrupperna på landsbygden, vilket förklaras med att gruppen ombesörjer brukare i en geografisk närhet. Enligt verksamhetsberättelsen 2022 nåde hemtjänsten inte delårs målet på 60% effektivitet i hemtjänsten och målet kvarstår under 2023.

För att få en nulägesbild av förhållandet mellan kostnad och kvalitet inom hemtjänsten, (som även är uppmärksammade mål inom det pågående projektet: *ökad effektivitet i hemtjänsten*), visar efterföljande spridningsdiagram att Herrljunga sticker ut, både vad det avser kvalitét och kostnad, samt i jämförelse med liknande kommuner och medelkommunen i riket.

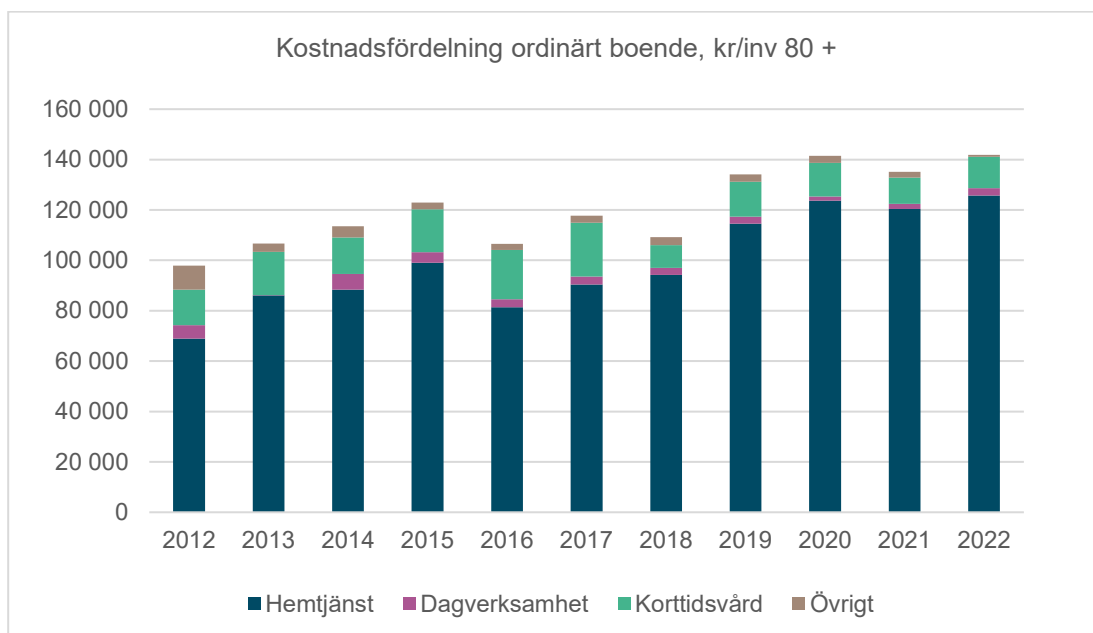
Källa: SKR, "Koll på äldreomsorgen".

Diagrammet visar på förhållandet mellan kostnader och kvalitet inom hemtjänsten för de kommuner som har data för de aktuella variablerna. Den vertikala axeln visar resultat från brukarbedömning år 2022 inom hemtjänsten. Det nyckeltal som visas är hur nöjda brukarna är med hemtjänsten som helhet. Den horisontella axeln visar kostnad för hemtjänst per invånare 80+ år 2021. Herrljunga uppvisar således höga kostnader med låga kvalitetsmått inom hemtjänsten i jämförelse med liknande kommuner samt den svenska medelkommunen.

För att få en bättre bild av kostnadsfördelningen inom ordinärt boende i Herrljunga kommun över tid har de olika insatstyperna hemtjänst, dagverksamhet, korttidsvård och övriga insatser analyserats.

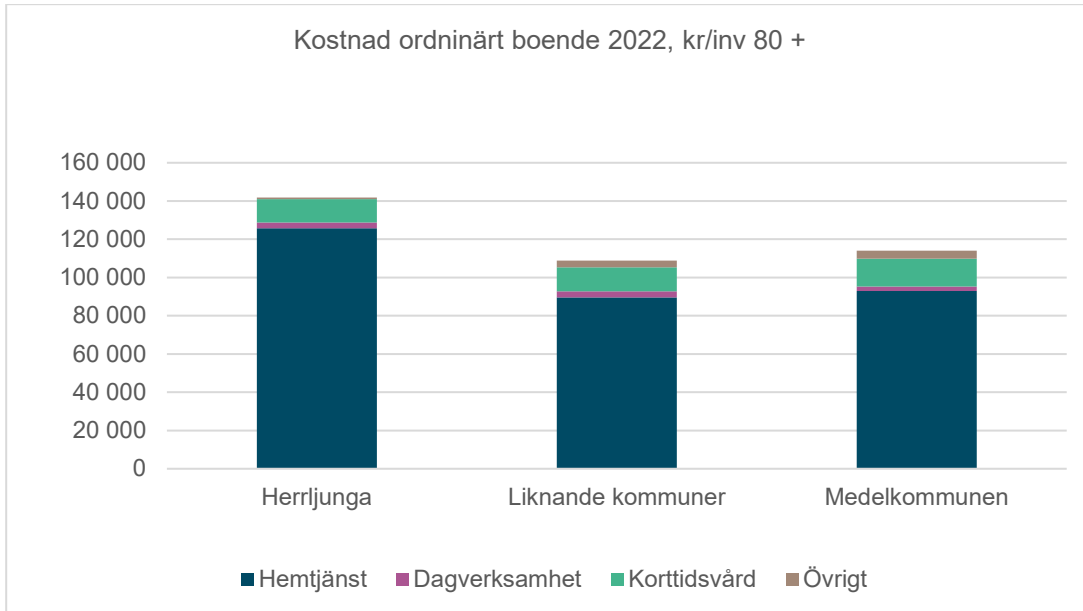
Som framgår av nedanstående diagram har insatstypen hemtjänst stått för den största kostnadsposten över tid, vilket inte är överraskande med tanke på omfång. Dock framgår en ökad kostnadstrend under perioden 2016 – 2022.

Källa: Kolada.

Vid en jämförelse med liknande kommuner och medelkommunen i Sverige blir det tydligt att kostnadsskillnaderna för hemtjänsten sticker ut, vilket framgår i nedanstående diagram. För resterande insatstyper är kostnaderna och jämförelsegrupperna sinsemellan på en förhållandevis jämförbar nivå, bortsett från övriga insatser där Herrljunga kommun har en förhållandevis låg kostnad. Hemtjänsten sticker således ut som en kostnadsdrivande

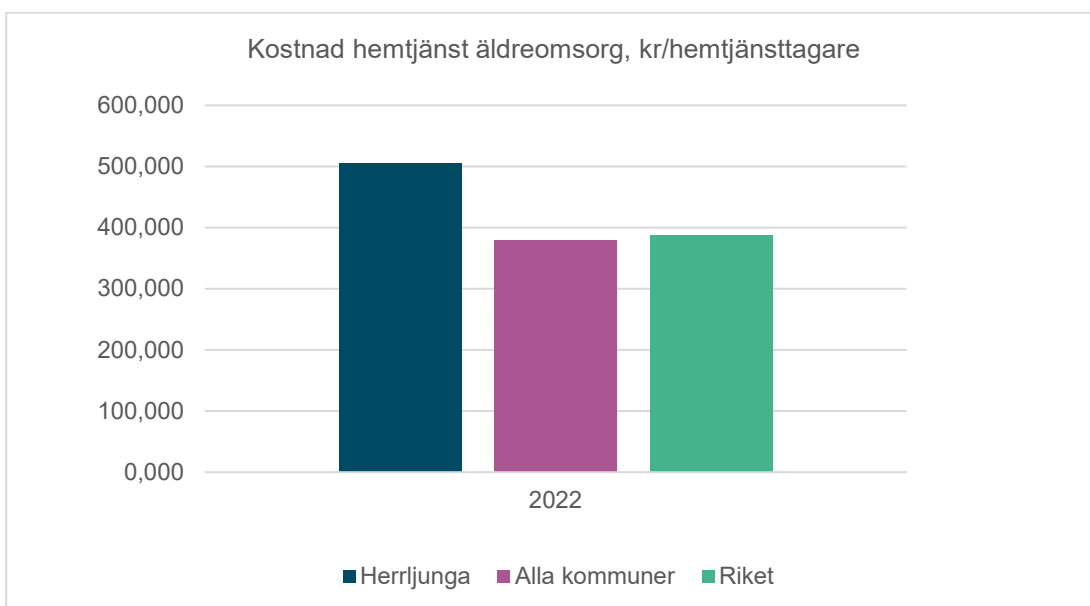
verksamhet för kommunen och övriga insatser noteras vara mindre förekommande i jämförelse med liknande kommuner och medelkommunen.

Källa: Kolada.

* Övriga insatser avser enligt anvisningarna för inrapportering av data, hemtjänst som beslutats utan föregående behovsprövning, resor som är biståndsbedömda enligt SoL eller utan biståndsbedömning, boendestöd, sommarkoloni, kontaktperson, personligt ombud samt bostadsanpassningsbidrag. Intäkter och kostnader avseende externa bostads- och lokalhyror för hemtjänst och dagverksamhet (exempelvis trygghetsboende) där kommunen har kontraktssinnehavet eller är hyresvärd redovisas också här.

Kostnaden för hemtjänst per hemtjänsttagare är betydligt högre i Herrljunga jämfört med liknande kommuner och medelkommunen. Se diagram nedan.

Källa: Kolada

2.2 Särskilt boende

Utifrån dokument vi tagit del av noterar vi att det har skett en aktiv omfördelning av boendeplatser under de senaste åren. Exempelvis var korttidsvården överbelagd stora delar av 2019, vilket resulterade i att nämnden minskade antal platser i särskilt boende på Hagen och flyttade korttidsverksamheten från Ljung till Hagen. Tidigt efterföljande år hade flera beviljade insatser mot särskilt boende med demenssjukdom ej kunnat verkställas. Förvaltningen beslutade därefter att öppna en ny tillfällig enhet, Solhagen i Ljung som senare under 2021 avvecklades när behoven minskade och flera platser på Hagen respektive Hemgården fanns att tillgå.

Det totala utbudet av SÄBO somatik, demens och korttidsplatser inom kommunen har legat på en relativt jämn nivå under perioden 2018-2022. Andelen somatiska platser har bestått av 29 under hela perioden. Korttidsplatserna utökades med en plats under 2021.

Platsutbudet för SÄBO demens har förändrats något mellan åren.

	2018	2019	2020	2021	2022
Säbo somatik	29	29	29	29	29
Säbo demens	56	59	61	53	53
Korttid	8	8	8	9	9

Källa: Uppgifter från förvaltningens interna dokument.

Under 2017 tog socialnämnden beslut att utveckla Hagens äldreboende till kommunens demenscentrum. Projekteringen pågick sedan under perioden 2018-2019. Förvaltningen fick under 2020 uppdrag att genomföra en analys om framtida behov och inventering av antal boendeplatser som resulterade i att förvaltningen föreslog att Hagen ska byggas ut med 48 platser för att klara framtida behov. Efter ombyggnationen som förväntas färdigställas under 2023 kommer demensplatserna som finns på Hemgården flyttas till Hagen, vilket innebär att det totala antalet demensplatser kommer uppgå till 79 stycken på Hagen under slutet av 2023, vilket är en nettoökning med 26 stycken platser i Herrljunga kommun. Förutom de befintliga demensplatserna finns det för närvarande åtta korttidsplatser på Hagen, som kommer att utökas till nio platser. Den biståndsbedömda dagträffsverksamheten med riktning mot demenssjukdom som för närvarande äger rum på Stationsvägen i Ljung kommer likaså flyttas till Hagen och tre nya växelvårdsplatser kommer att tillkomma när kommunens nya demenscentrum Hagen är färdigställt.

Enligt intervju kommer 8 boendeplatser med riktning somatik frigöras på Hemgården när demensenheterna flyttar till Hagen. En förstudie har genomförts och det finns ombyggnationsplaner för att möjliggöra en eventuell samlokalisering av kommunens hemtjänst där även bemanningsenheten och planerare kan samlas. Likaså finns det en plan för att kunna utöka de befintliga platserna på Hemgården med ytterligare 14 vid behov. Dessa med inriktning somatik. Vid denna eventuella utökning kommer den dagliga verksamheten som planeras att vara på Hemgården efter ombyggnation och renovering att flyttas till annan lokalisering i kommunen.

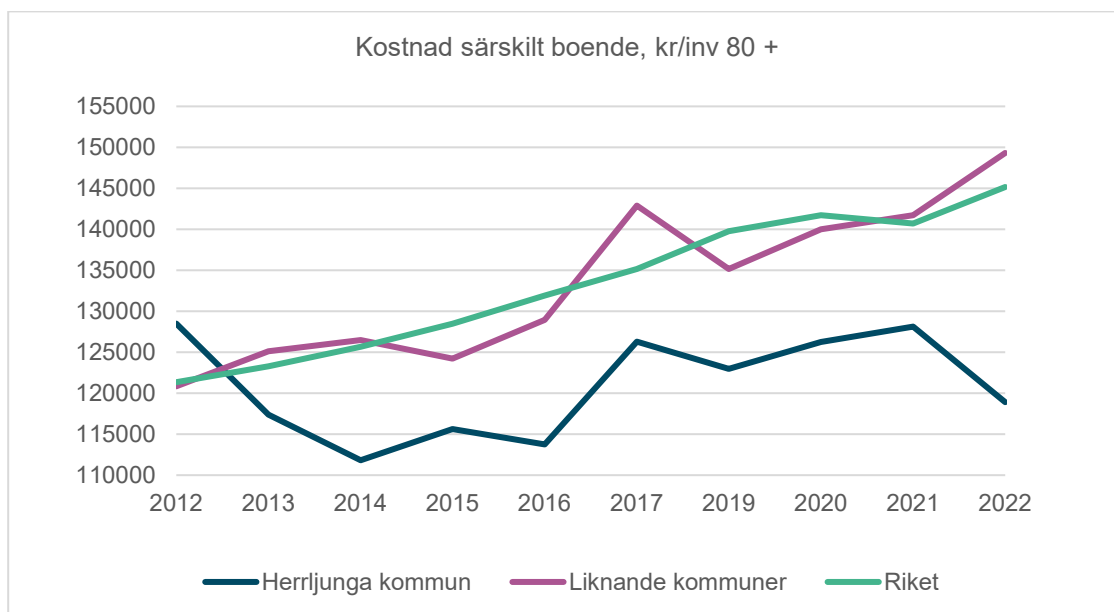
Fastigheten Gäsenegården som ligger i Ljung består idag av ett antal trygghetslägenheter. Samhällsbyggnadsnämnden äger fastigheten och tekniska förvaltningen ombesörjer uthyrningen av lägenheterna. Socialförvaltningen har idag en anställd boendevärd i lokalen. Det har framkommit i intervjuer att fastigheten har omfattande renoveringsbehov som uppskattas uppgå till 70 mkr. Därav ingår inte Gäsenegården i kommunens aktuella boendeplanering.

Sammanfattningsvis kommer Herrljungas totala boendebud efter färdigställandet av det nya demenscentrat Hagen uppgå till:

- Hagen: 79 demensplatser
- Hagen: 9 korttidsplatser
- Hagen: 3 Växelvårdplatser
- Hemgården: 37 somatikplatser (Vid behov kan 14 nya platser frigöras i fastigheten om den dagliga verksamheten flyttas till annan lokalisering)
- Trygghetsboenden: Socialförvaltningen bedriver inga trygghetsboenden i egen regi, som nämnts finns ett antal trygghetsboendeplatser på Gäsenegården. Enligt intervju har beläggningsgraden på dessa trygghetsboendeplatser varit låga. Vidare framgår det från intervju att kommunen för dialog med privata aktörer gällande nybyggnation av trygghetslägenheter som i framtiden kan komma bli tillgängliga för kommunen att hyra.

2.2.1 Kostnadsutveckling över tid

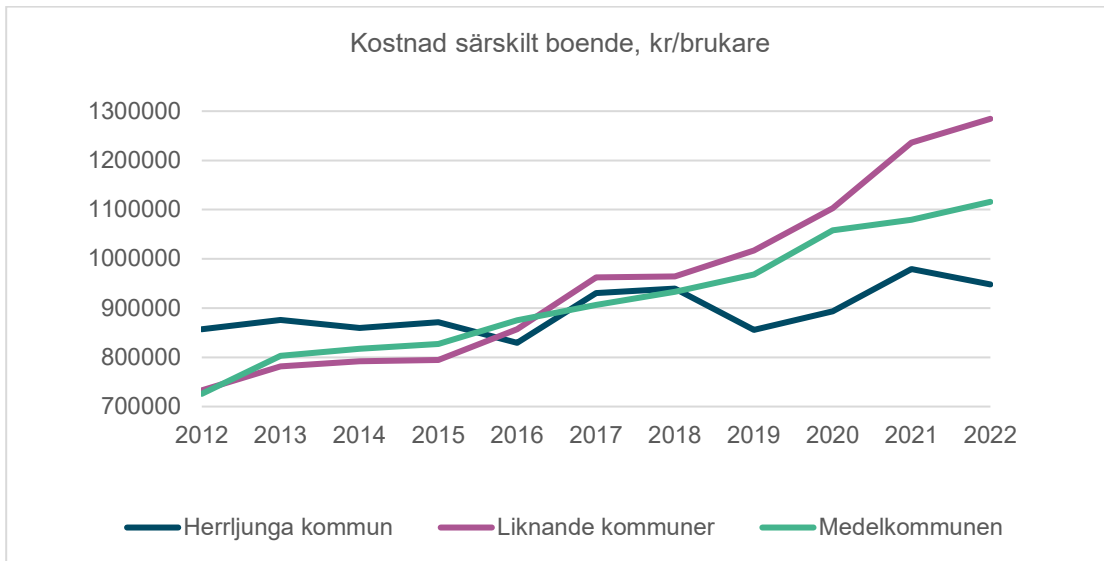
För att få en övergripande bild av kostnadsläget av Herrljungas särskilda boenden över tid har vi jämfört kostnaden kr/inv för äldregruppen över 80 år med liknande kommuner och riket. Som framgår i diagrammet nedan hade Herrljunga en högre kostnad än jämförelsegrupperna under 2012, för att sedan ligga på en lägre kostnadsnivå än jämförelsegrupperna mellan 2013–2022. Medan kostnaderna minskade markant i Herrljunga mellan 2021 och 2022 ökade kostnaderna betydligt i övriga grupper.

Källa: Kolada.

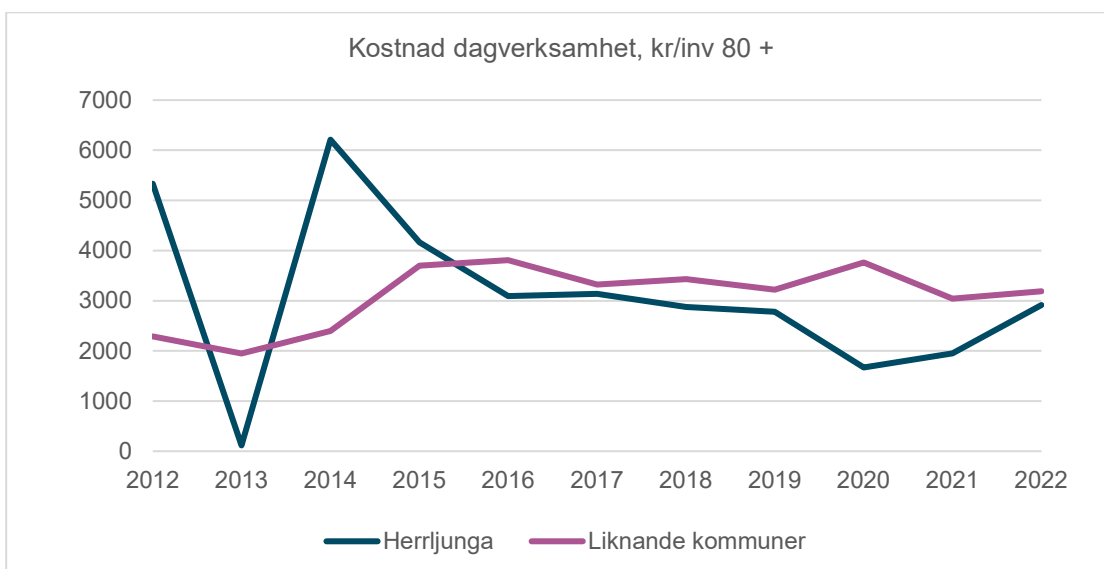
Vid en jämförelse av kostnaden per brukare över 65 år som bor permanent i Herrljungas särskilda boenden framgår att Herrljunga hade en högre kostnad än liknande kommuner under perioden 2012–2017. Uppvisade sedan en minskad kostnad under följande år och låg sedan på en lägre kostnadsnivå än båda jämförelsegrupperna under perioden 2019–2022.

Källa: Kolada.

Vid en jämförelse av Herrljungas kostnad för äldreomsorgens verksamhetsdel som berör dagverksamhet med liknande kommuner över tid, framgår att Herrljunga hade ett högt kostnadsläge under 2012 för att sedan uppvisa en betydande kostnadssänkning under efterföljande år. Det framgår i intervju att kostnadssänkningen 2013 berodde på att kommunen avvecklade en av sina dagverksamheter under året. Under perioden 2015–2019 låg kostnadsnivå på liknande nivå som jämförelsegruppen. Vid intervju framgår att de minskade kostnaderna under 2020 berodde på att dagverksamheten stängde ner sin verksamhet under coronapandemin samt att personalplaneringen justerades.

Källa: Kolada.

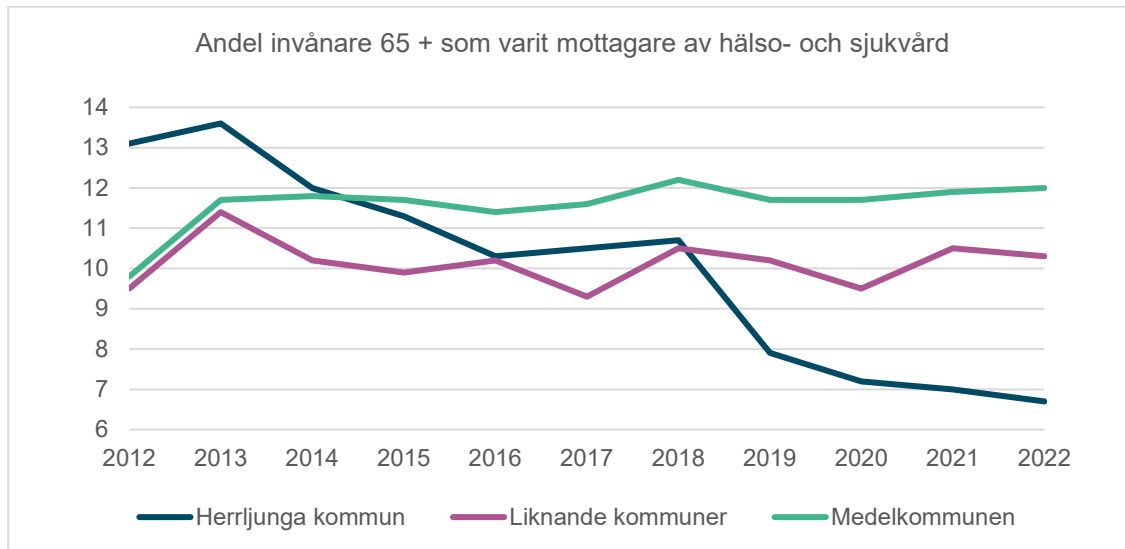
2.3 HSL

Vid en tillbakablick över Herrljunga kommuns Hälso- och sjukvårdsenhets utveckling under de senaste åren, framträder 2019 som ett händelserikt år. Enligt verksamhetsberättelsen 2019 avslutade hälften av kommunens sjuksköterskor sin anställning under året.

Sjuksköterskekonserter anlätades för att hantera bemanningsläget. En genomlysning av ett externt företag utfördes med riktning mot hemsjukvården under året. Genomlysningen visade på hög andel inskrivna patienter och antal insatser i jämförelse med liknande kommuner som genomfört liknande genomlysning. Under efterföljande år präglades Hälso- och sjukvårdsenhetens arbete av Coronapandemin. Enligt verksamhetsberättelsen 2020 kvarstod rekryteringssvårigheterna vilket skapade vakanser under året. Enheten fick budgettillskott riktat mot två sjukskötersketjänster och arbetet med att skapa *ett* team var en prioriterad aktivitet. Andra framåtskridande arbeten fick läggas åt sidan på grund av pandemin, som exempelvis inskrivnings- och utskrivningsrutiner. Under 2021 vidtogs åtgärder för att minska nyttjandet av bemanningsföretag främst genom två överanställningar. Trots åtgärden var läget fortsatt ansträngt på grund av fortsatt hög frånvaro. Enligt verksamhetsberättelsen 2022 behövde hälso- och sjukvårdsenheten inte anlita bemanningsföretag i lika stor utsträckning under 2022, mycket tack vare överanställningarna.

Vad det gäller ekonomiskt utfall för Hälso -och sjukvårdsenheten har enheten visat på ett generellt överskott enligt verksamhetsberättelserna 2021, 2022. Förklaringen till utfallen har främst legat i vakanta tjänster som inte tillsatts.

Vid intervju framkommer att efterarbetet från den tidigare nämnda genomlysningen har gett resultat, primärt har man tittat på ansvarsfördelningen mellan primärvården och kommunens hemsjukvård. Resultat av arbetet framträder likaså i efterföljande diagram, där andelen mottagare av hälso- och sjukvård 65+ har gått från hög till låg nivå i jämförelse med liknande kommuner och medelkommunen i riket. Se graf på kommande sida.

Källa: Kolada.

2.4 Biståndsbedömning

Biståndsbedömningen är organiserad i en egen enhet i förvaltningen. Under 2023 finns fem handläggare med inriktning äldreomsorg. Utöver handläggare finns även administratörer på enheten. Tidigare har handläggare varit områdesindelade utifrån geografiska områden i flertalet år men de senaste åren har handläggare istället varit indelade utifrån födelsedatum. Det innebär att handläggare inte är kopplade mot särskilda insatser eller områden utan arbetar med alla former av ärenden spritt i hela kommunen. Fyra av fem handläggare har ärenden enligt ovan medan en av handläggarna arbetar med handläggning av ärenden som handlar om utskrivning från sjukhus.

Den förändrade organiseringen beskrivs ha förändrat samverkan mellan bistånd och verkställighet över tid. När handläggare haft områdesindelning har de haft regelbundna träffar med verksamheterna i sitt upptagningsområde, vilket har försvårats när handläggarna nu inte har en tydlig koppling till några särskilda områden.

Handläggning genomförs enligt IBIC¹ och beställningar som skickas till verkställighet utförs med stöd av detta arbetssätt. Det finns ingen tydlig resurstilldelning kopplad till besluten som skickas för verkställande. Enligt uppgift finns planer på att ta fram en resursfördelningsmodell under 2024.

¹ Individens behov i centrum, arbetssätt för social dokumentation framtagen av Socialstyrelsen

När det gäller handläggningen har riktlinjer reviderats under våren 2023 för att bli tydligare och skapa större likvärdighet och samsyn gällande biståndsbedömningen. Tidigare riktlinjer beskrivs ha varit problematiska utifrån att det inte funnits någon tydlig brytpunkt för när det ska motiveras för ansökan om särskilt boende i stället för hemtjänstinsatser.

Detta har resulterat i flertalet mycket omfattande hemtjänstbeslut. Förvaltningen har arbetat särskilt med frågan under senaste året och har i närtid inrättat en brytpunkt på 100 timmars hemtjänst som riktmärke för när handläggaren ska överväga att föreslå särskilt boende.

2.5 Preventiva insatser Herrljunga kommun

Kommunens preventiva insatser riktat mot den del av äldregruppen i kommunen som i dagsläget inte har någon större kontakt med verksamheten i form av beslut består främst av digital information på kommunens hemsida. Andra vägar för att nå målgruppen sker exempelvis via kommunens anhörigsamordnare som arbetar övergripande med hela kommunens målgrupper. Anhörigsamordnaren arbetar uppsökande och samverkar bland annat med kommunala aktörer som exempelvis kommunens folkhälsostateg, närliggande kommuner och ideella organisationer. Via intervju framkommer det att kommunen exempelvis planerar att genomföra demensträffar med riktning mot anhöriga under hösten, samt att det pågår ett arbete med att ta fram en anhörigstrategi som bygger på den nationella anhörigstrategin. Andra kontaktvägar riktat mot målgruppen kan gå via kommunens -Fixartjänsten, som är en tjänst som riktar sig till invånare över 69 år, som eftersöker hjälp med enklare uppgifter i hemmet och trädgården. Via intervju framgår att tjänstens syfte även riktas mot informationsspridning om kommunens verksamheter till de äldre som inte har någon större kontakt med kommunen. Det pågår även ett arbete med framtagande av broschyrer med information om förebyggande åtgärder som den enskilde kan vidta i det ordinarie hemmet för att exempelvis förhindra fallskador.

Herrljunga har via statsbidrag finansierat projekt som syftar till ökad glädje och livskvalité på äldreboendena via företaget Ung-omsorg, som innebär att ungdomar åker ut några timmar på helgerna och genomför aktiviteter med de äldre. Andra statsfinansierade projekt som exempelvis "motverka ofrivillig ensamhet" kunde inte genomföras då kommunen inte hittade någon intresserad extern samarbetspartner, vilket var ett av kriterierna för att erhålla statsbidraget.

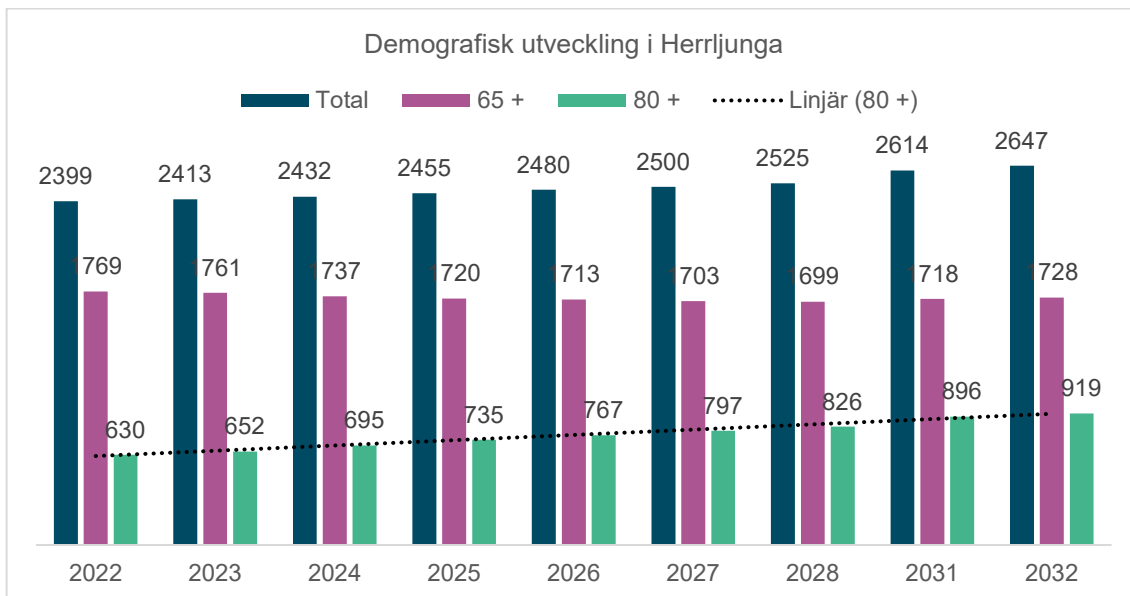
I Herrljunga finns tre pensionärsföreningar: PRO Herrljunga, SPF knutpunkten och PRO Gäsene, som anordnar olika aktiviteter för kommunens pensionärer. Representanter från pensionärsföreningarna ingår i det kommunala pensionärsrådet som är ett organ för samråd före politiska beslut och informationsutbyte. I rådet sitter även politiker och tjänstepersoner från socialförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Gruppen samlas 4 gånger per år. Vid intervju framgår att gruppens deltagare från pensionärsföreningarna upplever att mötena till största del handlar om information och att möjligheten till inflytande och påverkan är begränsade. Via intervju framkommer likaså en upplevelse av att kommunens förmåga att tillgodose sociala mötesplatser och anordna värdeskapande aktiviteter för äldregruppen har nedprioriterats under de senaste åren. Enligt intervju finns det en vilja att arbeta förebyggande i större omfattning inom förvaltningen, men den ekonomiska situationen har bidragit till att andra prioriteringar har kommit i första hand.

3. Framtida behov och alternativ

3.1 Målgruppens prognostiserade sammansättning

Sverige har i likhet med många andra länder en utveckling där befolkningen blir allt äldre. Sverige står därmed inför en utmaning kring hur de äldres behov av vård och omsorg ska tillgodoses. Motsvarande utmaning gäller även för Herrljunga kommun. Den stora barnkullen från 1940-talet är nu i 70/80-årsåldern. Cirka 20 procent av Sveriges befolkning är 65 år eller äldre. Andelen varierar dock kraftigt mellan olika kommuner. Från och med år 2020 ökar andelen 80-åringar eller äldre i befolkningen. Särskilt kraftig är ökningen bland dem över 85 år. År 2050 beräknas antalet personer över 85 år att ha fördubblats jämfört med idag. I diagrammet nedan ses en framskriven befolkningsprognos för Herrljunga kommun år 2022–2032 för åldersgruppen 65- och 80- år.

Källa: Intern statistik.

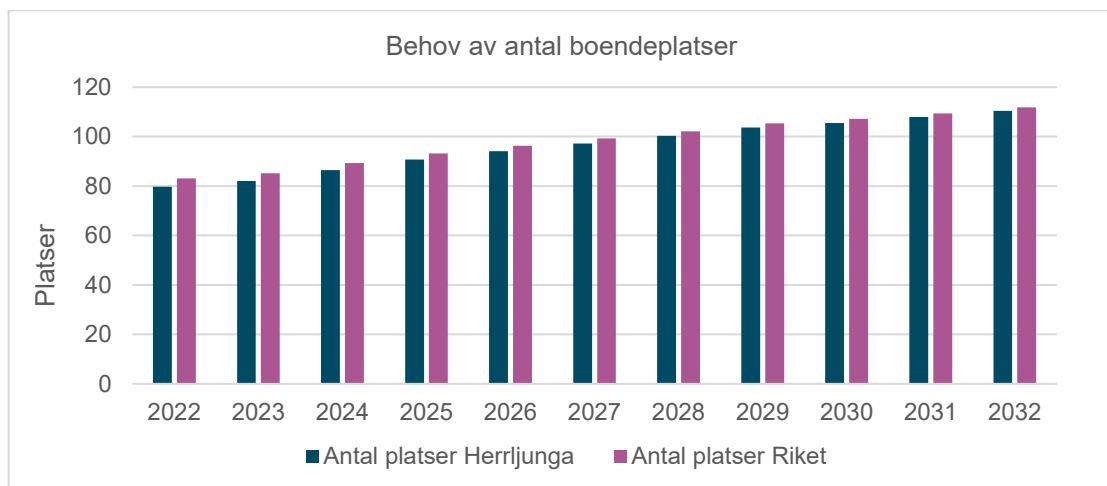
Bilden visar att kommunen, på samma sätt som Sverige i sin helhet, står inför en demografisk utmaning, där åldersgruppen 80+ prognosticeras öka med 289 individer år 2032 i jämförelse med 2022 års nivå. Även om Herrljunga till befolkningsantalet är en något mindre kommun kommer det ökade antalet äldre att ställa krav på en strategi hur detta ska mötas för att dels klara förväntningar från äldre och dess anhöriga, dels klara ökade behov med en rimlig kostnadsnivå.

För att ge ytterligare en bild av behoven framåt har vi gjort en enkel framskrivning av hur dagens konsumtion av insatser skulle te sig i förhållande till det ökade antalet äldre.

3.2 Framtida behov av insatser

För att få en bild av hur det framtida behovet av insatser kan se ut har befolkningsprognosen ställts i relation till annan statistik nedan. I detta avsnitt jämförs gruppen över 80 år. När det gäller gruppen 65–79 år så ska tilläggas att Herrljunga inte sticker ut på samma sätt.

Om prognosen över antalet äldre sätts i relation till dagens andelar av de äldre som har olika typer av insatser kan en bild av behovet fås. Detta ger en bild av hur behovet skulle se ut om behovet av särskilt boende ligger i samma linje som vid de senaste mätningen 2022.

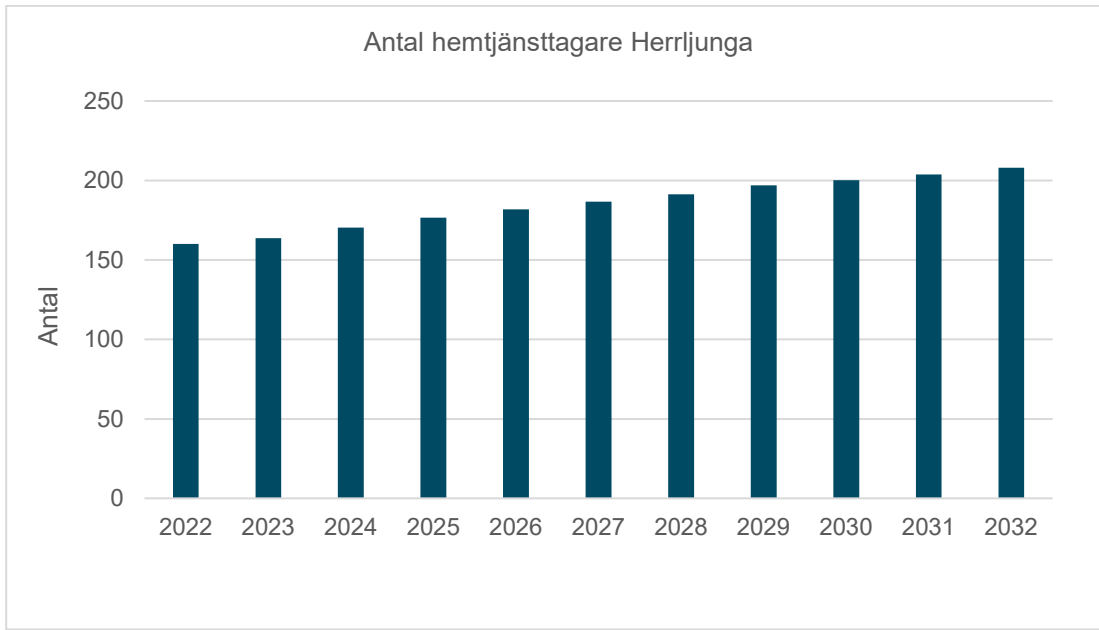

Källa: Intern statistik gällande befolkningsprognos i kombination med statistik från Kolada.

I tabellen ovan visualiseras behovet av antalet platser i särskilt boende med ovanstående antaganden. Av tabellen noteras en ökning de närmsta tio åren. Efter färdigställandet av demenscentrum Hagen som beskrivits i tidigare avsnitt kommer Herrljungas boendebestand bestå av 116 platser. Detta utan hänsyn till vilken typ av plats som avses (somatik/demens). Enligt prognosen kommer Herrljunga ha goda förutsättningar att klara de kommande 10 årens behov av platser i särskilt boende.

När det gäller hemtjänst är det en större andel av de äldre som har hemtjänst i Herrljunga än i såväl liknande kommuner som landets medelkommun. Nedan framställs en prognos

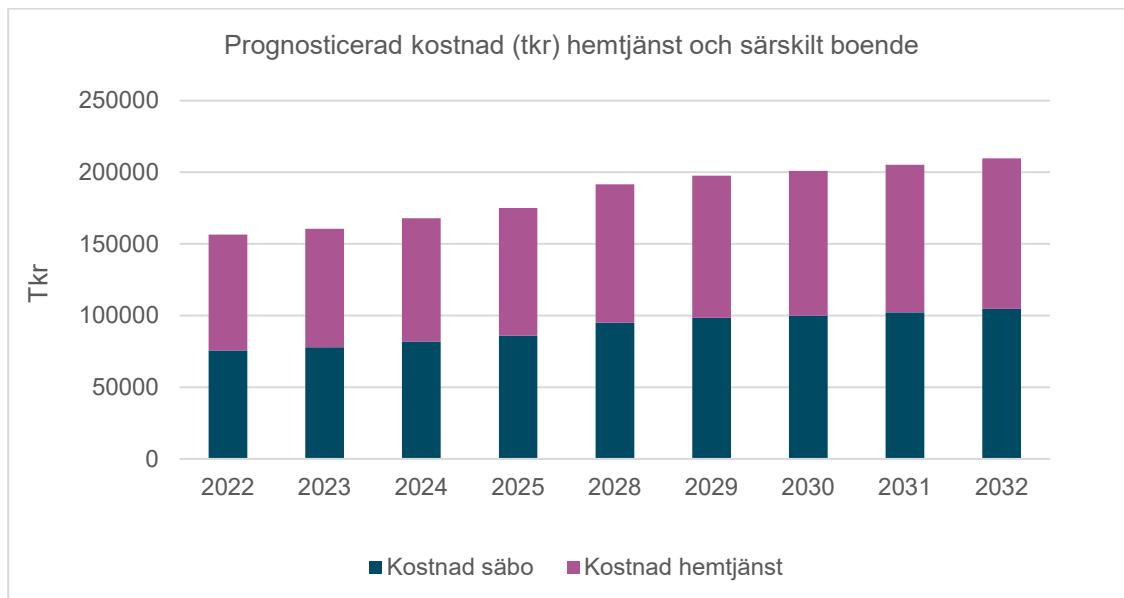
på hemtjänstbehov om det står oförändrat i linje vid den senaste mätningen 2022. Som framgår av prognosen kommer antalet hemtjänsttagare öka i en relativ jämntakt under de kommande 10 åren.

Källa: Intern data gällande befolkningsprognos i kombination med statistik från Kolada.

För att prognosticera kostnadsförändring för särskilt boende och hemtjänsten i Herrljunga har vi tagit de senaste inrapporterade nyckeltalen från Kolada under 2022. Den prognosticerade kostnaden för kommande år bygger på prognosen över antal äldre i behov av särskilt boende platser och kommande behov av hemtjänst.

Med utgångspunkt i nuvarande kostnader per hemtjänsttagare och per plats i särskilt boende kan en prognos över kostnader tas fram. Om behovet fortgår som beskrivet ovan och kostnaderna blir oförändrade skulle den totala kostnaden öka markant över de närmsta tio åren.

Källa: Intern data gällande befolkningsprognos i kombination med statistik från Kolada.

Viktigt att beakta är att vi vet av erfarenhet att utvecklingen oftast inte är linjär på detta sätt som beskrivs i tabellerna ovan. Äldres beteende och behov förändras över tid och påverkas av den generella samhällsutvecklingen. Det som också påverkar de äldres behov är hur kommunen själv erbjuder stöd och hjälp i olika faser i åldrandet för att målgruppen ska kunna vara självständig så länge som möjligt.

Vi menar alltså att med en medveten strategi i kommunen om hur man erbjuder stöd och hjälp i olika skeenden för de äldre är det möjligt att påverka när insteget och behovet av såväl särskilt boende som andra insatser inträder. En medveten strategi om stödjande och förebyggande insatser för äldregruppen förskjuter behovet av mer omfattande insatser till exempel behovet av särskilt boende. Likaså en medveten strategi kring vilket utbud av boendeformer kommunen kan erbjuda i olika faser för kommunens äldre, påverkar behovet av mer omfattande insatser och/eller boenden.

4. Strategi framåt

För att ge en bredare bild av vad vi menar ovan finns det anledning att knyta an till den mer generella utvecklingen kring äldreomsorg i Sverige där allt fler av oss lever allt längre. Som redan nämnts innebär det att antalet äldre förväntas öka betydligt. Även med en fortsatt positiv utveckling av äldres funktionsförmåga, talar det mesta för ett betydande växande behov av äldreomsorg under de kommande decennierna.

En hållbar framtida äldreomsorg kräver att kommunerna redan i dag inleder arbetet med att planera för hur vården och omsorgen bäst kan anpassas till de äldres behov. Motsvarande utmaning gäller självklart även för Herrljunga kommun.

I den nationella kvalitetsplanen för äldreomsorg lyfts ett antal strategiska områden fram för kommunerna att utveckla för att möta de ökade behoven och samtidigt utveckla kvaliteten. Flera av förslagen har redan också lyfts in i lagstiftningen. Åtgärderna som föreslås i denna plan presenteras i avsnitten nedan.

Bättre förebyggande och rehabiliterande insatser

Vardagsrehabilitering och ett rehabiliterande förhållningssätt ska vara en självklar del av hur vården och omsorgen för äldre personer är utformad.

Översyn av särskilda boendeformer

I den nationella kvalitetsplanen för äldre nämns att en större variation av bostadsformer i det ordinära boendet och fler bostäder som är funktionella för äldre kan möjliggöra för äldre personer att flytta till en anpassad bostad. Genom att utveckla olika former av dagverksamheter, träffpunkter och liknande kan kommunerna få möjligheter att ge ett mer individuellt anpassat stöd till äldre personer som upplever sig ensamma, oroliga och otrygga i sina hem.

Flexibla former för beslut om äldreomsorg

Det pågår ett fortlöpande arbete med att stärka den äldre personens delaktighet i utredning och genomförande av insatser. En ny bestämmelse i Socialtjänstlagen som ger kommunerna möjlighet att besluta om införande av förenklad biståndsbedömning för personer som uppnått en viss ålder lyfts fram.

Användning av välfärdsteknik.

Många äldre blir friskare i framtiden än idag vilket innebär att det blir fler som behöver vård och omsorg. Det är också ett faktum att traditionell äldreomsorg inte kan fungera utan ändrade förutsättningar. Välfärdsteknik kan bidra till större självständighet och till att människor kan bli kvar hemma i större utsträckning. Välfärdsteknik kan också stödja personer med kroniska sjukdomar att ta ansvar för sin egen sjukdom och den kan lindra åldersrelaterade besvär. Den kan också bidra till oberoende och öka möjligheten till hur de vill leva sitt liv. Med välfärdsteknik menas att genom tekniska lösningar underlätta för människor i vardagen - ett sätt att förbättra och effektivisera välfärdssamhället. Det kan bland annat handla om digitala trygghetslarm, tele- och videokommunikation, sensorer i hemmet, kognitiva hjälpmedel, ett mobilt arbetssätt och e-tjänster för trygghet, service och delaktighet.

Sammanhållen vård och omsorg

Lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård ska syfta till att främja en god vård och en socialtjänst av god kvalitet för enskilda som efter utskrivning från slutenvård behöver insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den regionfinansierade öppna vården. Om patienten efter utskrivningen bedöms behöva insatser från både region och kommun i form av hälso- och sjukvård eller socialtjänst ska en samordnad individuell planering genomföras av representanter för de enheter som ansvarar för insatserna.

Anhöriga

Den 1 juli 2009 infördes en bestämmelse i 5 kap.10 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, som anger att "socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder".

Personcentrerad vård

Både nationellt och internationellt har begreppet personcentrerad vård och omsorg vuxit fram som en beskrivning av god omvårdnad. Begreppet likställs ofta med god, humanistisk vård. I beskrivningar av personcentrerad vård och omsorg betonas att personer med någon form av ohälsa, risk för ohälsa eller funktionsnedsättning inte främst bör betraktas utifrån hälsotillståndet eller funktionsnedsättningen utan i stället att i högre grad fokusera på de resurser varje person har och vad det innebär att vara människa och i behov av vård och

omsorg. Varje person är aktivt delaktig i planering och genomförande av den egna vården/omsorgen utifrån sitt individuella behov.

Personcentrerad vård och omsorg innebär en övergång från en modell där kund/patient är den passiva mottagaren av en medicinsk åtgärd, och där fokus för många vårddyrken är på patientens/kundens behov i stället för på resurser, till en modell där en överenskommelse görs med patienten/kunden, och ofta i samarbete med anhöriga, som aktivt deltagande i planering och genomförande av den egna vård och omsorgen.

Insatser för personer med demenssjukdom

Socialstyrelsen anger i sina nationella riktlinjer för personer med demens viktiga områden för kommunerna inom demensområdet. Riktlinjerna innebär att kommunerna bör ta ett helhetsgrepp om sina insatser för gruppen och skapa en organisering av demensvården som säkerställer en samlad kompetens för att god och säker vård och omsorg samt trygghet till den som är sjuk och dennes anhörig.

4.1 Förändrad och/eller utvecklad inriktning för Herrljunga kommun

Vår bedömning är att den bakgrund vi gett kring såväl kostnadsutmaningar som demografiska utmaningar i äldreomsorgsverksamheten i kommunen kräver en sammanhållen strategi för hela verksamheten. Det går inte enbart att arbeta med utveckling av nya äldreboenden, utan det kräver en helhetssyn på alla typer av insatser och en tydlighet i att stödja den enskilde till självständighet. Vår bild är att Herrljunga kommun anammat många av de inriktningar som vi kommer att lyfta fram. Vi kan dock se några skillnader, framförallt avseende boendestrategi och en tydligare prioritering av stödjande och förebyggande åtgärder.

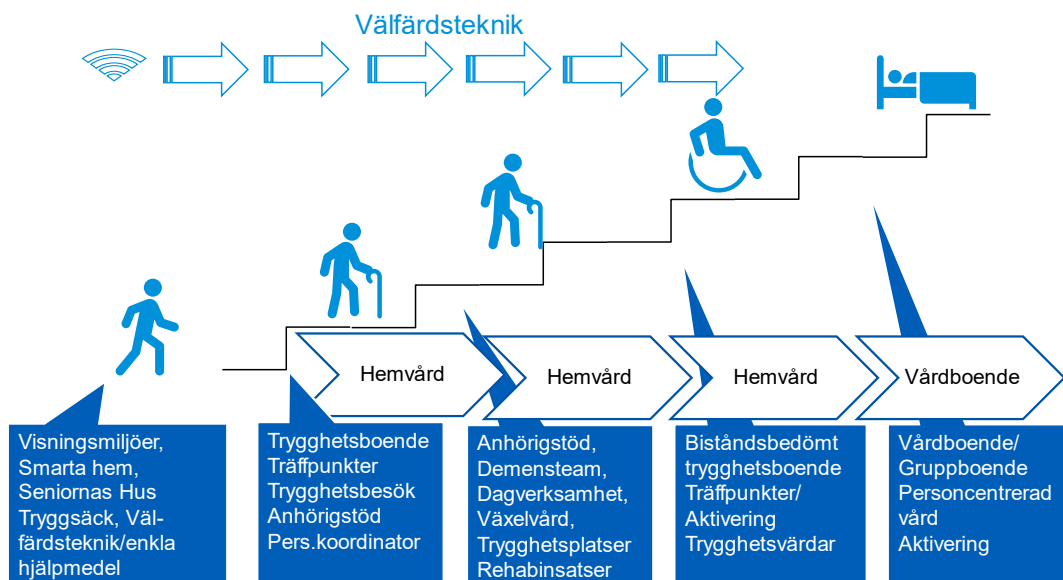
I tillägg till denna strategi finns fler strategiska planer som berör äldreomsorgen. En viktig strategi avser den länsgemensamma strategin för god och nära vård² som gäller från 1 januari 2023. Målsättningen är att färdplanen ska vara långsiktig och ange färdriktningen mot 2023. I färdplanen nämns arbetssätt för att förändra och utveckla arbete samverkan. Fokus ligger precis som beskrivet i föregående avsnitt på att öka hälsofrämjande och

---

² Färdplan - länsgemensam strategi för god och nära vård, Västkom och Västra Götalandsregionen

förebyggande insatser, utveckla personcentrerade arbetssätt och stärkt samordning och kontinuitet. Vidare nämns arbete med digitalisering samt mobila team för vård i hemmet.

En stödjande och förbyggande inriktning bör därför prägla hela verksamhetens arbete oavsett insatsnivå vilket i förlängningen också har betydelse för hur organisationen utformas såväl avseende insatser i ordinarie boende som i särskilt boende. Nedanstående bild syftar till att illustrera det vi menar och vi ska förklara inriktningen närmare nedan.

Inom äldreomsorgen behöver olika behov kunna mötas och tillgodoses. Brukarna kan ha behov av lite stöd och mycket stöd samt allt däremellan. Beroende på vilket behov som ska tillgodoses kan olika insatser tillämpas.

I det inledande steget har brukaren normalt sett inte ännu någon större kontakt med verksamheten. Här är inriktningen att visa på enkla hjälpmedel, produkter eller välfärdsteknik som kan underlätta vardagen och stärka självständigheten. Målet är ofta att kunna identifiera risker och främja brukares möjligheter till eget ansvarstagande och förlänga kvarboende i det egna hemmet. Uppsökande verksamhet vid första kontakten som ofta är Trygghetslarm är väsentligt och att i detta skede visa på såväl risker i hemmet som enkla hjälpmedel i vardagen. För att bryta isolering och oro behöver olika former av sociala kontaktytor/ träffpunkter skapas för olika målgrupper.

I steg två erbjuds utvalda tjänster i form av förenklad biståndsbedömning. Enkelhet och valfrihet ska prägla brukarens/kundens möjligheter. Anhöriga och närstående identifieras och erbjuds stöd. De insatser som utförs ska vara flexibla utifrån innehåll och tidsperspektiv. Anhöriga ska ges förutsättningar till delaktighet, dialog och ett gott samarbete med verksamheterna. Anhörigstödet kan till exempel utvecklas med bokningsbara korttidsplatser så att anhöriga kan ges möjligheter till avlastning när det passar deras behov av avlastning, till exempel vid en speciell aktivitet.

I steg tre uppmärksammas brukare med ökade behov. Utgångspunkten är att fortsätta stödja till självständighet. Intensiv rehabilitering kan sättas in vid strategiska hållpunkter till exempel vid behov av hjälp med dusch. Genom klarläggande av bakomliggande faktorer (IBIC) kan en rehabiliteringsperiod återställa självständighet hos brukaren.

I takt med ökade behov, steg fyra och fem, inträder så småningom behov av boende. Med en inriktning mot självständighet och förebyggande insatser bör en differentiering av boendebudet eftersträvas i kommunen form av "mellanboende"/ biståndsbedömt trygghetsboende. Samtliga boenden ska präglas av personcentrerad vård, fokus på aktivering och självständighet.

Genom hela "trappan" ska välfärdstekniken bejakas. Välfärdsteknik kan bidra till större självständighet och till att människor kan bli kvar hemma i större utsträckning. Välfärdsteknik kan också stödja personer med kroniska sjukdomar att ta ansvar för sin egen sjukdom och den kan lindra åldersrelaterade besvär. Den kan också bidra till oberoende och öka möjligheten till hur de vill leva sitt liv.

5. Sammanfattning och slutsatser

Vi har i vårt uppdrag kunnat konstatera att Herrljunga kommuns äldreomsorg enligt vår bedömning har utmaningar i flera plan.

Med utgångspunkt av ”trappan” som illustreras i tidigare avsnitt, ser vi att kommunen har en utmaning med att tillgodose rätt insats utifrån behov. Vi konstaterar att det finns en hög andel äldre med omfattande behov där dubbelbemanningsinsatser är frekvent förekomna inom hemtjänstverksamheten, vilket ger signaler om att stödet som ges inte möter behovet på bästa sätt och med rätt insatser. Detta kan vara förknippat med risker för den enskilde då hemtjänstverksamheter i stort inte har samma kapacitet för kvalitativ vård och omsorg som ett särskilt boende eller trygghetsboende i generell mening kan tillgodose.

Att ha ett stöd som inte ligger i linje med behovet får även ekonomiska effekter som beskrivet i tidigare avsnitt. Vi ser dock att arbetet med brytpunkter inom biståndsbedömningen har blivit tydligare under året och en större beredskap vad gäller behovet av särskilt boende. Beredskapen avseende platser i särskilt boende sammanfaller med förväntad efterfrågan närmsta åren och det finns en planering för ett ökat behov av demensplatser. Detta ligger i linje med den utveckling som förväntas, inte minst gällande att behovet av demensboenden förväntas öka kommande år.

Dock noterar vi en avsaknad av utvecklade ”mellanboenden” som kan utgöra ett lämpligt steg för brukaren/vårdtagaren innan steget till särskilt boende för mer omfattande insatser inträder. Inte minst kan detta bli aktuellt för målgruppen med somatiska besvär och oro/ensamhet.

När det gäller förbyggande och fördröjande insatser noterar vi att kommunen har ett pågående arbete inom området, om än i liten skala. Vi anser att en tydligare tonvikt vid förebyggande och fördröjande insatser kan skapa bättre förutsättningar för att möta kommande utmaningar.

När det gäller arbetet med demensvården kan vi se en tydlig kedja från stöd i hemmet till dagverksamhet och ett genomtänkt demensboende. Samma kedja är inte lika tydlig inom den somatiska omsorgen.

Vi ser sammantaget att det nya tillskottet av platser inom särskilt boende skapar en beredskap för framtida behov samt ger Herrljunga bättre förutsättningar att arbeta enligt den trappstege som beskrivs i tidigare avsnitt.

En tydlig utmaning som också noterats avser en förhållandevis hög personalomsättning i ledningsorganisationen som påverkat det strategiska arbetet på vissa plan samt en utmanande situation beträffande kompetensförsörjningen i delar av kommunen. När det gäller styrning i frågan om ekonomi ser vi också att resurstilldelningen inom hemtjänsten behöver utvecklas. Detta för att resurserna tydligare bör följa de uppdrag som verkställs av hemtjänsten. Detta dels då det framkommer utmaningar i kostnadskontrollen per utförd timme i hemtjänsten, dels då det framkommer att det finns ambitioner att införa LOV inom hemtjänsten.

Vår slutsats av detta är att om kommunen ska kunna möta de kommande behoven på ett kostnadseffektivt sätt bör kommunen än tydligare satsa på att utveckla arbetet med att insatser tydligt följer behov som beskrivet i tidigare avsnitt. Vi menar också att kommunen bör se över möjligheten att utveckla mellanboendeform dels för att avlasta hemtjänsten från mer omvårdnadskrävade brukare, dels för att fördröja insteget till särskilt boende. Detta bör prioriteras för målgruppen med somatisk sjukdom och oro vilket i sin tur öppnar möjligheten att använda än mer platser för personer med demenssjukdom i gruppboenden.

Vi menar också att det är av vikt att fortsätta med att tydliggöra stödjande och förebyggande insatser för att fördröja insteget i äldreomsorgen.

De nya riktlinjerna för biståndsbedömning som tydliggör arbetet med brytpunkter mellan hemtjänst och särskilt boende kommer troligen gynna såväl personalsituationen som ekonomin och omsorgens kvalitet. Detta då det finns många svårigheter inom hemtjänsten med nuvarande omfattning som beskrivits i tidigare avsnitt, dels vad gäller kvalitet, dels rekryteringssvårigheter och bristande infrastruktur.

Rekryteringssvårigheterna är som tidigare beskrivet utmanande dels vad gäller att tillgodose de behov som finns, dels vad gäller kompetensnivå. Att ha personal med adekvat utbildningsnivå är av vikt för att säkerställa en god kvalitet och är ett prioriterat område för arbetet med omställningen till Nära vård. Detta gäller alla personalkategorier inom verksamheten. I den länsgemensamma strategin avseende god och nära vård framkommer att en gemensam bedömning om tillgång och efterfrågan på personal tillika

insatser för kompetensutveckling ska genomföras. Med hänsyn till detta samt till den situation som idag råder gällande kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen behövs en tydlig kompetensförsörjningsplan framarbetas med såväl kartläggning av nuläge som prognos. En kompetensförsörjningsplan behöver såväl ta sikte på behovet av nya medarbetare som kompetensutveckling hos befintliga medarbetare.

Det bör också noteras att arbetet med att förbättra de särskilda boendena, inte minst bilden av dem, är av vikt för att få genomslag i det motiverande arbetet för att fler personer med behov av särskilt boende faktiskt ansöker om detta. Vi ser att de ny- och ombyggnationer som skett samt den planering som finns för framtida omställning är en viktig faktor i detta arbete. Vidare menar vi att det är av stor vikt att säkerställa kvaliteten och bemanning i fortsättning för att stärka bilden av verksamheten.

Slutrapport

Hagen etapp 1

Herrljunga
kommun

Innehåll

Innehåll

Bakgrund.....	3
Organisation.....	3
Genomförande av projektet	4
Ekonomisk uppföljning	5
Sammanfattning	6

Bakgrund

Projektdirektivet grundar sig på den uppdaterade förstudie som genomförs under 2020 på uppdrag av kommunstyrelsen KS § 106/2020-10-19

Socialförvaltningen fick i uppdrag från kommunstyrelsen (KS § 86/2020-05-25) och socialnämnden (SN § 89/2020-06-02) att genomföra en inventering av antal boendeplatser samt en analys om framtida behov. Utifrån tillgängliga prognoser och nuvarande situation har socialnämnden rekommenderat att tillföra 48 nya särskilt boende platser. De totala nettokostnaderna per brukare avseende de boende på befintliga Hagen var 2019 cirka 500 tkr/år. För att säkerställa en kostnadseffektiv drift i nyinvesteringen behöver projektdirektivet revideras och kritiskt granskas utifrån effektivt lokalutnyttjande och effektiv drift för verksamheten.

Målgruppen för Demenscentrum är personer med demenssjukdom som behöver olika former av stöd.

Demenscentrum riktar sig också till anhöriga för personer med demenssjukdom.

Antalet personer med demenssjukdom ökar när antalet äldre personer i befolkningen ökar och som en följd av att allt fler uppnår högre ålder. Detta innebär en stor utmaning för samhället.

Ett demenscentrum innebär samordning av kompetens och resurser i syfte att utveckla spetskompetensen.

Projektet skall inkludera en god och tillräcklig infrastruktur, med trådlös uppkoppling, enligt nationella rekommendationer.

Vid val av utrustning i lokalerna skall siktet vara inställt på att möjliggöra digitalutveckling med stöd av dagens och morgondagens digitala möjligheter

Organisation

Projektledare

Caroline Fridén, Ulf Wedin (Delvis)

Styrgrupp:

Susanne Johnsen Verksamhetschef Socialnämnden
Siv Hagengrinder Enhetschef/Projektledare Socialnämnden
Tobias Odsvik Fastighetschef Internservicenämnden
Caroline Fridén Projektledare Internservicenämnden

Referensgrupp

Ingrid E Johansson
Eva Martinsson
Bonette Marstorp
Maria Eliasson
Anna Ågestedt
Tomas Grönros
Tommy Thulin
Berith Källerklint
Marita Lundgren
Irene Andersson
Marketta Lundström

Projekteringsgrupp

Arkitekt: MoMa Arkitekter, Mona v Matern

Konstruktör: Ramböll, Robert Bengtsson
VVS-Konsult: EFK, Simon More
EI-konsult: EFK, Lisa Halleen
Brand: Erik Lundborg
Akustik: Cedås Akustik, Tina Wermelin
Geo: Ramböll, Robert Lanzky
Sprinkler: K-Tek, Lars-Åke Kull
Landskap: AFRY, Sara Henriksson

Totalentreprenör:

RO-gruppen Södra Älvsborg AB
Platschef: Alexander Vårhall/Victor Tengros
Arbetsledare: Linda Josefsson

Genomförande av projektet

Projekteringen av etapp 1 startade januari 2021 med projektörer och arbetet med att ta fram ett förfrågningsunderlag för en totalentreprenad i fast pris löpte under våren. Parallellt med projekteringen utförde man åtgärder med dag och spillvattensledningarna då dessa låg under den tilltänkta byggnaden. Arbetet gick i stora drag enligt planerna, en pumpanläggning för spillvattnet installerades och arbetet stod klart innan projektstart för etapp 1. I maj lades projektet ut på anbudsfrågan. Fem anbud inkom varpå RO-Gruppen Södra Älvsborg AB vann upphandlingen med lägsta ekonomiskt fördelaktiga anbud på 82 000 tkr

En bygghandlingsprojektering startade under hösten 2021, under projekteringen ändrade man metodval på stomme, från stål till en stomme helt i trä i linje med kommunens klimatmål i enlighet med klimat 2030. Projekteringen löpte på enligt plan och i januari 2022 arrangerades ett första spadtag för Hagen etapp 1 och därmed starten på utvecklingen av Hagen demenscentrum. Produktionen fortlöper, inga marktekniska förhinder påträffades under schaktarbetet, och en bottenplatta kunde gjutas i deletapper enligt den tidsplan som entreprenören tagit fram. När krig bröt ut i Ukraina näst intill direkt efter projektets start uppkom materialbrist och leveranssvårigheter för entreprenören. Projektledare och Entreprenör kom överens om att hyra lager där man tillfälligt lagrade byggmaterial för att kunna hantera eventuella stopp i materielleveranser.

Projektledare höll med 2 veckors intervall byggmöten med entreprenören med ekonomiavstämning under hela byggtiden, Projektledare protokollför.

Projektledare sökte statligt stöd för byggande av bostäder till äldre under hösten 2021 hos länsstyrelsen i Västra Götalands län vilket beviljades våren 2022. Stödet beräknas till 7 524 tkr och utbetalas efter färdigställandet.

Slutfasen av projektet startade våren 2022, totalentreprenören meddelande inför slutbesiktning att elarbeten inte skulle bli färdigställda till slutbesiktning, i övrigt färdigställdes entreprenaden enligt plan och den 17 maj 2023 samlades TE, UE och B samt besiktningsgrupp för en slutbesiktning. En godkänd entreprenad kunde fastställas 2023-05-24. Då en del arbeten kvarstod bokade man in en efterbesiktning som ägde rum 29-30 maj 2023.

12 Juni invigdes Nya Hagen etapp 1 och togs i bruk av Verksamheten.

Ekonomisk uppföljning

Den beräknade budgeten för etapp 1 fastställdes 2019 då fördelades den totala investeringen 1 200 tkr följande: 900 tkr etapp 1 samt 300 tkr etapp 2.

Under bygghandlingsprojektering och produktion inkom 87st Ändring/ tillkommande eller avgående arbeten. (ÄTA)

Budgeten för riskhantering uppskattades till 2,4 MKR för hela projektet vilket motsvarar ca 2,5% av projektbudgeten. Den totala ÄTA-kostnaden fastställdes till 3 700 tkr vilket motsvarar 4% av projektbudgeten. Totalt i projektet gjordes besparingar i form av ändrade metodval som uppgick till 781 tkr, dessa angående kostnader ingår under den totala ÄTA-kostnaden.

Bedömningen av ÄTA-budgeten anses som korrekt i förhållande till projektets storlek och komplexitet. Den huvudsakliga orsaken till överskridandet av ÄTA-budget härleds i stora drag till index och energipriser som historiskt sett har varit svåra att förutspå skall bryta ut.

Större avvikelser under produktion

- Omförläggning av dagvatten och spillvatten behövde utföras innan en tillbyggnad kunde starta framkom under projekteringen. Befintliga spillvattenledningar klarar ej självfall, en ny pumpstation och pumphus erfordrades och installerades under hösten 2021. Sammanlagt kostade arbetet 3 900 tkr.
- Projektet drabbades av försvårande omständigheter när krig i Ukraina bröt ut i februari 2022 vilket påverkade byggbranschen i form av brist på material och eller höga priser på material. Höga årsförändringar för elkraft och diesel, höga årsförändringar för armeringsstål och järn och stål inklusive armeringsstål. Jämfört med augusti 2021 steg Byggkostnadsindex med 13,8 procent (14,6 procent i juli) (Källa SCB) vilket anses som onormalt högt. Under vintern 2022 var energipriset historiskt sett det högst nådda någonsin, vilket belastade projektet när byggnaden värmdes upp för uttorkning under byggtiden. Kostnader för onormalt högt index och energipriser redovisades till 600 tkr.
- Räddningstjänsten drog tillbaka utlåtandet från bygglovets under produktionen och kravställde ny insatsväg på södra sidan av tillbyggnaden, nytt bärlager för den nya insatsvägen och omarbete på grund av sen beställning resulterade i att entreprenören fick göra om ett färdigställt arbete. Arbetet kostade 300 tkr.

Slutkostnad för Hagen etapp 1

Bokfört på projektet inkl. förstudie	97 880 tkr
Statligt stöd	7 524 tkr
Slutkostnad	90 356 tkr
Ursprunglig budget etapp 1	90 000 tkr

Kommentarer:

Projektbudgeten omfattar även ombyggnation av befintliga ytor (etapp 2) därför delade man till en början ej upp projektet i två etapper i ekonomisystemet, En del av projekteringskostnaden för Hagen

etapp 2 som innehåller ombyggnad är bokfört under etapp 1 vilket blir lite missvisande när slutkostnaden presenteras.

Sammanfattning

Etapp 1 blev starten i att förverkliga Hagen demenscenter där målbilden i projektet har varit tydlig. När byggnationen är avslutad skall den vara väl anpassad till målgruppen och vara så hemmalik och därmed inte kännas som en institution. Boenderum skall vara anpassade efter arbetsmiljö och tillgängliga för den målgrupp som skall vistas i byggnaden. Under projektets olika faser har täta samverkansmöten och projektgrupp samlats och arbetat med projektet. Framgångsvärden har bland annat varit ett bredare arbete i tidigt skede där olika referensprojekt har utsetts där inspiration har hämtats till att förverkliga Hagens vision. Bland annat har Carpe Diem Demensby Gjøttum, Norge varit en av Hagens stora inspirationskällor i formandet av Hagens demenscentrum. Stor kompetensinhämtning från olika områden i både demensvård och vårdhygien internt och externt har format projektet till det som är färdigställt idag. De 38 boenderummen som står färdigställda lyckades uppfylla den känslan som verksamheten önskade, utrymmen blev fullt tillräckliga för en väl fungerande verksamhet.

Efter projektets färdigställande har även ett erfarenhetsmöte hållits med inblandande i projektet, protokoll från detta finns att inhämta. Bland annat kunde man fastställa att fler platsbesök önskades av de intressenter i projektet, samt att fler standarder önskas i projektprocessen vilket kommunen inte har i dagsläget.

Budget och verksamhetsplan 2024 för socialnämnden

Sammanfattning

Socialnämnden har tilldelats 255 849 tkr för att bedriva verksamhet år 2024 i kommunfullmäktiges beslut i november 2023. Utifrån den tilldelade ramen har socialnämnden tvingats inta en stram budgethållning och genomföra effektiviseringar inom verksamheterna. Nedbruten budget på verksamhets- och ansvarsnivå presenteras i budget- och verksamhetsplanen.

Nämnden har i KFs nämndbeslut i november 2023 tilldelats politisk prioritering om 2 100 tkr till hemtjänsten jämfört med beslutet som KF tog i juni.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-11-16
Budgetbeslut KF den 27 november 2023
Budget och verksamhetsplan 2024 Socialnämnden

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Budget och verksamhetsplan 2024 godkänns.

Malin Rickardsson
Controller

Bakgrund

Förvaltningen arbetar fram förslag till budget och verksamhetsplan för nämnden utifrån kommunfullmäktiges budgetbeslut i juni och november. Nämnden beslutar om hur nästkommande års verksamhet ska genomföras utifrån det beslut som kommunfullmäktige har fattat.

Ekonomisk bedömning

Tilldelad ram utgår från resursfördelningsmodellen med utgångspunkt i föregående års budgetram. Uppräkning har skett av budgeterade externa intäkter och kostnader exkl. personalkostnader med 3,4 %, interna kostnader har räknats upp med 10,31%. Löneuppräkningsen för 2024 är 3,7% Enligt demografimodellen ökas socialnämndens ram med 4 503 tkr för 2024 på grund av fler äldre. Socialnämnden har tilldelats permanenta ramminskningar för politiska prioriteringar med totalt 3 500 tkr samt en tillfällig budgetökning om 800 tkr för ökade placeringskostnader inom barn och unga för 2024. Vid beslut i kommunfullmäktige i november har ramen utökats med 2 100 tkr som tilldelas hemtjänsten.

Samverkan

Samverkas på FSG 2023-11-30

Budget och verksamhetsplan 2024

Socialnämnden

Herrljunga
kommun

Innehåll

Innehåll

Ansvar och uppdrag.....	3
Organisationsskiss.....	4
Verksamhetsbeskrivning	5
Vad händer i verksamheten under 2024?.....	6
Nämnd och förvaltningsledning	6
Individ och familjeomsorg	7
Vård och omsorg.....	8
Socialt stöd.....	9
Mål	11
En hållbar och inkluderande kommun.....	11
En välkomnande och attraktiv kommun	12
En utvecklande kommun.....	13
Ekonomi.....	15
Budgetförutsättningar	15
Drift.....	16
Fördelning per ansvar	17
Antal årsarbetare per enhet/ansvar	18
Investeringar	20
Bilaga 1.....	22

Ansvar och uppdrag

Socialnämnden har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten. Socialnämnden skall säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har beslutat om samt utifrån gällande lagstiftning, förordningar och föreskrifter. Socialnämnden följer Barnkonventionen. De viktigaste lagstiftningarna är:

- Socialtjänstlagen (SoL)
- Förvaltningslagen (FL)
- Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, (LVU)
- Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)
- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)
- Patientsäkerhetslagen (PSL)
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)
- Föräldrabalken (FB)
- Färdtjänstlagen
- Alkoholagen.

Socialtjänsten omfattar myndighetsutövning och verkställighet inom;

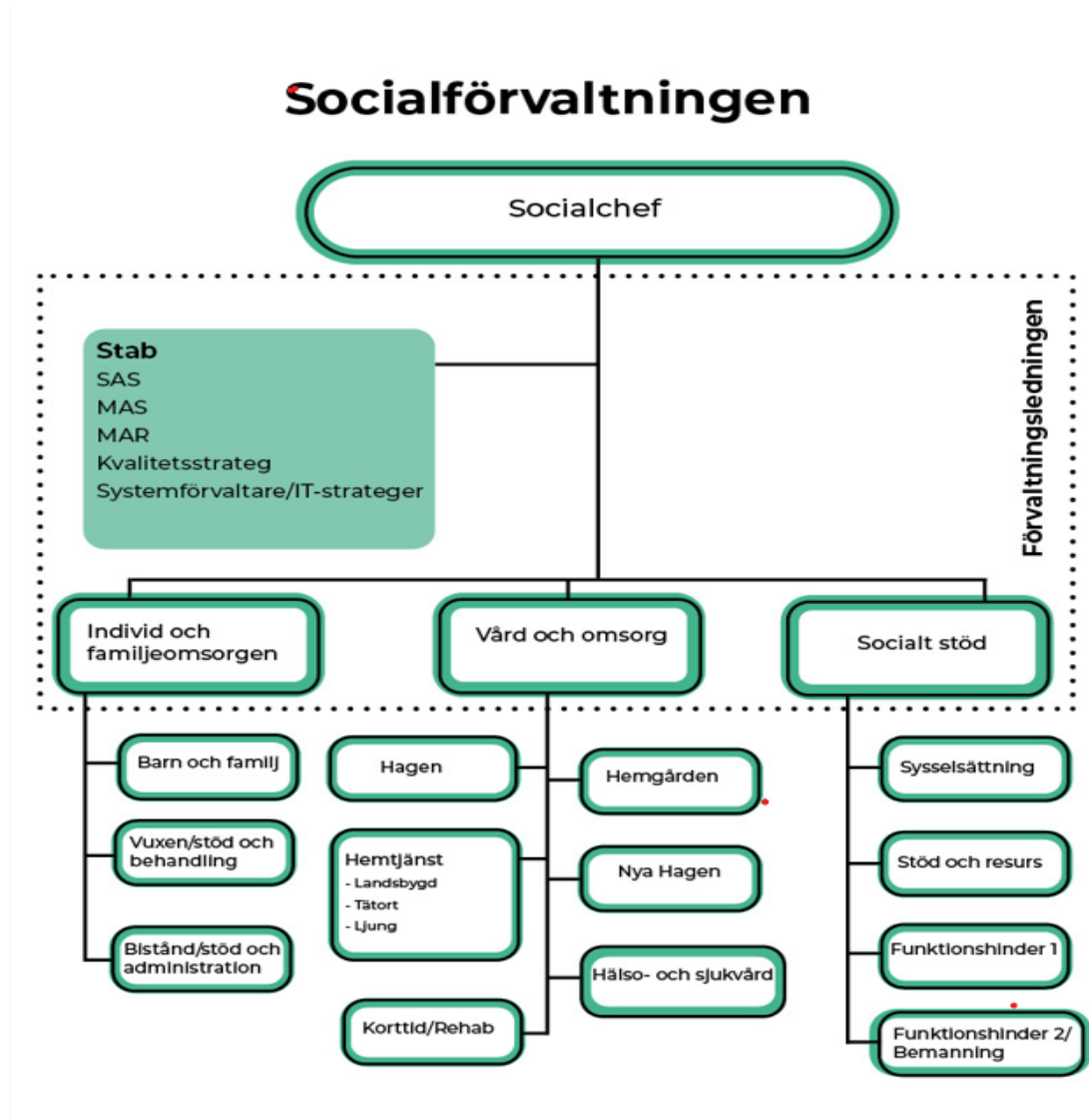
- Äldreomsorg
- Personer med funktionsnedsättning
- Individ- och familjeomsorg

Socialnämnden skall också arbeta förebyggande, ha medborgardialoger och delta i samhällsplaneringen.

Socialtjänsten skall med hänsyn till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser.

Verksamheten skall bygga på frivillighet och respekt för människors självbestämmanderätt och integritet.

Organisationsskiss

Verksamhetsbeskrivning

Nämnd och förvaltningsledning

Förvaltningsledningen skall leda och styra verksamheten i enlighet med de lagar, riktlinjer och beslut som fattas. I förvaltningsledningen finns socialchef, tre verksamhetschefer (Individ och familjeomsorg, Vård och omsorg samt Socialt stöd) och staben (MAS/MAR, SAS, kvalitetsstrateg och systemansvarig/IT-strateger).

Individ- och familjeomsorgen (IFO)

Verksamheten är delad i tre enheter; Vuxen, stöd och behandling, Barn- och familjeenheten och Bistånd, stöd och administration. Verksamhetens uppdrag är att ta emot ansökningar och orosanmälningar från kommuninvånare, att utreda, fatta beslut och följa upp beviljade insatser. Verksamheten möter kommuninvånare i alla åldrar. **Våld i nära relationsgruppen** (VIN-gruppen) är en verksamhetsövergripande grupp som har en utökad kompetens i ärenden som rör våld i nära relation.

Vuxen - stöd och behandlingsenheten handlägger ärenden som rör personer över 18 år. Enheten är indelad i tre arbetsgrupper; försörjningsstöd, missbruk/våld och ett behandlingsteam. Behandlingsteamet verkställer beviljade stödinsatser för; barn och unga, föräldrar, vuxna med missbruksproblematik samt för våldsutsatta och våldsutövare.

Bistånd – stöd och administrationsenheten är organiserad i två arbetsgrupper; biståndshandläggning SoL/LSS och administration/reception.

Barn- och familjeenheten handlägger ärenden som rör barn 0 - 18 (20 i vissa fall) år. Enheten är indelad två arbetsgrupper; socialsekreterare barn (utredare) och barn- och familjehemssekreterare (BarnFam).

Vård och omsorg

Verksamhetens uppdrag är att ge stöd och hjälp till främst äldre personer så att de kan tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Insatserna ska utformas så de stärker den enskildes möjlighet att leva ett tryggt och självständigt liv.

Insatser ges i form av, särskilt boende (SÄBO), hemtjänst, hemsjukvård (sjuksköterske- /rehabinsatser och hjälpmedel) dagverksamhet för personer med minnesproblematik, avlösning, samt korttidsverksamhet. Kommunen har två särskilda boenden Hemgården och Hagen. Hagen är kommunens demenscentra för personer med minnesproblematik och Hemgården har inriktning omvårdnad/somatik. Enheterna leds av åtta enhetschefer och en demenssjuksköterska. Geografiskt ligger enheterna i Herrljunga och Ljung.

Socialt stöd

Verksamheten är indelad i fyra enhetschefsområden; sysselsättning, funktionshinderenhet 1 och 2 samt stöd och resurs. Enheterna verkställer insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) samt insatser enligt socialtjänstlagen (SoL). Insatserna inom LSS ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet med målet att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

På socialt stöd verkställs beslut om bostad med särskild service både gruppboende samt serviceboende, personlig assistans, korttidsvistelse, daglig verksamhet (enligt LSS), ledsagar- och avlösarservice, boendestöd (socialpsykiatri) och kontaktpersoninsatser.

Kommunens praktiska mottagande för nyanlända är placerad under socialt stöd. Enheterna arbetar med praktisk mottagning och integration av målgruppen vuxna och barnfamiljer.

Här organiseras även kommunens Arbetsmarknadsenhet och tvättenhet. Uppdrag för Arbetsmarknadsenheten är att främja enskildas möjligheter till egen försörjning. Tvättenheten handhar den kommunala tvätten av både arbetskläder samt tvätt från de båda särskilda boendena.

Vad händer i verksamheten under 2024?

Nämnd och förvaltningsledning

Det kommer att ske ett fortsatt arbete med att bygga tillit ut i organisationen i samverkan med enhetschefer och stab. Stabilitet i chefsorganisationen är en fortsatt förutsättning för att skapa tillit och detta följs som ett nämndmål.

Socialnämnden har en stor utmaning inför 2024 med minskad budgetram på 5 700 tkr (permanent budgetminskning på 0,9% samt budgetramminskning med 3 500 tkr). Då få drifttillägg har gjorts i socialnämndens budget inför 2024 kommer flera verksamheter att ha svårt att klara sin budget med nuvarande budgetram. Detta berör främst ny gruppboende LSS, ny korttidsvistelse LSS, personlig assistans, placerade barn inkluderat ensamkommande barn, hemtjänst samt drift av nya Hagens demenscentrum. Även Hemgården kommer att drabbas av förlorade hyresintäkter under renovering. Detta kommer att kräva fortsatt stort fokus på ekonomistyrning och rekvisering/ansökningar av statsbidrag.

Effektiviseringsprojektet inom hemtjänsten kommer att fortgå 2024 för att komma ner i rimliga kostnader för hemtjänsten. Nuvarande underskott beror ungefär 50 % på ökad volym som förvaltningen har svårt att påverka och 50 % på att hemtjänsten inte är så effektiv som den borde kunna vara. Projektet syftar höja effektiviteten inom hemtjänsten, identifiera utvecklingsmöjligheter, sänka kostnaden per timme för hemtjänsten samt införa en resursfördelningsmodell så att införandet av LOV kan ske.

Under 2024 går förvaltningen in i utgången av upphandling av nytt verksamhetssystem som skett under hösten 2023, detta kommer att ta tid och resurser av förvaltningens IT-strategier med flera för att planera och genomföra ett eventuellt byte av verksamhetssystem eller behålla nuvarande system. Nya mål togs fram 2021 och kopplat till dessa har socialnämnden beslutat om målindikatorer. Förvaltningens verksamheter har arbetat med aktiviteter för att nå upp till målen. Under 2024 kommer fortsatt fokus finnas på måluppfyllnad och analys av målindikatorernas nytta för att mäta om förvaltningen är på rätt väg.

Utveckling av verksamheten med digitala lösningar är en möjlighet för att klara framtidens omsorg då fler blir äldre. Förvaltningen har rustat sig för att kunna utreda, planera och genomföra flertalet projekt inom digitalisering. Under 2024 ska Millenium implementeras i kommunen (tidigare FVM). Systemet kommer att ersätta nuvarande SAMSA och är ett system för säkervårdinformatiöns överföring mellan två huvudmän.

Förvaltningen kommer även under 2024 sätta upp en projektorganisation för införandet av ny socialtjänstlag 2025.

Individ och familjeomsorg

IFO:s ledningsgrupp kommer under 2024 fortsätta det långsiktiga och strategiska arbetet med att skapa stabilitet och tillit inom verksamheten. För att uppnå detta mål kommer ledningen på IFO att fortsatt fokusera på de tre områdena; delaktighet, budget i balans och samverkan.

Ett led i att skapa stabilitet i organisationen och i arbetsgrupperna är att systematiskt följa och vid behov vidta åtgärder när det gäller arbetsbelastningen för socialsekreterarna.

Fortsatt prioriterat arbete under 2024 med att kvalitetssäkra biståndsbeslut med fokus på skälig levnadsnivå och beslut gällande hemtjänst. En annan prioriterad process som kartlagts under 2023 är handläggning och verkställande av korttidsvård och den samverkan som sker vid vårdplaneringen i relation till Västra Götalandsregionen genom det gemensamma verksamhetssystemet.

Behandlingsteamet har som mål att skapa fler möjligheter att kunna erbjuda tydliga och kvalitativa insatser som alternativ till köpta tjänster och externa placeringar. Implementeringen av den evidensbaserade föräldrastödsmetoden 'Family check up' (FCU) och 'Efter barnförhöret' kommer att vara ett fokus under 2024.

Det finns för IFO strategiska utmaningarna i de oroande prognoserna om ökad arbetslöshet, ökad psykisk ohälsa, ökat missbruk och en ökad våldsutsatthet.

Ny lagstiftning kommer att börja gälla den 1 mars 2024. En lagstiftning som gäller myndighetsutövningen i de ärenden där barn följer en våldsutsatt vårdnadshavare till skyddat boende. Den nya lagen kommer i sin utformning att likna tvångslagstiftning för barn och unga, vilket kan komma att innebära ökad andel rättsliga processer.

Under 2024 kommer ett stort strategiskt arbete att göras för att förbereda inför de förändringar som kommer att genomföras från och med 2025 i och med den aviserade nya socialtjänstlagen.

Vård och omsorg

Vård och omsorg står inför stora utmaningar inom samtliga verksamheter. Från 1 oktober 2023 har Sverige inte längre dispens från EU gällande dygnsvila i allmänna bestämmelser (AB). Dispensen har tidigare tillåtit 9 timmars dygnsvila inom begränsningsperioden och kravet från 1 oktober 2023 är i stället 11 timmars dygnsvila samt 47 timmars veckovila för medarbetare inom vård- och omsorg. Det kommer bli stora utmaningar verksamheten både bemanningsmässigt och ekonomiskt. Det kommer fortsatt kräva en stor arbetsinsats av enhetschefer kring schemaläggning under 2024.

Arbetet med heltid som norm och deltid som möjlighet har implementerats ute i verksamheterna, vilket kommer var en del som förvaltningen inte fått kostnadstäckning för. Målet att antalet timvikarier ska minska. Öka kunskapen hos enhetscheferna kring schemaläggning, planering och optimering pågår med olika utbildningsinsatser kommer att behöva byggas på under 2024.

Inom hemtjänsten kommer fortsatt fokus ligga på fast omsorgskontakt och att få budget i balans. Den fortsatta genomlysningen kommer ske med kontinuerliga möten med enhetscheferna.

Under 2024 är följande på gång inom verksamhetsområdet VoO;

- Skickliggöra chefer inom bemanningsplanering och schemaplanering
- Fortsatt fokus på hemtjänsten

- Intern samverkan mellan myndighetsutövning och verkställighet behöver utvecklas och ett arbete pågår.
- Värdegrundsarbete fortsätter i hela äldreomsorgen
- Ökat arbete kring att analysera resultat och avvikelser samt hitta gemensamma åtgärder.
- Utbildning för personal på SÄBO i Lex Sarah
- Planering och flytt till Hagens nya demenscentrum etapp 2
- Ombyggnation av Hemgårdens särskilda boende
- Vård – och omsorgscollege konceptet kommer införas i alla verksamheter under 2024
- Utbildning av certifierad utbildare för BPSD har skett under 2023. Certifierade utbildaren kommer i sin tur utbilda chefer samt omvårdnadspersonal löpande.
- Starta upp med teammöten på samtliga enheter där även Senior Alert och BPSD kommer vara en viktig del. Här kommer specialistundersköterskans roll att beaktas utifrån särskild spetskompetens.
- Nära vård är en del som förvaltningen arbetar med tillsammans med övriga vårdgivare då leddiderna på sjukhuset kortats ner och den regionala primärvården behöver möta upp. Detta ställer stora krav på verksamheterna att kunna ta emot patienter/brukare med kort varsel för att därmed inte få betalningsansvar

Socialt stöd

En bemanningspool startades upp i maj 2023 för att kunna täcka vakanser och sjukdom. I nuvarande pool finns 4 personer anställda. Bemanningenheten är från 2023 organiserad under socialt stöd.

Inför år 2024 är det främst två delar som står i fokus för socialt stöd; uppstart av de två nya verksamheterna inom LSS, gruppboende och korttidsvistelse samt planering och verkställande av daglig verksamhet i nya tillfälliga lokaler. Under år 2024 behöver en planering ske för hur/om personlig assistans går över i statlig regi från och med år 2026. En analys behöver genomföras vad detta betyder för Herrljunga.

De nya EU direktiven avseende ny dygnsvila som beskrivs under Vård och Omsorg inkluderar även socialt stöd där schemaläggning och anpassning av arbetstider fortlöper under hösten 2023 samt in i 2024.

Enhetschefer på socialt stöd kommer under hösten 2023 påbörja arbetet med att ta fram en kompetenstrappa för personal inom LSS verksamheterna. Syftet med kompetenstrappan är att kartlägga vilka kompetenser som behövs i verksamheterna utifrån målgruppens behov och utifrån lagkrav samt planera

för det. Kunskaperna inom funktionshinderområdet behöver vara evidensbaserade och anpassas utifrån målgruppens differentierade behov. Kompetenstrappan blir då ett verktyg för att nå en ökad kvalitet och resurseffektivitet och möjliggöra karriärvägar för baspersonal.

Två enhetschefer kommer att fortsätta arbetet gällande det nybildade stödpedagogteamet där det främsta uppdraget är att arbeta för att öka kunskapen om LSS lagstiftningen och utveckla pedagogiska arbetssätt på arbetsplatserna. Stödpedagogteamet blir en del av kompetenstrappan där pedagogerna har ett utökat pedagogiskt ansvar.

Inom stöd och resursenheten fortsätter arbetet med att utveckla Öppet hus på Tors hus för en ökad samhällsorienterande kunskap och social samvaro för besökarna. Behovet av en samlingspunkt finns men behöver utvecklas och formas för att nå ut till fler med psykiska ohälsa och för personer som är ofrivilligt ensamma.

Arbetsmarknadsenheten fortsätter samverka med IFO där en ny utredningsmodell kommer implementeras. Modellen är riktad till personer i behov av ekonomiskt bistånd och AME ser utvecklingsmöjligheter internt för att arbeta än mer aktivt med individerna mot att nå egen försörjning.

Mål

En hållbar och inkluderande kommun

Vi tar ansvar för vår gemensamma framtid. Hållbarhetsbegreppet genomsyrar alla beslut och aktiviteter.

Nämndmål: Socialförvaltningen ska eftersträva resurseffektivitet i de insatser som erbjuds, genom att utveckla och stärka samverkan.

Mätetal	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024
Antal externt samordnade planer (SIP), upprättade (källa SAMSA)	26 st.	öka 10%	öka 10%
100 % av alla enheter (ansvar) skall redovisa en budget i balans - mål 2021	65 %	100%	100%

*Antalet registrerade SIP:ar i SAMSA.

** SIP:ar internt i kommunen, utanför SAMSA.

Prioriterade aktiviteter för att uppnå målet 2024:

- Förvaltningen kommer att fortsätta utveckla teamträffar mellan biståndsbedömningen och verkställighet.
- Utveckla samverkan mellan Arbetsmarknadsenhet och hemtjänsten gällande utförande av vissa serviceinsatser
- Öka resurseffektivitet genom samplanering av personalresurser över verksamhetsgränserna, mäts genom andel arbetad tid för timvikarier
- Planering för gemensam bemanningsenhet med Bildning

Nämndmål: Socialförvaltningen ska utveckla/förstärka det förebyggande arbetet och tidiga insatser samt bidra till medborgarnas möjlighet till aktivt liv och god hälsa.

Mätetal	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024
Antal registreringar i Senior alert och Svenskt register för Beteendemässiga och Psykiska Symptom (BPSD)	66 SA 9 BPSD	60 SA 40BPSD	60 SA 30 BPSD

Prioriterade aktiviteter för att uppnå målet 2024:

- Undersöka möjligheter att erbjuda en social dagträff för målgruppen äldre.
- Utveckla aktiviteter som främjar ett aktivt liv och god hälsa inom särskilda boenden, bostad med särskild service samt daglig verksamhet. Mäts genom brukarundersökningar.
- Samverkan IFO och AME kring tidiga insatser för arbetslösa som ansöker om ekonomiskt bistånd (införandet av FIA).
- Utbildningsinsatser BPSD och Senior Alert för att fånga upp och främja det förebyggande arbetet

En välkomnande och attraktiv kommun

Vi arbetar för en trygg och stimulerande miljö med medborgare, företagande och besökare i fokus. En småstadsidyll nära storstad och fritid, du är i centrum!

Nämndmål: Socialförvaltningen ska skapa förutsättningar för att vara en god och attraktiv arbetsgivare.

Mätetal	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024
Arbetet känns meningsfullt	4,4	4,7*	4,7
Sjukfrånvaro (%)	10,4 %	5%	5%
Personalomsättning, chefer	6/19	3/19	3/19
Andel heltidsanställda	94%	92%	92%
Andel arbetad tid (av total arbetad tid) utförd av timanställda.	VoO 20% SS 17%	VoO 12% SS 10%	VoO 12% SS 10%
Antal tillsvidareanställda undersköterskor inom vård och omsorg	149/192	100%	100%

* Skala 1-5, där 5 är mycket meningsfullt.

Prioriterade aktiviteter för att uppnå målet 2024:

- Implementera Vård- och omsorgscollege för att kvalitetssäkra en hållbar kompetensförsörjning.
- Upprätta kompetenskrav inom LSS-verksamheter.
- Utveckla e-Learning och införa Infocaption som en del i utbudet av web-utbildningar.
- Utveckla arbetet med att stärka friskfaktorerna på enheterna
- Skapa förutsättningar för planeringsdagar/utvecklingsdagar för verksamheterna inom förvaltningen.

Nämndmål: Socialförvaltningen ska vara förtroendeskapande och verka för ökad trygghet, jämlikhet och rättssäkerhet.

Mätetal	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning IFO (%)	**	80%	80%
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning hemtjänst – helhetssyn (%)	82%	94%	94%
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning särskilt boende – helhetssyn (%)	72%	86%	86%
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning LSS (vartannat år), trivsel daglig verksamhet (%)	*	88%	88%
Antal personal en hemtjänsttagare möter under 14 dagar (medelvärde)	18	13	13

* Detta värde har ej publicerats i Kolada.

** endast ett fåtal svarade på enkäten, därav kan inga slutsatser dras av resultatet. Arbetet fortgår för att öka svarsfrekvensen i kommande enkäter.

Prioriterade aktiviteter för att uppnå målet 2024:

- Förstärka kunskapen i social dokumentation inklusive kvalitets- och ledningssystem samt avvikelshantering. Mäts genom internkontrollplan samt egenkontroller.
- Ständig uppdatering av kvalitets- och ledningssystemet för Socialförvaltningen.
- Öka tydligheten i förvaltningens sätt att kommunicera, uppdatera och förtydliga information på hemsidor och i mötet med den enskilde.

En utvecklande kommun

Vi skapar infrastrukturer i framkant, och tillsammans uppnår vi tillväxt genom nytänkande

Nämndmål: Socialförvaltningen ska arbeta aktivt och strategiskt med hjälp av digitala lösningar/ny teknik och utvecklande arbetssätt för att skapa nytta för välfärden, medborgare och medarbetare.

Mätetal	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024
Antal nattkameror inom hemtjänsten	2	14	14
Antal digitala lösningar inom IFO	5	10	10
Antal digitala läkemedelsskåp i ordinärt boende, inskrivna kommunal hälso- och sjukvård	13	75	75

Aktiviteter i verksamheterna för att uppnå målet:

- Implementera nytt verksamhetssystem som har upphandlats med krav utifrån att utveckla arbetssätt som ger nytta för välfärden, medborgare och medarbetare.
- Implementering av fullvärdig e-tjänst inom handläggningen av ekonomiskt bistånd.
- Inventera och kartlägga behov av digital teknik i verksamheterna och skapa en plan för införande.

Ekonomi

Budgetförutsättningar

Budgeterat kommunbidrag för socialnämnden 2024 uppgår till 255 849 tkr, vilket jämfört med 2023 års kommunbidrag är uppräknat med 21 339 tkr eller 9,1 procent. Jämfört med föregående år innehåller kommunbidraget följande förändringar:

Område	Summa (tkr)	Ev. förtydligande
Förändring kapitalkostnader 2024	1 096	
Prisuppräkning	3 154	Extern och intern prisuppräkning
Volymförändringar	4 503	Demografiförändring
Nationella beslut	2 582	Se tabell nedan
Tillfälliga politiska prioriteringar 2024	800	Förstärkning placerade barn IFO
Permanent politiska prioriteringar 2024	-3 500	Se tabell nedan
Totalt per KF juni	8 635	
Ramväxlingar	4 178	Se tabell nedan
Lönepott	6 425	Löneökning 2023
Permanent politiska prioriteringar 2024	2 100	Hemtjänsten
Totalt per KF november	21 339	

I nedantabell redovisas nationella beslut och politiska prioriteringar som tillhör socialnämnden.

Nationella beslut	Summa (tkr)
Riksdagens tillkännagivande: äldreomsorg	2 469
Skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna	290
Tillkommande medel totalt	2 759
Stärkt rätt till assistans	-177
Utökad ram	2 582

Permanent politiska prioriteringar	Summa (tkr)
Översyn handläggare och chefsstrukturer. Se över digitala effektiviseringar	-1 500
Förändrat utbud biståndsbedömning	-2 000
Minskad ram	-3 500

Ramväxlingar	Summa (tkr)
Ökat PO 2024 (45,75%)	3 878
Ramväxling datorkostnad	568
Minskade hyreskostnader och underhåll + datorkostnad	-268
Ökad ram	4 178

Under hösten 2023 har det gjorts ramväxlingar som påverkar kommunbidraget för socialnämnden. 3 878 tkr avseende ökade PO-kostnader 2024 och 568 tkr för ökade datorkostnader. Minskade internpriser i form av hyreskostnader och underhållskostnader har ramväxlats från socialnämnden till internservicenämnden. Socialnämnden har per KF:s novemberbeslut tilldelats en permanent politisk prioritering om 2 100 tkr till hemtjänsten.

Drift

I budgetförslaget från KS/KF finns ingen ramtilldelning gällande åren 2025–2026. Dessa finns därför inte med här.

Fördelning per ansvarsområde

DRIFT	Budget 2023	Reviderad budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Reviderad budget 2024
Belopp netto (tkr)					
Nämnd	571	571	571	600	600
Förvaltningsledning	15 681	15 952	13 214	15 316	17 554
Individ och familjeomsorg	42 401	43 056	42 606	43 011	43 484
Vård och omsorg	128 449	131 487	135 762	134 588	140 859
Socialt stöd	47 408	48 413	53 514	49 630	53 351
Summa	234 510	239 479	245 666	243 145	255 849
Kommunbidrag	234 510	239 479	239 479	243 145	255 849
Resultat	0	0	-6 100	0	0

Kommentar till fördelning av kommunbidrag

Budgetmedel har fördelats om inom förvaltningen för att tillgodose ökade och minskade behov inom de olika verksamhetsområdena.

I tabellen ovan finns två kolumner med avseende budget 2023, ursprungsbudgeten (som återfinns i kommunfullmäktiges junibeslut avseende socialnämndens budgetram 2023) samt reviderad budgetram 2023 som inkluderar ramförändringar och utfördelningar som gjorts under 2023 för

kapitalkostnadspott samt lönepott. Det samma gäller 2024.

Bemanningsenheten kommer under 2024 ligga under ansvaret socialt stöd.

Fördelning per ansvar

Som ett komplement till budget och verksamhetsplan 2024 för socialnämnden så är en sammanställning över budgeten per ansvar framtagen.

DRIFT	Budget	Budget	Differens
Belopp netto (tkr)	2023	2024	2024 vs. 2023
Nämnd	571	600	29
Nämnd	571	600	29
Förvaltningsledning	15 681	8 827	-6 854
Stab	0	8 728	8 728
Förvaltningsledning	15 681	17 554	1 873
IFO övergripande	1 749	858	-891
IFO vuxen stöd och behandling	12 301	13 350	1 049
IFO barn och familj	19 273	20 994	1 721
IFO bistånd, stöd och administration	9 078	8 282	-796
IFO	42 401	43 484	1 083
Vård och omsorg gemensamt	6 143	9 300	3 157
Nya hagen säbo ***	0	13 864	13 864
Korttid och bemanning**	9 861	0	-9 861
Korttid/HSL-Rehabenhet	0	9 447	9 447
Hagen säbo	18 000	23 610	5 610
Hemgården demens***	10 272	0	-10 272
HSL-Sjuksköterskeenhet	24 741	20 610	-4 131
Hemgården	15 625	17 202	1 577
Hemtjänst	43 807	46 826	3 019
Vård och omsorg	128 449	140 859	12 410
Socialt stöd gemensamt	3 166	3 361	195
Funktionshinder 1	14 805	15 256	451
Funktionshinder 2	13 287	13 331	44
Stöd och resurs	8 560	9 723	1 163
Sysselsättning	7 590	7 992	402
Bemanningsenheten *	0	3 688	3 688
Socialt stöd	47 408	53 351	5 943
Summa	234 510	255 849	21 339
Kommunbidrag	234 510	255 849	21 339

* Nytt kostnadsställe/ansvar

** Kostnadsställe har flyttat och fördelas ut på andra ansvar

*** Byter kostnadsställe

Bemanningsenheten kommer under 2024 ligga under ansvaret socialt stöd, under 2023 låg det under vård och omsorg. Hemgården demens är de avdelningar som har flyttat till nya hagen och har därmed fått ett nytt ansvar.

Antal årsarbetare per enhet/ansvar

Nedan finns en tabell som visar hur många årsarbetare som finns i budget för kostnadsställen där det finns personal. Tabellen visar även hur många årsarbetare som finansieras av statsbidrag eller andra övriga intäkter.

	BUDGET 2024	Finansieras av statsbidrag eller övriga intäkter 2024	Totalt
410 Förvaltningsledning	5,00	0,00	5,00
4100 Förvaltningsledning	5,00	0,00	5,00
411 STAB	4,00	1,00	5,00
4201 Stab	4,00	1,00	5,00
420 IFO gemensamt	3,00	1,00	4,00
4215 IFO Övergripande	3,00	1,00	4,00
421 IFO vuxen	9,00	1,50	10,50
4641 Handläggning IFO vuxen	4,73	1,00	5,73
4635 Behandlingsteamet	4,27	0,50	4,77
422 IFO BoF	10,00	0,00	10,00
4631 Handläggning BoF	10,00	0,00	10,00
423 Bistånd stöd och administration	9,20	0,00	9,20
4210 Administration och reception	1,80	0,00	1,80
4211 Handläggare ÄOF	7,40	0,00	7,40
440 VoO gem	9,00	0,00	9,00
4400 Vård och omsorg gemensamt	9,00	0,00	9,00
443 Nya hagen säbo	19,71	0,00	19,71
4431 Österhaga	6,40	0,00	6,40
4432 Norrhaga	6,40	0,00	6,40
4433 Västerhaga	1,28	0,00	1,28
4463 Hemgården natt	3,63	0,00	3,63
4443 Dagträff Stationsvägen	2,00	0,00	2,00
444 Korttid/HSL-Rehabenhet	13,85	0,00	13,85
4441 Korttidsboende Furuhagen dag	7,25	0,00	7,25
4471 Rehab	6,60	0,00	6,60
445 Hagen	26,11	0,00	26,11
4451 Enehagen	7,04	0,00	7,04
4452 Björkhagen	7,04	0,00	7,04

Ärende 7

19(24)

4454 Ekhagen	5,76	0,00	5,76
4453 Hagen Natt	6,27	0,00	6,27
447 HSL-Sjuksköterskeenhet	21,50	0,00	21,50
4470 Hälsa och sjukvård gem	0,00	0,00	0,00
4472 Sjuksköterskor dag	19,00	0,00	19,00
4473 Sjuksköterskor natt	2,50	0,00	2,50
448 Hemgården	21,08	0,00	21,08
4467 Hemgården Omv C2	5,13	0,00	5,13
4468 Hemgården Omv A1	5,70	0,00	5,70
4469 Hemgården Omv A2	5,70	0,00	5,70
4465 Hemgården natt omvårdnad	4,55	0,00	4,55
449 Hemtjänsten	63,92	0,00	63,92
4410 Hemtjänst gemensamt	0,00	0,00	0,00
4411 Hemtjänsten landsbygd	20,76	0,00	20,76
4412 Hemtjänsten tätort	17,04	0,00	17,04
4413 Hemtjänsten Ljung	19,16	0,00	19,16
4422 Trygghetstjänster	0,30	0,00	0,30
4423 Nattpatrull	6,16	0,00	6,16
4444 Trygghetsboende	0,50	0,00	0,50
460 Socialt stöd gem	4,00	0,00	4,00
4600 Socialt stöd gem	4,00	0,00	4,00
461 Funktionshinder 1	13,25	0,00	13,25
4612 Ringvägen	8,65	0,00	8,65
4618 Gruppboend Lyckan	3,80	0,00	3,80
4619 Gruppboend korttidsvistelse Lyckan	0,80	0,00	0,80
462 Funktionshinder 2	9,40	0,00	9,40
4614 Personlig assistans egen regi	8,00	0,00	8,00
4616 LSS, avlösare, KTS, ledsagning	1,40	0,00	1,40
4636 Kontaktpersoner	0,00	0,00	0,00
463 Stöd och resurs	14,00	0,00	14,00
4611 Nästegårdsgatan	8,00	0,00	8,00
4617 Stöd och resurs gemensamt	1,00	0,00	1,00
4643 Boendestöd	5,00	0,00	5,00
467 Sysselsättning	14,17	1,00	15,17
4671 AME gemensamt	6,70	1,00	7,70
4677 Tvätten	1,97	0,00	1,97
4680 Dagligverksamhet LSS på AME	5,50	0,00	5,50
468 Bemanningen	7,90	0,00	7,90
4205 Bemanningseenhet	4,00	0,00	4,00

Ärende 7

20(24)

4207 Bemanningspool	3,90	0,00	3,90
Totalsumma	278,09	4,50	282,59

Investeringar

Investeringsbudget antagen av kommunfullmäktige i november 2023.

Belopp netto (tkr)	Bokslut	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2022	2023	2023	2024	2025	2026
Inventarier	421	500	500	500	500	500
Infrastruktur IT	122	200	200	200	300	300
Hjälpmedel	201	200	200	300	300	400
Inventarier tvättenheten	0	0	0	200	200	200
Läkemedel- och värdeskåp med digital teknik SÄBO	600	0	0	150	300	100
Läkemedel- och värdeskåp med digital teknik HSV	0	150	150	0	0	100
Hotellås och säkra läkemedel- o värdeskåp i gruppbostad LSS	0	0	0	0	150	0
Spoldesinfektorer SÄBO	0	0	0	240	240	240
Ombyggnad Hemgården	26	800	800	10 500	10 500	0
Inventarier Hemgården	0	0	0	1 400	0	0
IT konferensrum mm IFO	0	100	100	100	100	0
Ombyggnad IFO:s lokaler för tillgänglighet och sekretess	0	0	0	SP*	0	0
Hotellås	170	0	0	0	0	0
Nytt verksamhetssystem	63	937	537	0	0	0
Inventarier Hagen	0	2 625	2 025	0	0	0
Inventarier dagträff/hemtjänst	38	262	0	0	0	0
Förstudie framtidens LSS	200	0	0	0	0	0
Inventarier och infrastruktur IT ny gruppbostad LSS	0	375	0	0	0	0
Inventarier och infrastruktur IT ny korttidsvistelse barn LSS	0	750	0	0	0	0
TOTALA INVESTERINGAR	1 841	6 899	4 512	13 590	12 590	1 840

SP* Särskild prövning - äskande utanför ordinarie budgetprocess

Inventarier

Inköp av inventarier i form av kontors-, konferens – och verksamhetsmöbler.

Infrastruktur IT

IT-infrastrukturen. Detta avser sådant som kabeldragningar, accesspunkter, projektorer mm.

Hjälpmedel

Löpande utbyte av diverse hjälpmedel med längre livslängd där vi inte ser någon snabbare utveckling av nya/bättre produkter, tex. EVA stöd, madrasser och vårdsängar.

Inventarier tvättenheten

Löpande utbyte av tvättmaskiner och torktumlare inom tvättenheten.

Läkemedel- och värdeskåp med digital teknik SÄBO och HSV

Låsbara läkemedelsskåp med digital teknik som möjliggör spårning. Inköp samt installation av läkemedel- och värdeskåp.

Hotellås och säkra läkemedel- och värdeskåp till gruppbostad LSS

Låsbara läkemedel- och värdeskåp med digital teknik som möjliggör spårning. Inköp samt installation av hotellås och läkemedel – och värdeskåp till befintlig gruppbostad LSS

Spoldesinfektorer SÄBO

Det finns en spoldesinfektor på respektive avdelning inom SÄBO. Tre utav dessa behöver bytas ut under 2024 (en på Hemgården och två på Hagen) och tre (en på Hemgården och två på Hagen) behöver bytas under 2025. Respektive maskin kostar drygt 80 tkr inklusive inköp och inkoppling.

Ombyggnation Hemgården

Efter att demensenheterna har flyttat till Hagen behöver Hemgårdens lokaler byggas om och anpassas för delvis nya verksamheter men också fräscha upp de enheterna som avser somatisk vård.

Inventarier Hemgården

I samband med ombyggnationen på Hemgården krävs det inköp av inventarier, hotellås, läkemedel- och värdeskåp, IT infrastruktur och personalskåp.

IT konferensrum mm IFO:s nya lokaler

Befintliga konferens- och mötesrum behöver utrustas med teknik för digitala möten. Ett rum kostar ca 80 tkr. Utöver detta krävs en komplettering till befintligt bokningssystem.

Ombyggnad IFO:s lokaler för tillgänglighet och sekretess

IFO:s lokaler behöver byggas om, då de inte till fullo är sekretessanpassade samt då delar av lokalen inte är handikappanpassade.

Bilaga 1

Mål för 2024 med prognos för målen 2023. Mätningen av målen genomfördes senast i augusti i samband med delåret. Nästa mätning av målen kommer ske i samband med årsbokslutet. Prognosen för målen är från augusti.

Nämndmål: Socialförvaltningen ska eftersträva resurseffektivitet i de insatser som erbjuds, genom att utveckla och stärka samverkan.

Mätetal	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024
Antal externt samordnade planer (SIP), upprättade (källa SAMSA)	26 st.	öka 10%	29 st.	öka 10%
100 % av alla enheter (ansvar) skall redovisa en budget i balans - mål 2021	65 %	100%	58 %	100%

*Antalet registrerade SIP:ar i SAMSA.

** SIP:ar internt i kommunen, utanför SAMSA.

Nämndmål: Socialförvaltningen ska utveckla/förstärka det förebyggande arbetet och tidiga insatser samt bidra till medborgarnas möjlighet till aktivt liv och god hälsa.

Mätetal	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024
Antal registreringar i Senior alert och Svenskt register för Beteendemässiga och Psykiska Symptom (BPSD)	66 SA 9 BPSD	60 SA 40BPSD	55 SA 30 BPSD	60 SA 30 BPSD

En välkomnande och attraktiv kommun

Vi arbetar för en trygg och stimulerande miljö med medborgare, företagande och besökare i fokus. En småstadsidyll nära storstad och fritid, du är i centrum!

Nämndmål: Socialförvaltningen ska skapa förutsättningar för att vara en god och attraktiv arbetsgivare.

Mätetal	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024
Arbetet känns meningsfullt	4,4	4,7*	4,4	4,7
Sjukfrånvaro (%)	10,4 %	5%	9,4%	5%
Personalomsättning, chefer	6/19	3/19	2/19 varav en i pension	3/19
Andel heltidsanställda	94%	92%	94%	92%
Andel arbetad tid (av total arbetad tid) utförd av timanställda.	VoO 20% SS 17%	VoO 12% SS 10%	VoO 15% SS 16%	VoO 12% SS 10%
Antal tillsvidareanställda undersköterskor inom vård och omsorg	149/192	100%	75%	100%

* Skala 1-5, där 5 är mycket meningsfullt.

** Medarbetarundersökningen genomförs årligen och rapporteras ej delår

*** 1 juli 2023 infördes skyddad yrkestitel för undersköterska

Nämndmål: Socialförvaltningen ska vara förtroendeskapande och verka för ökad trygghet, jämlikhet och rättssäkerhet.

Mätetal	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning IFO (%)	**	80%	*	80%
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning hemtjänst - helhetssyn (%)	82%	94%	**	94%

Mätetal	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning särskilt boende – helhetssyn (%)	72%	86%	**	86%
Ökad nöjdhet avseende brukarbedömning LSS (vartannat år), trivsel daglig verksamhet (%)	*	88%	*	88%
Antal personal en hemtjänsttagare möter under 14 dagar (medelvärde)	18	13	***	13

* Detta värde har ej publicerats i Kolada.

** endast ett fåtal svarade på enkäten, därav kan inga slutsatser dras av resultatet. Arbetet fortgår för att öka svarsfrekvensen i kommande enkäter.

*** Mätning genomförs i september och november

En utvecklande kommun

Vi skapar infrastrukturer i framkant, och tillsammans uppnår vi tillväxt genom nytänkande

Nämndmål: Socialförvaltningen ska arbeta aktivt och strategiskt med hjälp av digitala lösningar/ny teknik och utvecklande arbetsätt för att skapa nytta för välfärden, medborgare och medarbetare.

Mätetal	Utfall 2022	Mål 2023	Prognos 2023	Mål 2024
Antal nattkameror inom hemtjänsten	2	14	7	14
Antal digitala lösningar inom IFO	5	10	8	10
Antal digitala läkemedelsskåp i ordinärt boende, inskrivna kommunal hälso- och sjukvård	13	75	44	75

Attestanter 2024 Socialnämnden

Sammanfattning

Enligt gällande attestreglemente ska nämnd fatta särskilt beslut varje kalenderår om beslutsattestanter och ersättare. Förteckningen ska godkännas och lämnas till ekonomiavdelningen

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-11-15.

Förteckning över beslutsattestanter och ersättare för socialförvaltningen, både namn och funktion.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

1. Bifogad förteckning över beslutsattestanter och ersättare godkänns att gälla från 2024-01-01.
2. Förvaltningschef ges rätt att göra ändringar i attestlistan under 2024.

Malin Rickardsson
Controller

Expedieras till: Ekonomiavdelningen

Socialnämndens attestanter 2024

DNR 2023-9

Upprättad: 2023-11-23

Beslutad:

Senast reviderad:

2023-11-23

Kostnadsställe

4* samtliga kostnadsställen
4000 Socialnämnden

Beslutsattestant

Socialchef
SNs ordförande

Ersättare 1

Vht-chef Socialt stöd
Socialchef

Ersättare 2

Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Socialt stöd

Förvaltningsledning

4100 Förvaltningsledning
4101 Förbundsavgifter
4102 Bidrag till organisationer
4201 Stab
4202 Förvaltningsgemensamt
4203 System

Socialchef
Socialchef
Socialchef
Socialchef
Socialchef
Socialchef

Vht-chef Socialt stöd
Vht-chef Socialt stöd
Vht-chef Socialt stöd
Vht-chef Socialt stöd
Vht-chef Socialt stöd
Vht-chef Socialt stöd

Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Vård och omsorg

Individ och familjeomsorg

samtliga kst under IFO
4212 IFO centralt
4214 Omsorgsavgifter
4215 IFO övergripande
4632 Social beredskap
4633 Familjerätt

Vht-chef Individ och familjeomsorg
Vht-chef Individ och familjeomsorg
Vht-chef Individ och familjeomsorg
Vht-chef Individ och familjeomsorg
Vht-chef Individ och familjeomsorg
Vht-chef Individ och familjeomsorg

Vht-chef Socialt stöd
Vht-chef Socialt stöd
Vht-chef Socialt stöd
Vht-chef Socialt stöd
Vht-chef Socialt stöd
Vht-chef Socialt stöd

Socialchef
Socialchef
Socialchef
Socialchef
Socialchef
Socialchef

4635 Behandlingsteamet
4641 Handläggning IFO vuxen
4644 Vuxen vård missbruk
4650 Ekonomiskt bistånd
4660 Introduktionsenheten

Enhetschef IFO Vuxen och bistånd
Enhetschef IFO Vuxen och bistånd
Enhetschef IFO Vuxen och bistånd
Enhetschef IFO Vuxen och bistånd
Enhetschef IFO Vuxen och bistånd

Enhetschef bistånd, stöd och administration
Enhetschef bistånd, stöd och administration
Enhetschef bistånd, stöd och administration
Enhetschef bistånd, stöd och administration
Enhetschef bistånd, stöd och administration

Vht-chef Individ och familjeomsorg
Vht-chef Individ och familjeomsorg
Vht-chef Individ och familjeomsorg
Vht-chef Individ och familjeomsorg
Vht-chef Individ och familjeomsorg

Kostnadsställe

4461 Hemgården omvårdn gem
4465 Hemgården natt omvårdnad
4467 Hemgården Omvårdnad C2
4468 Hemgården Omvårdnad A1
4469 Hemgården Omvårdnad A2

4470 Hälsa och sjukvård gem
4472 Sjuksköterskor dag
4473 Sjuksköterskor natt
4475 Hälsa och sjukvårdsmaterial
4476 Inkontinensartiklar
4478 Hjälpmedel

Beslutsattestant

Enhetschef Säbo Hemgården omv
Enhetschef Säbo Hemgården omv
Enhetschef Säbo Hemgården omv
Enhetschef Säbo Hemgården omv
Enhetschef Säbo Hemgården omv

Enhetschef Hälsa och sjukvård
Enhetschef Hälsa och sjukvård
Enhetschef Hälsa och sjukvård
Enhetschef Hälsa och sjukvård
Enhetschef Hälsa och sjukvård
Enhetschef Hälsa och sjukvård

Ersättare 1

Enhetschef Säbo nya Hagen
Enhetschef Säbo nya Hagen
Enhetschef Säbo nya Hagen
Enhetschef Säbo nya Hagen
Enhetschef Säbo nya Hagen

Enhetschef Korttiden och rehab
Enhetschef Korttiden och rehab
Enhetschef Korttiden och rehab
Enhetschef Korttiden och rehab
Enhetschef Korttiden och rehab
Enhetschef Korttiden och rehab

Ersättare 2

Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Vård och omsorg

Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Vård och omsorg
Vht-chef Vård och omsorg

Kostnadsställe	Beslutsattestant	Ersättare 1	Ersättare 2
Socialt stöd			
46* samtliga kst under Socialt stöd	Vht-chef Socialt stöd	Vht-chef Individ och familjeomsorg	Socialchef
4600 Socialt stöd gem	Vht-chef Socialt stöd	Vht-chef Individ och familjeomsorg	Socialchef
4610 Funktionshinder 1 gemensamt	Enhetschef Funktionshinder 1	Enhetschef Funktionshinder 2	Vht-chef Socialt stöd
4612 Ringvägen	Enhetschef Funktionshinder 1	Enhetschef Funktionshinder 2	Vht-chef Socialt stöd
4620 Boende socialpsykiatri	Enhetschef Funktionshinder 1	Enhetschef Funktionshinder 2	Vht-chef Socialt stöd
4240 LSS extern regi	Enhetschef Funktionshinder 1	Enhetschef Funktionshinder 2	Vht-chef Socialt stöd
4614 Personlig assistans egen regi	Enhetschef Funktionshinder 2	Enhetschef Funktionshinder 1	Vht-chef Socialt stöd
4615 Personlig assistans extern regi	Enhetschef Funktionshinder 2	Enhetschef Funktionshinder 1	Vht-chef Socialt stöd
4616 LSS avlösare, KTS, ledsagning	Enhetschef Funktionshinder 2	Enhetschef Funktionshinder 1	Vht-chef Socialt stöd
4621 Funktionshinder 2 gemensamt	Enhetschef Funktionshinder 2	Enhetschef Funktionshinder 1	Vht-chef Socialt stöd
4636 Kontaktpersoner	Enhetschef Funktionshinder 2	Enhetschef Funktionshinder 1	Vht-chef Socialt stöd
4611 Nästegårdsgatan	Enhetschef Stöd och resursenheten	Enhetschef Sysselsättning	Vht-chef Socialt stöd
4617 Stöd och resurs gemensamt	Enhetschef Stöd och resursenheten	Enhetschef Sysselsättning	Vht-chef Socialt stöd
4643 Boendestöd/missbruksbehandling	Enhetschef Stöd och resursenheten	Enhetschef Sysselsättning	Vht-chef Socialt stöd
4670 Husansvar Tors hus	Enhetschef Sysselsättning	Enhetschef Stöd och resursenheten	Vht-chef Socialt stöd
4671 AME gemensamt	Enhetschef Sysselsättning	Enhetschef Stöd och resursenheten	Vht-chef Socialt stöd
4672 Fixartjänst	Enhetschef Sysselsättning	Enhetschef Stöd och resursenheten	Vht-chef Socialt stöd
4673 Reprisen	Enhetschef Sysselsättning	Enhetschef Stöd och resursenheten	Vht-chef Socialt stöd
4674 Arbetscenter/legoarbeten	Enhetschef Sysselsättning	Enhetschef Stöd och resursenheten	Vht-chef Socialt stöd
4675 Arbetslaget	Enhetschef Sysselsättning	Enhetschef Stöd och resursenheten	Vht-chef Socialt stöd
4676 Bilpool	Enhetschef Sysselsättning	Enhetschef Stöd och resursenheten	Vht-chef Socialt stöd
4677 Tvätteri	Enhetschef Sysselsättning	Enhetschef Stöd och resursenheten	Vht-chef Socialt stöd
4678 Möbelåtervinning	Enhetschef Sysselsättning	Enhetschef Stöd och resursenheten	Vht-chef Socialt stöd
4679 Caféverksamhet AME	Enhetschef Sysselsättning	Enhetschef Stöd och resursenheten	Vht-chef Socialt stöd
4680 Daglig verksamhet/LSS på AME	Enhetschef Sysselsättning	Enhetschef Stöd och resursenheten	Vht-chef Socialt stöd
4205 Bemanningseenhet	Enhetschef Funktionshinder 2	Enhetschef Stöd och resursenheten	Vht-chef Socialt stöd
4206 Timpersonal bemanning	Enhetschef Funktionshinder 2	Enhetschef Stöd och resursenheten	Vht-chef Socialt stöd
4207 Bemanningpool	Enhetschef Funktionshinder 2	Enhetschef Stöd och resursenheten	Vht-chef Socialt stöd

Kostnadsställe

Beslutsattestant

Ersättare 1

Ersättare 2

INVESTERINGSPROJEKT

4150 Inventarier	Socialchef	Vht-chef Vård och omsorg	Vht-chef Socialt stöd
4151 Infrastruktur IT	Socialchef	Vht-chef Vård och omsorg	Vht-chef Socialt stöd
4450 Hjälpmedel	Vht-chef Vård och omsorg	Vht-chef Socialt stöd	Socialchef
4451 Inventarier Hagen	Vht-chef Vård och omsorg	Vht-chef Socialt stöd	Socialchef
5428 Hemgården larm	Vht-chef Vård och omsorg	Vht-chef Socialt stöd	Socialchef
5432 Hotellås	Vht-chef Vård och omsorg	Vht-chef Socialt stöd	Socialchef
4452 Inventarier flytt dagträff/hemtjänst	Vht-chef Vård och omsorg	Vht-chef Socialt stöd	Socialchef
4456 Spoldesinfektorer SÄBO	Vht-chef Vård och omsorg	Vht-chef Socialt stöd	Socialchef
4651 Inventarier gruppbostad LSS	Vht-chef Socialt stöd	Vht-chef Individ och familjeomsorg	Socialchef
4652 Inventarier kortidsvistelse LSS	Vht-chef Socialt stöd	Vht-chef Individ och familjeomsorg	Socialchef
4453 Läkemedel- och värdeskåp med digital teknik säbo	Vht-chef Vård och omsorg	Vht-chef Socialt stöd	Socialchef
4152 Nytt verksamhetssystem	Socialchef	Vht-chef Vård och omsorg	Vht-chef Socialt stöd
4250 IT konferensrum IFO	Vht-chef Individ och familjeomsorg	Vht-chef Socialt stöd	Socialchef
5434 Förstudie ombyggnad Hemgården	Vht-chef Vård och omsorg	Vht-chef Socialt stöd	Socialchef

Gemensamma bestämmelser

Sandra Säljö är därutöver ersättare på alla ansvarsområden ovan,

Sandra Säljö äger också rätt att göra ändringar i attestlistan under innevarande år.

Socialnämndens ordförande utses också till beslutsattestant.

Ordföranden kan vid övriga attestanters förfall utöva sitt arbetsgivaransvar och tillse att kommunens betalningsskyldigheter fullgörs.

Attestanterna har rätt att attestera driftsprojekt kopplade till de kostnadsställen de har attesträtt för.

Controller har rätt att attestera justeringar och rättelser i bokföringen.

Beslut enligt delegation

Sandra Säljö
Socialchef

Socialnämndens attestanter 2024

DNR 2023-9

Upprättad: 2023-11-23

Beslutad:

Senast reviderad:

2023-11-23

Kostnadsställe

4* samtliga kostnadsställen
4000 Socialnämnden

Beslutsattestant

Sandra Säljö
Carina Fredriksen

Ersättare 1

Jennie Turunen
Sandra Säljö

Ersättare 2

Susanne Johnsen
Jennie Turunen

Förvaltningsledning

4100 Förvaltningsledning
4101 Förbundsavgifter
4102 Bidrag till organisationer
4201 Stab
4202 Förvaltningsgemensamt
4203 System

Sandra Säljö
Sandra Säljö
Sandra Säljö
Sandra Säljö
Sandra Säljö
Sandra Säljö

Jennie Turunen
Jennie Turunen
Jennie Turunen
Jennie Turunen
Jennie Turunen
Jennie Turunen

Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen

Individ och familjeomsorg

Samtliga kst under IFO
4212 IFO centralt
4214 Omsorgsavgifter
4215 IFO övergripande
4632 Social beredskap
4633 Familjerätt

4635 Behandlingsteamet
4641 Handläggning IFO vuxen
4644 Vuxen vård missbruk
4650 Ekonomiskt bistånd
4660 Introduktionsenheten

4631 Handläggning BoF
4634 Barn och ungdomsvård

Christel Andersson
Christel Andersson
Christel Andersson
Christel Andersson
Christel Andersson
Christel Andersson

Jennie Turunen
Jennie Turunen
Jennie Turunen
Jennie Turunen
Jennie Turunen
Jennie Turunen

Sandra Säljö
Sandra Säljö
Sandra Säljö
Sandra Säljö
Sandra Säljö
Sandra Säljö

Jeanette Sjögren
Jeanette Sjögren
Jeanette Sjögren
Jeanette Sjögren
Jeanette Sjögren

Minna Obwhole
Minna Obwhole
Minna Obwhole
Minna Obwhole
Minna Obwhole

Christel Andersson
Christel Andersson
Christel Andersson
Christel Andersson
Christel Andersson

Marie Alexandersson
Marie Alexandersson

Jeanette Sjögren
Jeanette Sjögren

Christel Andersson
Christel Andersson

Ärende 8

Kostnadsställe

4664 EKB vård

4210 Administration/reception IFO

4211 Handläggning Äldre/FH

4230 Färdtjänst

Beslutsattestant

Marie Alexandersson

Minna Obwhole

Minna Obwhole

Minna Obwhole

Ersättare 1

Jeanette Sjögren

Marie Alexandersson

Marie Alexandersson

Marie Alexandersson

Ersättare 2

Christel Andersson

Christel Andersson

Christel Andersson

Christel Andersson

Vård och omsorg

Samtliga kst under Vård & Omsorg

4400 Vård och omsorg gemensamt

4405 Matdistribution

4410 Hemtjänst Herrljunga gemensamt

4411 Hemtjänst Herrljunga landsbygd

4412 Hemtjänst Herrljunga tätort

4413 Hemtjänst Ljung

4422 Trygghetstjänster

4423 Nattpatrull

4440 Stationsvägen gemensamt

4444 Trygghetsboende

4213 Utskrivningsklara

4441 Korttidsboende Furuhaugen dag

4471 Rehab

4450 Hagen gemensamt

4451 Enehagen

4452 Björkhagen

4453 Hagen Natt

4454 Ekhagen

4430 Nya hagen säbo gemensamt

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Carina Skoglund

Carina Skoglund

Ann-Marie Olwenstam

Ann-Marie Olfwenstam

Carina Skoglund

Carina Skoglund

Ann-Marie Olfwenstam

Ann-Marie Olfwenstam

Cecilia Fredriksson

Cecilia Fredriksson

Cecilia Fredriksson

Maria Danstål

Maria Danstål

Maria Danstål

Maria Danstål

Maria Danstål

Malin Settergren

Christel Andersson

Christel Andersson

Christel Andersson

Ann-Marie Olwenstam

Ann-Marie Olwenstam

Carina Skoglund

Carina Skoglund

Ann-Marie Olwenstam

Ann-Marie Olwenstam

Carina Skoglund

Carina Skoglund

Sara Styrud

Sara Styrud

Sara Styrud

Sara Styrud

Sara Styrud

Sara Styrud

Sara Styrud

Sara Styrud

Johanna Löfgren

Sandra Säljö

Sandra Säljö

Sandra Säljö

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Ärende 8

Kostnadsställe

4431 Österhaga
4432 Norrhaga
4433 Västerhaga
4434 Söderhaga
4443 Dagträff Stationsvägen
4463 Nya hagen natt säbo

4461 Hemgården omvårdn gem
4465 Hemgården natt omvårdnad
4467 Hemgården Omvårdnad C2
4468 Hemgården Omvårdnad A1
4469 Hemgården Omvårdnad A2

4470 Hälso och sjukvård gem
4472 Sjuksköterskor dag
4473 Sjuksköterskor natt
4475 Hälso och sjukvårdsmaterial
4476 Inkontinensartiklar
4478 Hjälpmedel

Socialt stöd

Samtliga kst under Socialt stöd
4600 Socialt stöd gem

4610 Funktionshinder 1 gemensamt
4612 Ringvägen
4620 Boende socialpsykiatri
4240 LSS extern regi

4614 Personlig assistans egen regi
4615 Personlig assistans extern regi
4616 LSS avlösare, KTS, ledsagning

Beslutsattestant

Malin Settergren
Malin Settergren
Malin Settergren
Malin Settergren
Malin Settergren
Malin Settergren

Johanna Löfgren
Johanna Löfgren
Johanna Löfgren
Johanna Löfgren
Johanna Löfgren

Sara Styrud
Sara Styrud
Sara Styrud
Sara Styrud
Sara Styrud
Sara Styrud

Jennie Turunen
Jennie Turunen

Malin Lorentzen
Malin Lorentzen
Malin Lorentzen
Malin Lorentzen

Theresia Wallberg
Theresia Wallberg
Theresia Wallberg

Ersättare 1

Johanna Löfgren
Johanna Löfgren
Johanna Löfgren
Johanna Löfgren
Johanna Löfgren
Johanna Löfgren

Malin Settergren
Malin Settergren
Malin Settergren
Malin Settergren
Malin Settergren

Cecilia Fredriksson
Cecilia Fredriksson
Cecilia Fredriksson
Cecilia Fredriksson
Cecilia Fredriksson
Cecilia Fredriksson

Christel Andersson
Christel Andersson

Theresia Wallberg
Theresia Wallberg
Theresia Wallberg
Theresia Wallberg

Malin Lorentzen
Malin Lorentzen
Malin Lorentzen

Ersättare 2

Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen

Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen

Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Susanne Johnsen

Sandra Säljö
Sandra Säljö

Jennie Turunen
Jennie Turunen
Jennie Turunen
Jennie Turunen

Jennie Turunen
Jennie Turunen
Jennie Turunen

Ärende 8

Kostnadsställe

4621 Funktionshinder 2 gemensamt

4636 Kontaktpersoner

4611 Nästegårdsgatan

4617 Stöd och resurs gemensamt

4643 Boendestöd/missbruksbehandling

4670 Husansvar Tors hus

4671 AME gemensamt

4672 Fixartjänst

4673 Reprisen

4674 Arbetscenter/legoarbeten

4675 Arbetslaget

4676 Bilpool

4677 Tvätteri

4678 Möbelåtervinning

4679 Caféverksamhet AME

4680 Daglig verksamhet/LSS på AME

4205 Bemanningseenhet

4206 Timpersonal bemanning

4207 Bemanningpool

Beslutsattestant

Theresia Wallberg

Theresia Wallberg

Emma Sjöberg

Emma Sjöberg

Emma Sjöberg

Mirnes Voloder

Mirnes Voloder

Mirnes Voloder

Mirnes Voloder

Mirnes Voloder

Mirnes Voloder

Mirnes Voloder

Mirnes Voloder

Mirnes Voloder

Mirnes Voloder

Mirnes Voloder

Theresia Wallberg

Theresia Wallberg

Theresia Wallberg

Ersättare 1

Malin Lorentzen

Malin Lorentzen

Mirnes Voloder

Mirnes Voloder

Mirnes Voloder

Emma Sjöberg

Emma Sjöberg

Emma Sjöberg

Emma Sjöberg

Emma Sjöberg

Emma Sjöberg

Emma Sjöberg

Emma Sjöberg

Emma Sjöberg

Emma Sjöberg

Emma Sjöberg

Mirnes Voloder

Mirnes Voloder

Mirnes Voloder

Ersättare 2

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

INVESTERINGSPROJEKT

4150 Inventarier

4151 Infrastruktur IT

4450 Hjälpmedel

4451 Inventarier Hagen

5428 Hemgården Iarm

5432 Hotellås

Sandra Säljö

Sandra Säljö

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Susanne Johnsen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Jennie Turunen

Sandra Säljö

Sandra Säljö

Sandra Säljö

Sandra Säljö

Ärende 8

Kostnadsställe

4452 Inventarier flytt dagträff/hemtjänst
4456 Spoldesinfektorer SÄBO
4651 Inventarier gruppbostad LSS
4652 Inventarier kortidsvistelse LSS
4453 Läkemedel- och värdeskåp med digital teknik säbo
4152 Nytt verksamhetsystem
4250 IT konferensrum IFO
5434 Förstudie ombyggnad Hemgården

Beslutsattestant

Susanne Johnsen
Susanne Johnsen
Jennie Turunen
Jennie Turunen
Susanne Johnsen
Sandra Säljö
Christel Andersson
Susanne Johnsen

Ersättare 1

Jennie Turunen
Jennie Turunen
Christel Andersson
Christel Andersson
Jennie Turunen
Susanne Johnsen
Jennie Turunen
Jennie Turunen

Ersättare 2

Sandra Säljö
Sandra Säljö
Sandra Säljö
Sandra Säljö
Sandra Säljö
Jennie Turunen
Sandra Säljö
Sandra Säljö

Gemensamma bestämmelser

Sandra Säljö är därutöver ersättare på alla ansvarsområden ovan,
Sandra Säljö äger också rätt att göra ändringar i attestlistan under innevarande år.

Socialnämndens ordförande utses också till beslutsattestant.

Ordföranden kan vid övriga attestanters förfall utöva sitt arbetsgivaransvar och tillse att kommunens betalningsskyldigheter fullgörs.

Attestanterna har rätt att attestera driftsprojekt kopplade till de kostnadsställen de har attesträtt för.
Controller har rätt att attestera justeringar och rättelser i bokföringen.

Beslut enligt delegation

Sandra Säljö
Socialchef

Schablonbelopp för LSS personlig assistans till privata utförare 2024

Sammanfattning

Sedan 2015 har Socialnämnden beslutat att bevilja ersättning för personlig assistans LSS i extern regi med ett belopp som motsvarar kommunens egen kostnad. Beslut om nytt belopp sker årligen.

Priset baseras på kommunens kostnader för personlig assistans i egen regi och inkluderar grundlön, ob-tillägg, semesterlön, arbetsgivaravgifter, övriga kostnader samt en indexuppräknning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-11-15

Förslag till beslut

Ersättningsnivån för externa utförare inom personlig assistans enligt LSS fastställs till 312,50 kr/tim och gäller från den 1 januari 2024.

Malin Rickardsson
Controller

Bakgrund

Enligt 9§ 2 LSS står det att en av insatserna inom LSS är: "biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådan assistans". I och med att assistenterna är anställda av den enskilde (om än via bolag) så är det ett ekonomiskt stöd som vi som kommun betalar ut till den enskilde. I 11§ står det sedan att pengarna kan utbetalas till annan än den som har beslut om denne själv inte kan ta hand om pengarna.

Ekonomisk bedömning

Uppföljning har gjorts av kommunens egna kostnader för personlig assistans enligt LSS under 2018. Dessa kostnader bedöms som "skäligen" och föreslås därför ligga till grund för ersättning till de brukare som väljer annan utförare än kommunen. Därefter har detta belopp räknats upp med årligen.

Priset baseras på kommunens kostnader för personlig assistans i egen regi och inkluderar grundlön, ob-tillägg, semesterlön, arbetsgivaravgifter, övriga kostnader såsom administration mm samt en indexuppräknings på 1,5 % till 2023. Indexuppräknings om 2,5 % utgår från regeringens förslag om höjning av assistansersättningens schablonbelopp till budget 2024. Detta innebär en höjning från 305 kr/tim till 312,50 kr/tim.

Grundlön per timme		161,98
OB-tillägg	13% av grundlön	21,06
Semesterlön	13% av grundlön	21,06
Arbetsgivaravgifter	39,17%	79,94
Summa lönekostnader		284,04
Övriga kostnader	10% av total personalkostnad	28,40
Totalt kr /timme 2024		312,44

Samverkan

Ärendet har samverkats på FSG 2023-11-30

SKR Brukarundersökning 2023

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) nationella brukarundersökningar inom socialtjänsten är årliga undersökningar som genomförs för flera olika målgrupper och verksamheter inom individ- och familjeomsorg, IFO och funktionshinderområdet, LSS samt till placerade barn och unga. Att delta i undersökningen är frivilligt. Inom socialförvaltningen i Herrljunga har undersökningen genomförts 2019, 2021 och 2023.

IFO-undersökningen är en *besöksundersökning* som genomförs under två månader. Alla brukare som har ett möte eller besök under undersökningsperioden ska erbjudas att delta i undersökningen. År 2021 och 2023 räknades även t.ex. digitala möten och telefonsamtal. Brukare som tackat ja till undersökningen har fått enkäten via sms, mail eller på papper. Socialförvaltningen har valt att delta i följande delar av verksamheten inom IFO: ekonomiskt bistånd, missbruk- beroende, vårdnadshavare, ungdom 13 år och äldre, samt familjehem. Socialförvaltningens period sträckte sig mellan 1 september och 31 oktober 2023.

Socialförvaltningen har även inom daglig verksamhet, gruppbostad och servicebostad enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, LSS, valt att delta i årets nationella brukarundersökning. Enkäter i pappersform har lämnats ut till brukare. En stödpedagog har vid behov varit brukaren behjälplig.

Resultatet ska vidare analyseras i verksamheterna för att uppmärksamma vilka delar som kan åtgärdas för att förbättra och utveckla verksamheten. Inom IFO är det ett mycket begränsat antal brukare som dels har erbjudits att delta i undersökningen, dels som svarat på enkäten vilket det även var 2019 och 2021. Varför underlaget är så litet behöver analyseras av verksamheterna.

Resultat

Daglig verksamhet

I jämförelse med det nationella resultatet ligger Herrljunga väl i linje med riket. Verksamheten har tagit särskilt fokus på att arbeta med resultaten som avser trygghet och trivsel. På frågorna, känner du dig trygg med personalen på din dagliga verksamhet, trivs du på din dagliga verksamhet, är ett mycket positivt resultat i jämförelse med tidigare år. 73% har svarat att de känner sig trygga med all personal, 2021 var resultatet 57%. 86% har svarat att de trivs på sin dagliga verksamhet, 2021 var resultatet 57%. Det är positivt att verksamheten arbetat aktivt med frågorna.

Frågor kring delaktighet och känsla av att personal förstår vad brukaren säger/personal talar så att brukaren förstår är resultaten något lägre. Resultat för huruvida brukare ofta eller ibland känner sig rädda för något i den dagliga verksamheten är också försämrade. Dialog har förts med enhetschef om samtliga resultat. Faktorer som kan ha bidragit till dessa resultat är att den dagliga verksamheten har flyttat lokaler i samband med att undersökningen genomfördes. I samband med flytten är det möjligt att brukare känt en begränsad möjlighet att påverka vissa beslut som enhetschef och personal behövt

genomföra för verksamheten ska fungera på ett ändamålsenligt sätt. Deltagarna på den dagliga verksamheten blir allt fler och målgruppen är till viss del förändrad; fler har stora behov av personal. Detta leder till att det blir svårare att hålla brukare som inte trivs med varandra avskilda, vilket enhetschef uppger har orsakat fler konflikter mellan brukare i verksamheten. Dessa hinner oftast avledas av personal men kan leda till högljuddhet och liknande som skrämmer andra brukare. Resultaten har uppmärksammats av verksamheten och analys av resultat samt handlingsplan ska upprättas av enhetschef.

Gruppbostad

På gruppbostad Ringvägen bor fem personer. Flera har omfattande behov och har därför inte kunnat svara på brukarundersökningen. Två svar har inkommit, men fem svar krävs för att få ett resultat. Det är viktigt att verksamheten försöker hitta andra, målgruppsanpassade sätt att fortfarande få fram brukares uppfattning och åsikter om verksamheten och det stöd hen får.

Servicebostad

11 av 15 brukare har besvarat enkäten. I jämförelse nationellt så är det ett resultat som Herrljunga ligger väl i jämförelse i de flesta frågor.

Upplevelse av att få bestämma om saker som är viktiga hemma är ett högt resultat i jämförelse med riket, vilket är positivt. Upplevd delaktighet är en viktig del av kvaliteten i verksamheten.

Resultat kring frågorna; känner du dig trygg med boendepersonalen, trivs du med boendepersonalen är viktiga att observera. På båda frågorna är resultaten markant försämrade i jämförelse med 2021. Enskildas egna upplevelse av att inte känna sig trygga med de personer som de får stöd av är väsentlig att beakta. Vidare är resultat för huruvida brukare upplever sig rädda för något hemma försämrade. Verksamheten behöver i sin analys utgå från verksamhets-och/eller organisationsnivå avseende vad som kan förbättras för att öka trygghet och trivsel, men även på det individuella planet ha dialoger och ställa frågor. Verksamheten har nyligen tagit del av brukarundersökningen och är medvetna om resultat, vidare arbete behövs för förbättring och utveckling.

IFO

För 2023 års enkät har ett webbverktyg funnits tillgängligt för handläggare på ett enkelt sätt erbjuda/dela ut enkäter som automatiskt registreras i urvalet och därefter eventuellt svar. Det innebär att urvalet ska spegla antalet personer som erbjudits deltagande.

För enkätsområdena inom barn och unga; vårdnadshavare, familjehem och ungdomar över 13 år, var urvalet två för respektive område. För ekonomiskt bistånd fanns inga personer i urvalet. För dessa områden har därför inga resultat genererats, då minst 5 svar krävs för resultat. Inom missbruks-och beroendevård har 5 personer erbjudits delta och samtliga har svarat. Ett resultat har genererats, men det är ett minimalt resultat att göra en analys av för fortsatt förbättringsarbete.

Dialog i verksamheten behövs för att öka antalet personer som erbjuds deltagande och uppmuntra till svar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2023-11-24

Presentation med sammanställningar från nationella brukarundersökningarna daglig verksamhet och boende enligt LSS samt brukarundersökningen IFO

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut. Socialnämnden lägger redovisningarna av nationella brukarundersökningarna 2023 till handlingarna.

Paula Wolffsohn
SAS/Kvalitetsstrateg

Resultat SKR brukarundersökningar

2023

Herrljunga
kommun

Generellt

- Frivilligt att delta
- För LSS verkställare; gruppbostad, servicebostad, daglig verksamhet
- För IFO; ungdomar 13+, vårdnadshavare, barn placerade i familjehem, missbruk och beroendevård, ekonomiskt bistånd
- Minst 5 svar inom varje enhet/område krävs för att få ett resultat

2023 saknas resultat för

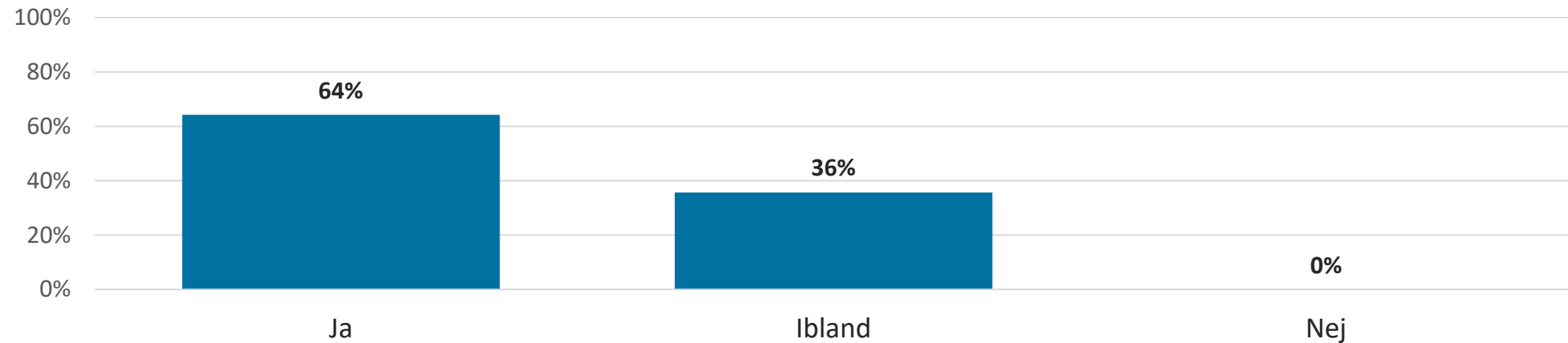
- BoU – ungdomar 13+
2 i urval, 1 svar
- BoU – vårdnadshavare
2 i urval, 1 svar
- BoU – familjehem
2 i urval, 0 svar
- Ekonomiskt bistånd
0 i urval
- Gruppbostad Ringvägen
5 i urval, 2 svar

Daglig verksamhet LSS

Svarsfrekvens 50%, 15 av 30.

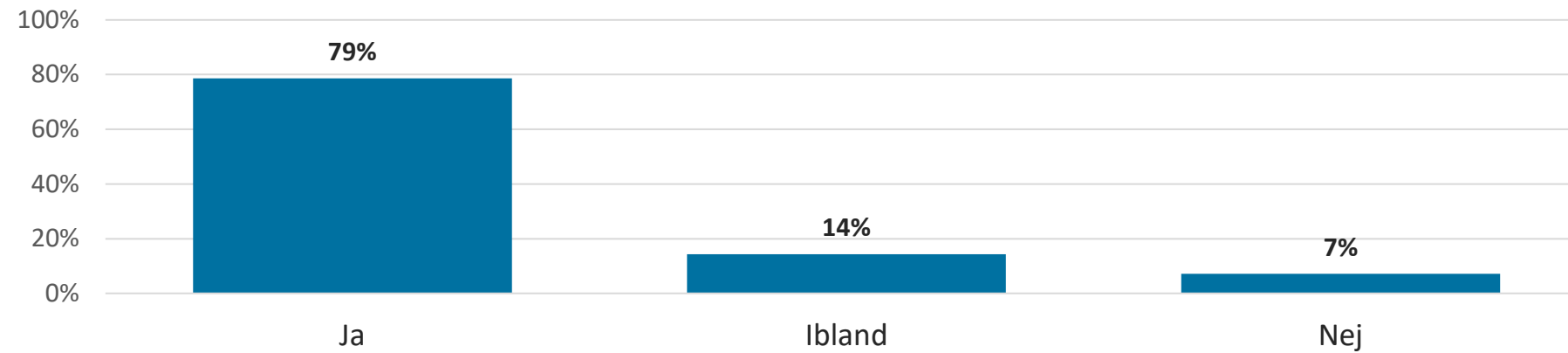
Får du bestämma om saker som är viktiga för dig i din dagliga verksamhet? Resultat för 2023

Får du bestämma om saker som är viktiga för dig i din dagliga verksamhet? Resultat för 2023

	LSS Daglig verksamhet				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	14	-	14	-	14	-	14	-	15191	14788	12387	9771
Ja	64 %	-	79 %	-	64 %	-	79 %	-	77 %	77 %	77 %	75 %
Ibland	36 %	-	21 %	-	36 %	-	21 %	-	19 %	19 %	19 %	20 %
Nej	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	-	4 %	4 %	4 %	4 %

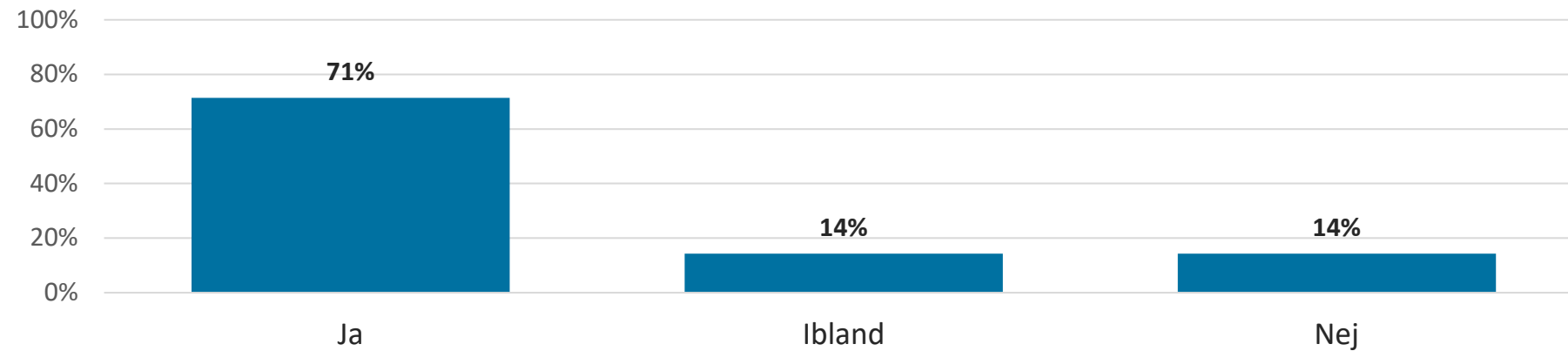
Får du den hjälp du vill ha i din dagliga verksamhet? Resultat för 2023

Får du den hjälp du vill ha i din dagliga verksamhet? Resultat för 2023

	LSS Daglig verksamhet				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	14	-	14	-	14	-	14	-	15178	14775	12338	9717
Ja	79 %	-	64 %	-	79 %	-	64 %	-	86 %	87 %	86 %	86 %
Ibland	14 %	-	36 %	-	14 %	-	36 %	-	11 %	11 %	11 %	11 %
Nej	7 %	-	0 %	-	7 %	-	0 %	-	2 %	2 %	3 %	3 %

Är det du gör på din dagliga verksamhet viktigt för dig? Resultat för 2023

Är det du gör på din dagliga verksamhet viktigt för dig?

Resultat för 2023

	LSS Daglig verksamhet				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	14	-	14	-	14	-	14	-	15165	14741	12331	9738
Ja	71 %	-	64 %	-	71 %	-	64 %	-	84 %	84 %	84 %	84 %
Ibland	14 %	-	21 %	-	14 %	-	21 %	-	13 %	12 %	12 %	13 %
Nej	14 %	-	14 %	-	14 %	-	14 %	-	3 %	3 %	3 %	3 %

Bryr sig personalen på din dagliga verksamhet om dig? Resultat för 2023

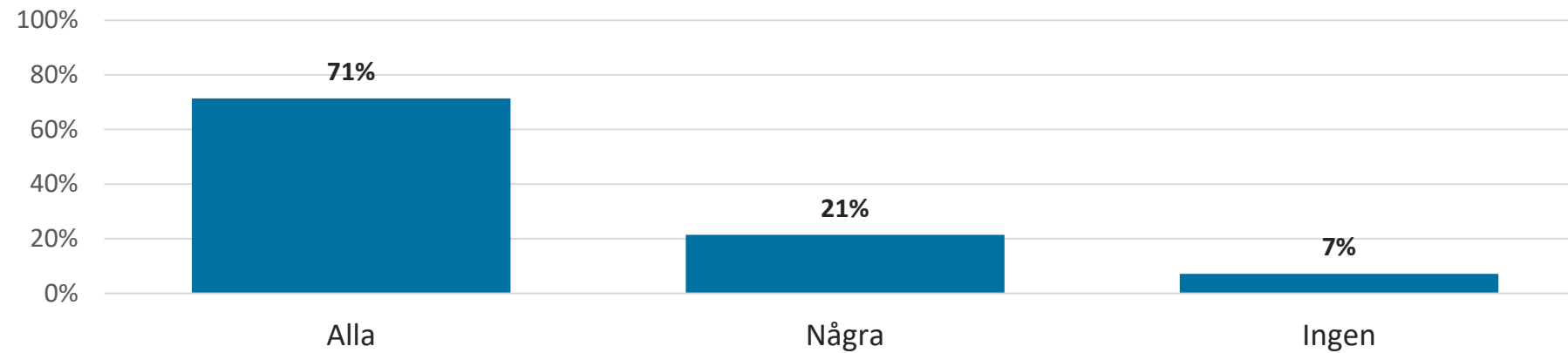
Bryr sig personalen på din dagliga verksamhet om dig?

Resultat för 2023

	LSS Daglig verksamhet				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	15	-	14	-	15	-	14	-	15176	14768	12330	9751
Ja	100 %	-	93 %	-	100 %	-	93 %	-	90 %	90 %	90 %	89 %
Ibland	0 %	-	7 %	-	0 %	-	7 %	-	8 %	8 %	8 %	8 %
Nej	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	-	2 %	2 %	2 %	2 %

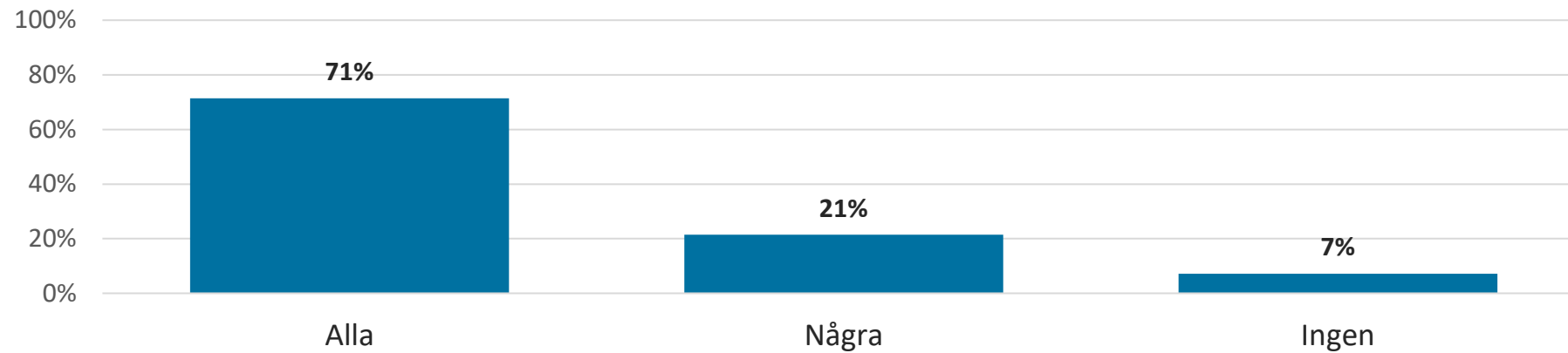
Pratar personalen på din dagliga verksamhet med dig så att du förstår vad de menar? Resultat för 2023

Pratar personalen på din dagliga verksamhet med dig så att du förstår vad de menar? Resultat för 2023

	LSS Daglig verksamhet				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	14	-	14	-	14	-	14	-	15168	14751	12323	9749
Alla	71 %	-	71 %	-	71 %	-	71 %	-	79 %	79 %	78 %	78 %
Några	21 %	-	29 %	-	21 %	-	29 %	-	19 %	19 %	20 %	20 %
Ingen	7 %	-	0 %	-	7 %	-	0 %	-	2 %	1 %	2 %	2 %

Förstår personalen på din dagliga verksamhet vad du säger? Resultat för 2023

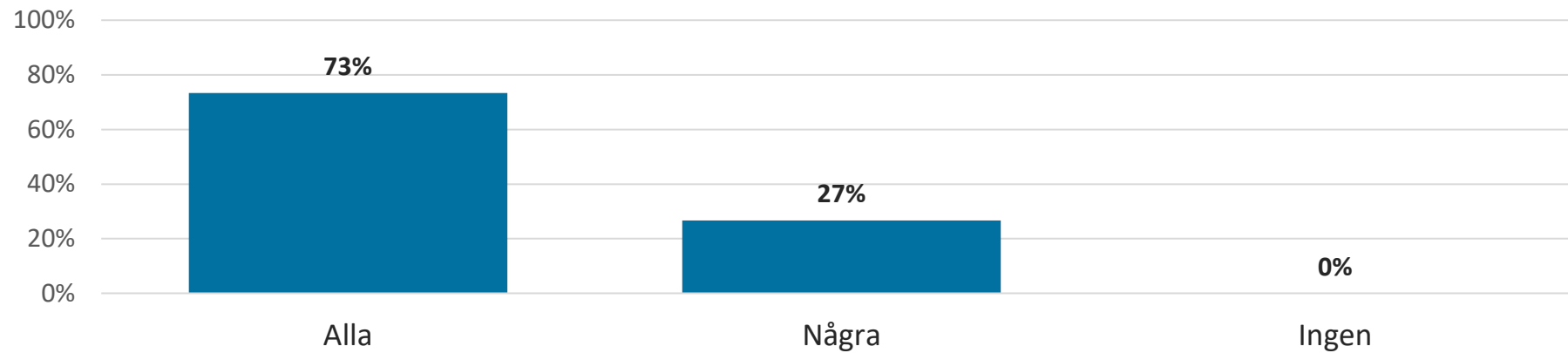

Förstår personalen på din dagliga verksamhet vad du säger?

Resultat för 2023

	LSS Daglig verksamhet				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	14	-	14	-	14	-	14	-	15089	14649	12245	9665
Alla	71 %	-	86 %	-	71 %	-	86 %	-	80 %	80 %	79 %	79 %
Några	21 %	-	14 %	-	21 %	-	14 %	-	18 %	18 %	19 %	19 %
Ingen	7 %	-	0 %	-	7 %	-	0 %	-	2 %	2 %	2 %	2 %

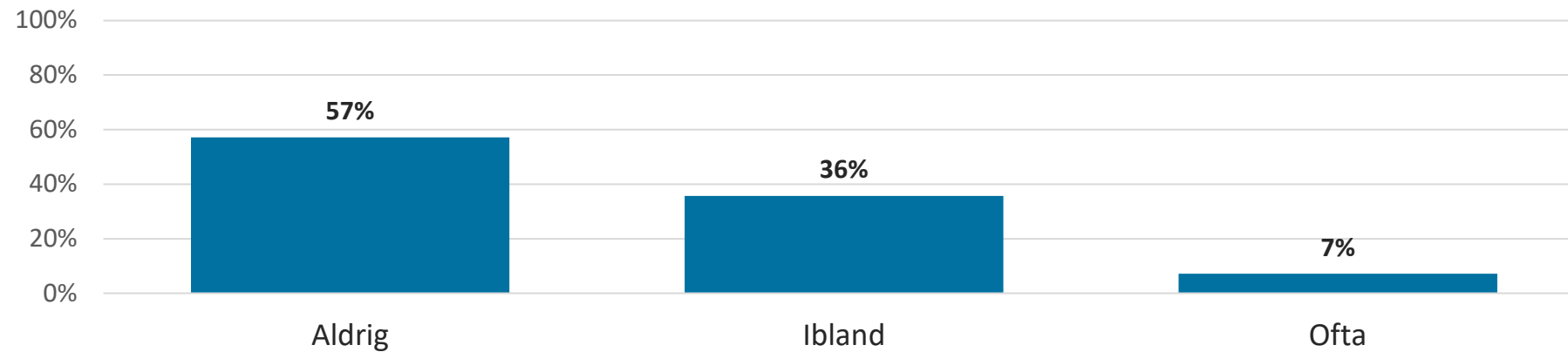
Känner du dig trygg med personalen på din dagliga verksamhet? Resultat för 2023

Känner du dig trygg med personalen på din dagliga verksamhet? Resultat för 2023

	LSS Daglig verksamhet				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	15	-	14	-	15	-	14	-	15119	14714	12303	9693
Alla	73 %	-	57 %	-	73 %	-	57 %	-	85 %	85 %	85 %	84 %
Några	27 %	-	43 %	-	27 %	-	43 %	-	13 %	13 %	14 %	14 %
Ingen	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	-	2 %	2 %	2 %	2 %

Är du rädd för något på din dagliga verksamhet? Resultat för 2023

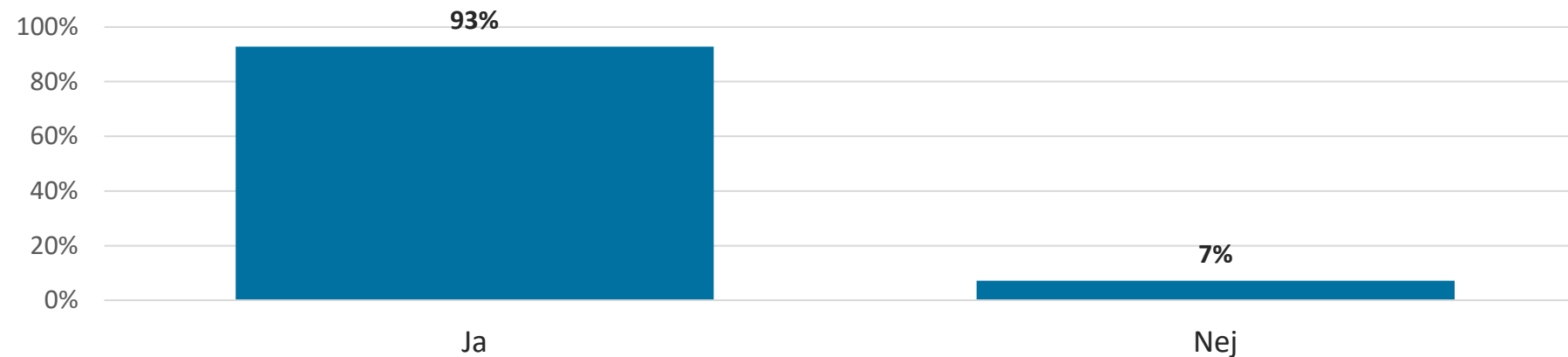

Är du rädd för något på din dagliga verksamhet? Resultat för 2023

	LSS Daglig verksamhet				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	14	-	14	-	14	-	14	-	15150	14743	12307	9731
Aldrig	57 %	-	71 %	-	57 %	-	71 %	-	76 %	77 %	76 %	75 %
Ibland	36 %	-	21 %	-	36 %	-	21 %	-	20 %	19 %	20 %	20 %
Ofta	7 %	-	7 %	-	7 %	-	7 %	-	4 %	4 %	5 %	5 %

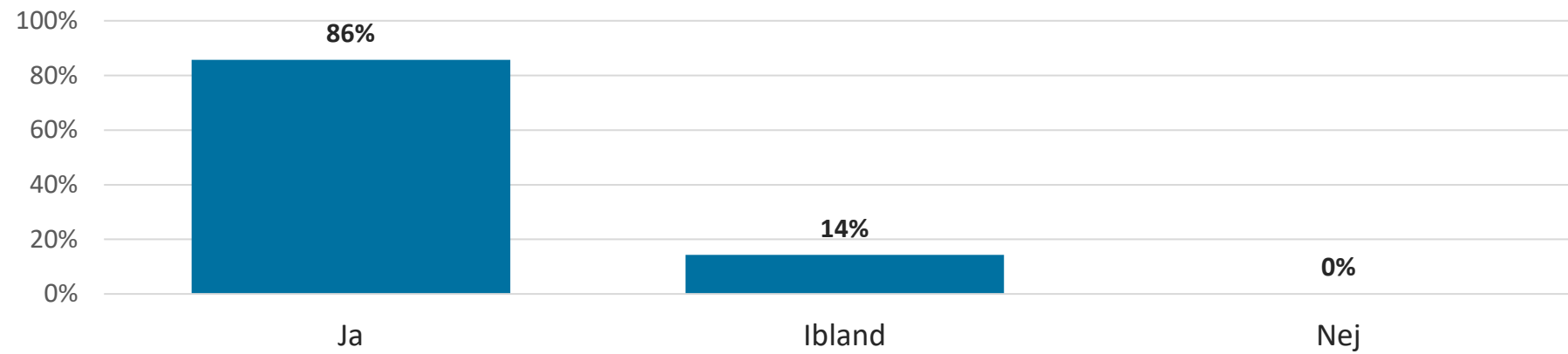
Vet du vem du ska prata med om något är dåligt på din dagliga verksamhet? Resultat för 2023

Vet du vem du ska prata med om något är dåligt på din dagliga verksamhet? Resultat för 2023

	LSS Daglig verksamhet				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	14	-	14	-	14	-	14	-	15121	14733	12318	9766
Ja	93 %	-	100 %	-	93 %	-	100 %	-	91 %	91 %	91 %	90 %
Nej	7 %	-	0 %	-	7 %	-	0 %	-	9 %	9 %	9 %	10 %

Trivs du på din dagliga verksamhet? Resultat för 2023

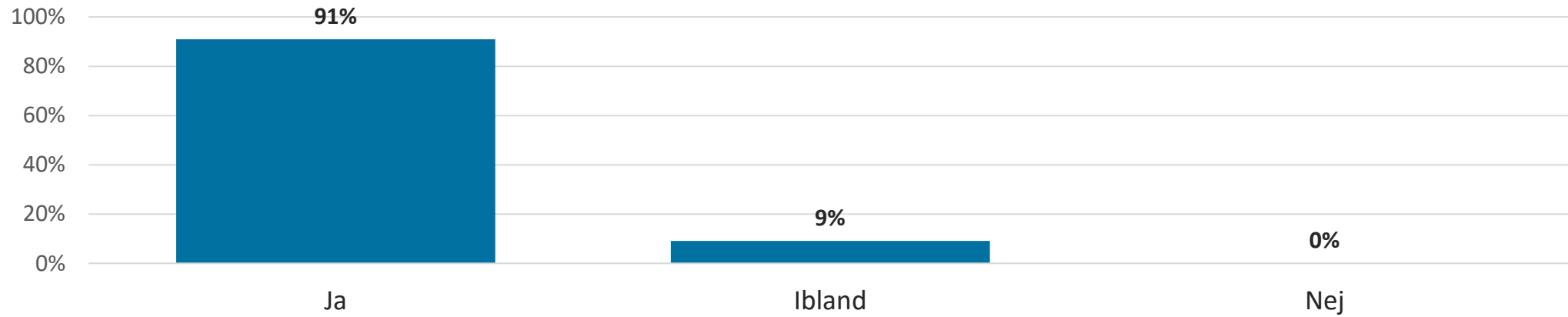
Trivs du på din dagliga verksamhet? Resultat för 2023

	LSS Daglig verksamhet				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	14	-	14	-	14	-	14	-	15254	14814	12352	9795
Ja	86 %	-	57 %	-	86 %	-	57 %	-	86 %	86 %	86 %	85 %
Ibland	14 %	-	43 %	-	14 %	-	43 %	-	11 %	12 %	11 %	12 %
Nej	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	-	3 %	2 %	2 %	3 %

Servicebostad LSS

Svarsfrekvens 73%, 11 av 15.

Får du bestämma om saker som är viktiga för dig hemma? Resultat för 2023

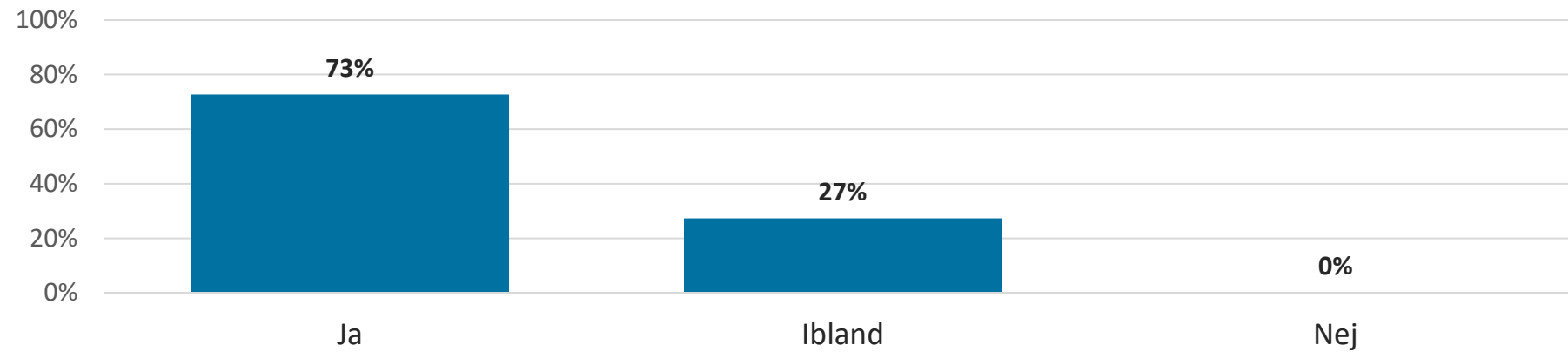

Får du bestämma om saker som är viktiga för dig hemma?

Resultat för 2023

	Nästegårdsgatan servicebostad				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	11	-	12	-	11	-	12	-	4887	4403	4426	3513
Ja	91 %	-	92 %	-	91 %	-	92 %	-	82 %	82 %	82 %	80 %
Ibland	9 %	-	8 %	-	9 %	-	8 %	-	15 %	15 %	15 %	17 %
Nej	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	-	3 %	3 %	3 %	4 %

Får du den hjälp du vill ha av boendepersonalen? Resultat för 2023

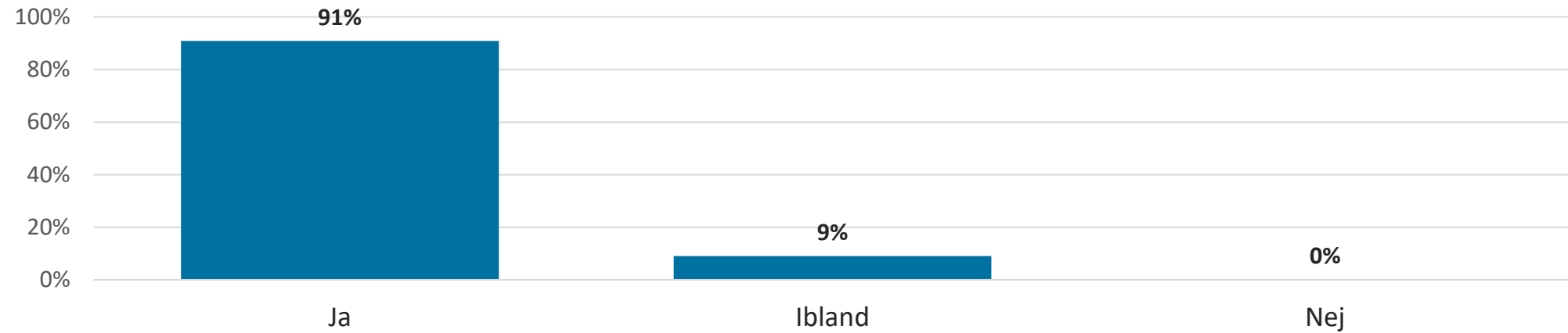

Får du den hjälp du vill ha av boendepersonalen? Resultat för 2023

	Nästegårdsgatan servicebostad				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	11	-	12	-	11	-	12	-	4879	4388	4420	3497
Ja	73 %	-	67 %	-	73 %	-	67 %	-	77 %	77 %	78 %	75 %
Ibland	27 %	-	33 %	-	27 %	-	33 %	-	19 %	19 %	18 %	21 %
Nej	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	-	4 %	4 %	4 %	4 %

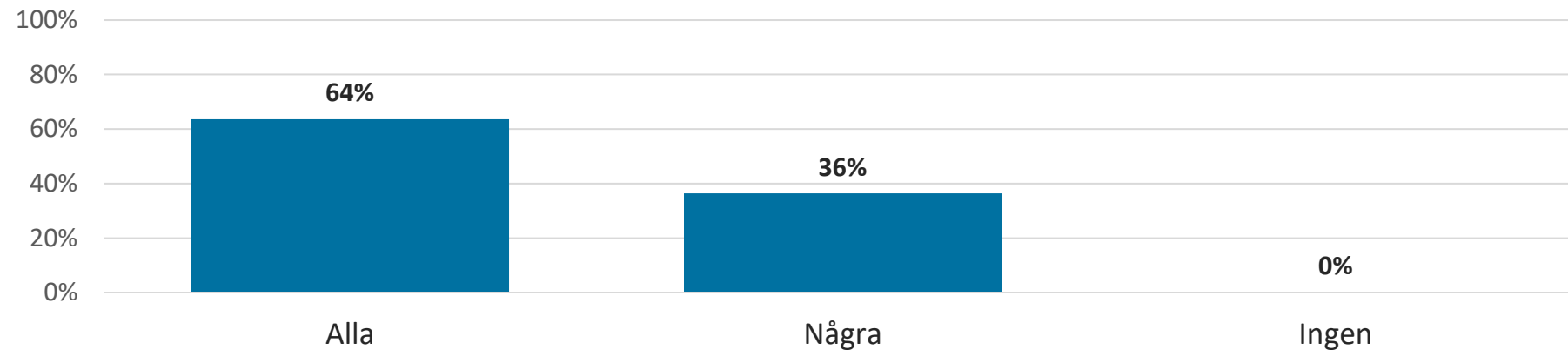
Bryr sig boendepersonalen om dig? Resultat för 2023

Bryr sig boendepersonalen om dig? Resultat för 2023

	Nästegårdsgatan servicebostad				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	11	-	11	-	11	-	11	-	4864	4374	4408	3500
Ja	91 %	-	91 %	-	91 %	-	91 %	-	83 %	83 %	83 %	81 %
Ibland	9 %	-	9 %	-	9 %	-	9 %	-	14 %	14 %	14 %	16 %
Nej	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	-	3 %	3 %	3 %	3 %

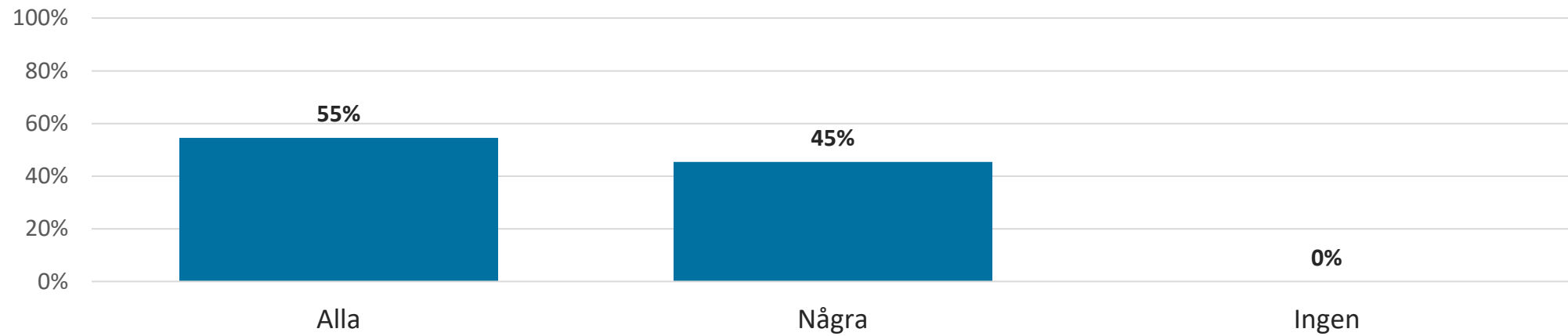
Pratar personalen hemma med dig så att du förstår vad de menar? Resultat för 2023

Pratar personalen hemma med dig så att du förstår vad de menar? Resultat för 2023

	Nästegårdsgatan servicebostad				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	11	-	11	-	11	-	11	-	4859	4381	4408	3497
Alla	64 %	-	73 %	-	64 %	-	73 %	-	67 %	68 %	68 %	66 %
Några	36 %	-	27 %	-	36 %	-	27 %	-	31 %	31 %	30 %	32 %
Ingen	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	-	2 %	2 %	2 %	3 %

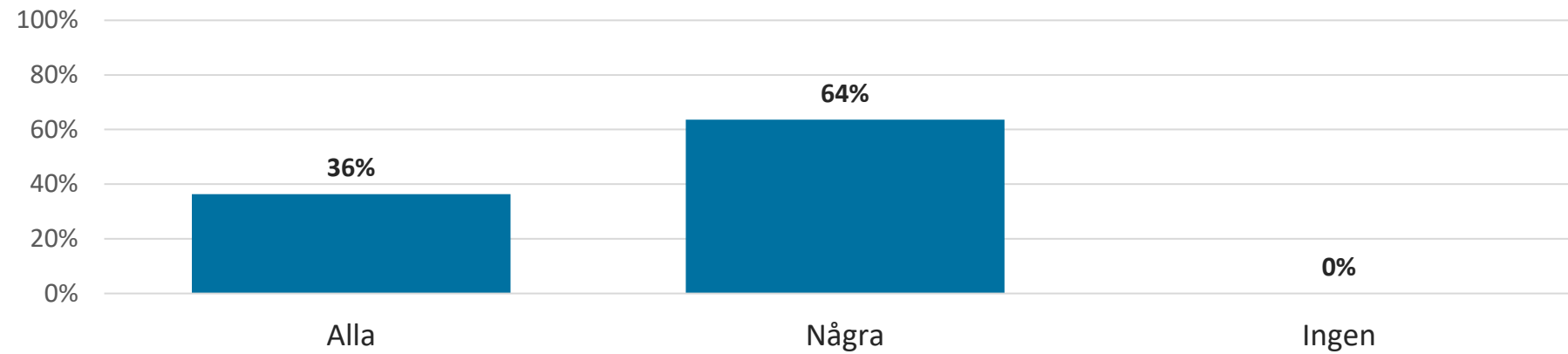
Förstår personalen hemma vad du säger? Resultat för 2023

Förstår personalen hemma vad du säger? Resultat för 2023

	Nästegårdsgatan servicebostad				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	11	-	11	-	11	-	11	-	4857	4354	4395	3464
Alla	55 %	-	100 %	-	55 %	-	100 %	-	70 %	70 %	71 %	70 %
Några	45 %	-	0 %	-	45 %	-	0 %	-	28 %	28 %	27 %	28 %
Ingen	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	-	2 %	2 %	2 %	2 %

Känner du dig trygg med boendepersonalen? Resultat för 2023

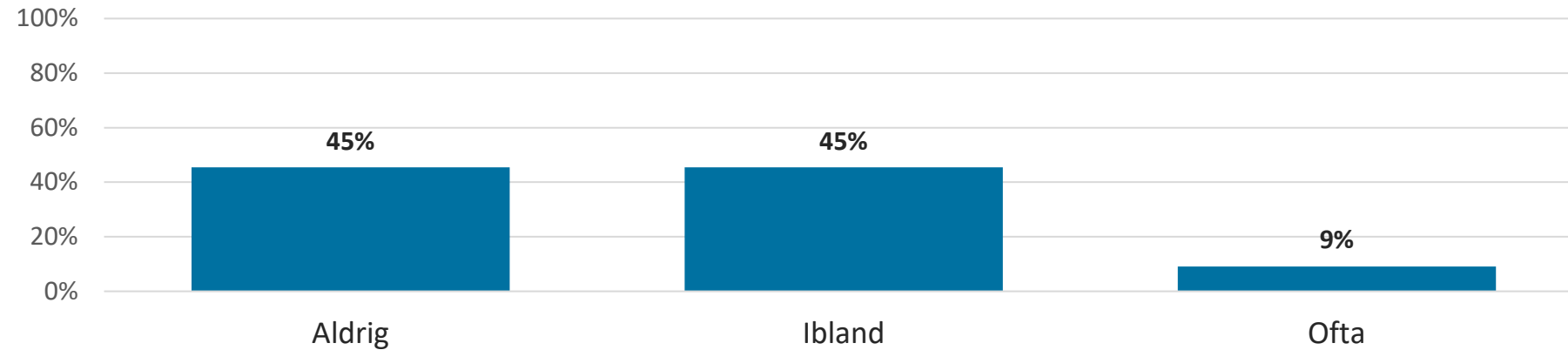

Känner du dig trygg med boendepersonalen? Resultat för 2023

	Nästegårdsgatan servicebostad				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	11	-	12	-	11	-	12	-	4852	4396	4409	3505
Alla	36 %	-	67 %	-	36 %	-	67 %	-	71 %	71 %	73 %	72 %
Några	64 %	-	33 %	-	64 %	-	33 %	-	27 %	26 %	25 %	25 %
Ingen	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	-	2 %	3 %	2 %	3 %

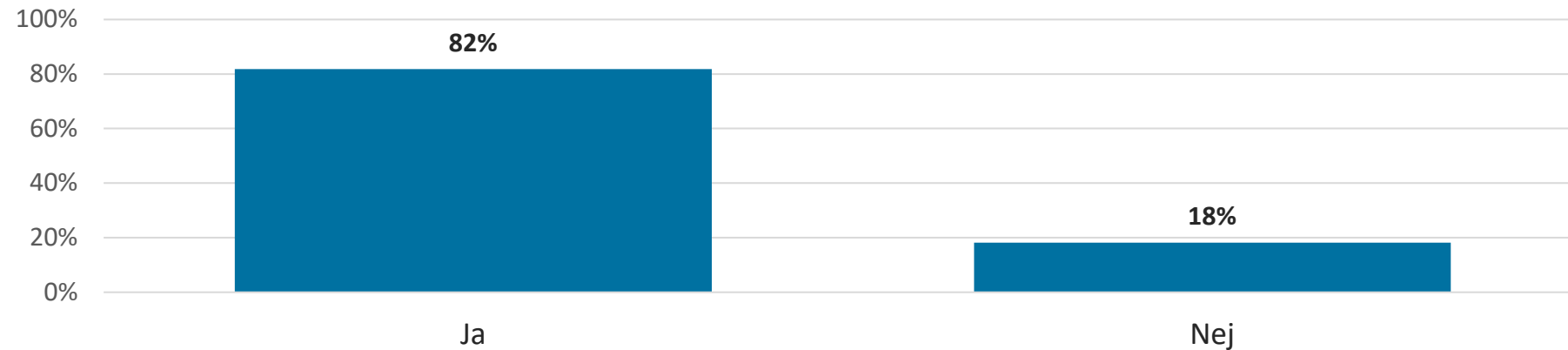
Är du rädd för något hemma? Resultat för 2023

Är du rädd för något hemma? Resultat för 2023

	Nästegårdsgatan servicebostad				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	11	-	12	-	11	-	12	-	4853	4388	4401	3502
Aldrig	45 %	-	50 %	-	45 %	-	50 %	-	66 %	66 %	66 %	65 %
Ibland	45 %	-	50 %	-	45 %	-	50 %	-	27 %	28 %	28 %	29 %
Ofta	9 %	-	0 %	-	9 %	-	0 %	-	6 %	6 %	6 %	6 %

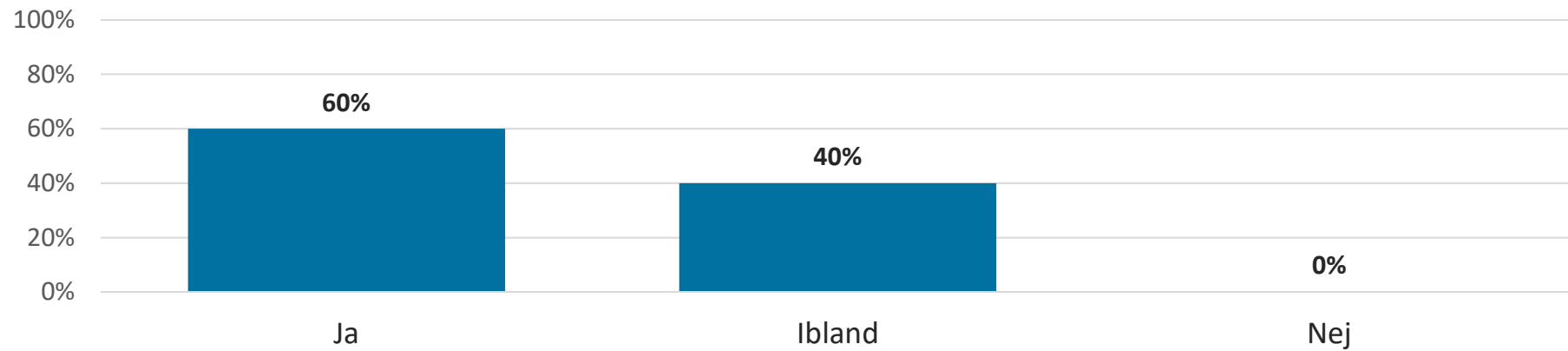
Vet du vem du ska prata med om något är dåligt med stödet från boendepersonalen? Resultat för 2023

Vet du vem du ska prata med om något är dåligt med stödet från boendepersonalen? Resultat för 2023

	Nästegårdsgatan servicebostad				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	11	-	12	-	11	-	12	-	4851	4381	4425	3504
Ja	82 %	-	100 %	-	82 %	-	100 %	-	84 %	83 %	82 %	81 %
Nej	18 %	-	0 %	-	18 %	-	0 %	-	16 %	17 %	18 %	19 %

Trivs du med boendepersonalen? Resultat för 2023

Trivs du med boendepersonalen? Resultat för 2023

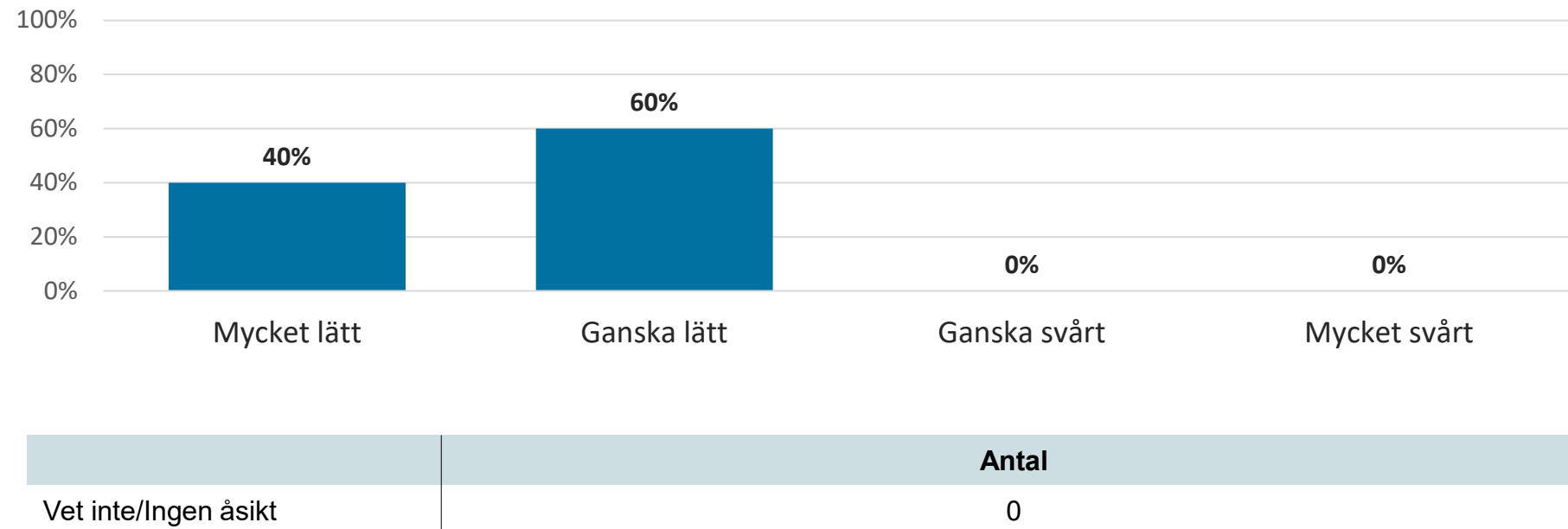
	Nästegårdsgatan servicebostad				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar</i>	10	-	12	-	10	-	12	-	4862	4394	4417	3517
Ja	60 %	-	83 %	-	60 %	-	83 %	-	77 %	76 %	78 %	76 %
Ibland	40 %	-	17 %	-	40 %	-	17 %	-	20 %	21 %	20 %	21 %
Nej	0 %	-	0 %	-	0 %	-	0 %	-	3 %	3 %	2 %	3 %

IFO – Missbruks-och beroendevård

5 svar

Hur lätt eller svårt är det att få kontakt med socialsekreteraren (till exempel via telefon, sms eller e-post)?

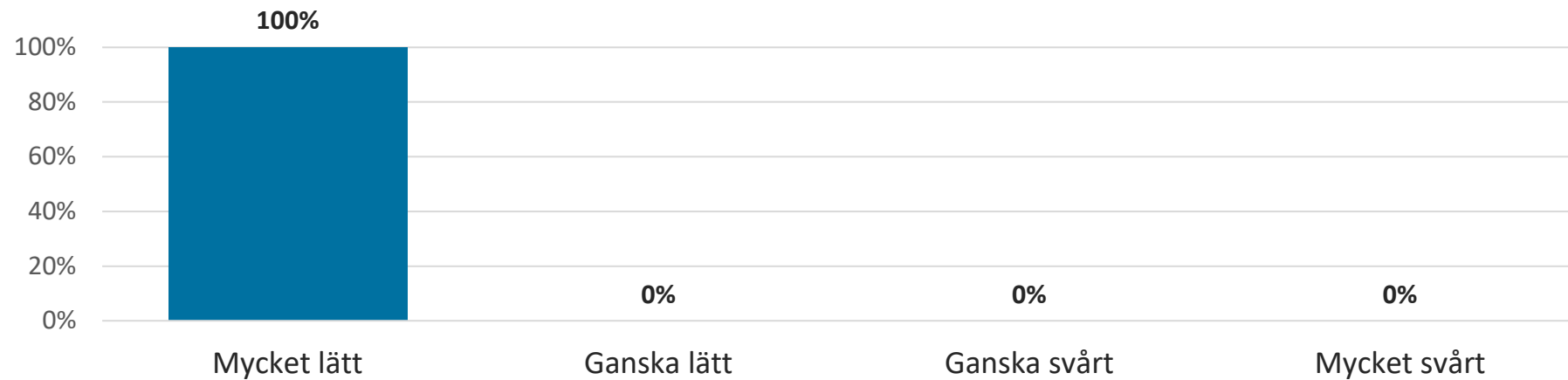

Hur lätt eller svårt är det att få kontakt med socialsekreteraren (till exempel via telefon, sms eller e-post)?

	Missbruk och beroendevård				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar exkl. vet inte/ingen åsikt</i>	5	-	1	-	5	-	1	4	1576	1458	1341	1112
Mycket lätt	40 %	-	-	-	40 %	-	-	-	55 %	49 %	48 %	48 %
Ganska lätt	60 %	-	-	-	60 %	-	-	-	38 %	41 %	43 %	45 %
Ganska svårt	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	6 %	7 %	7 %	5 %
Mycket svårt	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	2 %	2 %	3 %	2 %
<i>Vet inte/Ingen åsikt (antal)</i>	0	-	-	-	0	-	-	-	92	77	76	68

Fotnot: Andelarna beräknades exklusive de som svarat vet inte/ingen åsikt.

Hur lätt eller svårt är det att förstå informationen du får av socialsekreteraren? Resultat för 2023

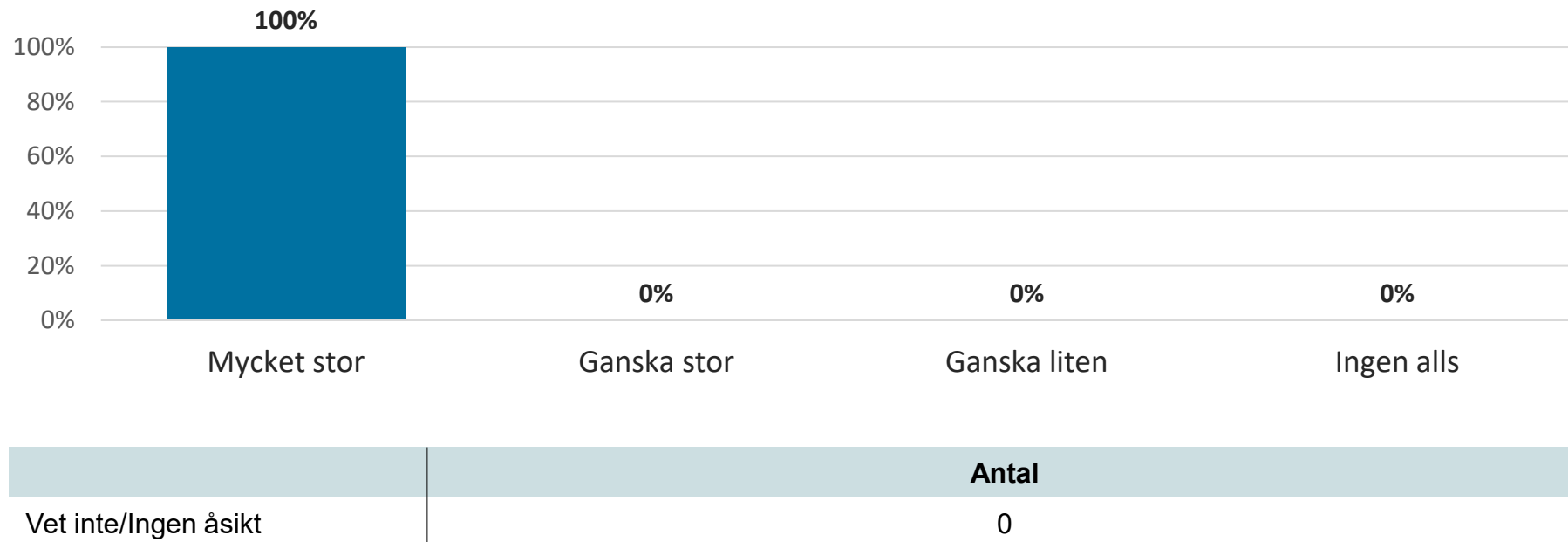
	Antal
Vet inte/Ingen åsikt	0

Hur lätt eller svårt är det att förstå informationen du får av socialsekreteraren?

	Missbruk och beroendevård				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar exkl. vet inte/ingen åsikt</i>	5	-	1	-	5	-	1	4	1626	1489	1357	1146
Mycket lätt	100 %	-	-	-	100 %	-	-	-	62 %	58 %	58 %	57 %
Ganska lätt	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	33 %	37 %	35 %	38 %
Ganska svårt	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	4 %	4 %	5 %	4 %
Mycket svårt	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	1 %	1 %	1 %	1 %
<i>Vet inte/Ingen åsikt (antal)</i>	0	-	-	-	0	-	-	-	36	33	47	25

Fotnot: Andelarna beräknades exklusive de som svarat vet inte/ingen åsikt.

Hur stor förståelse visar socialsekreteraren för din situation? Resultat för 2023

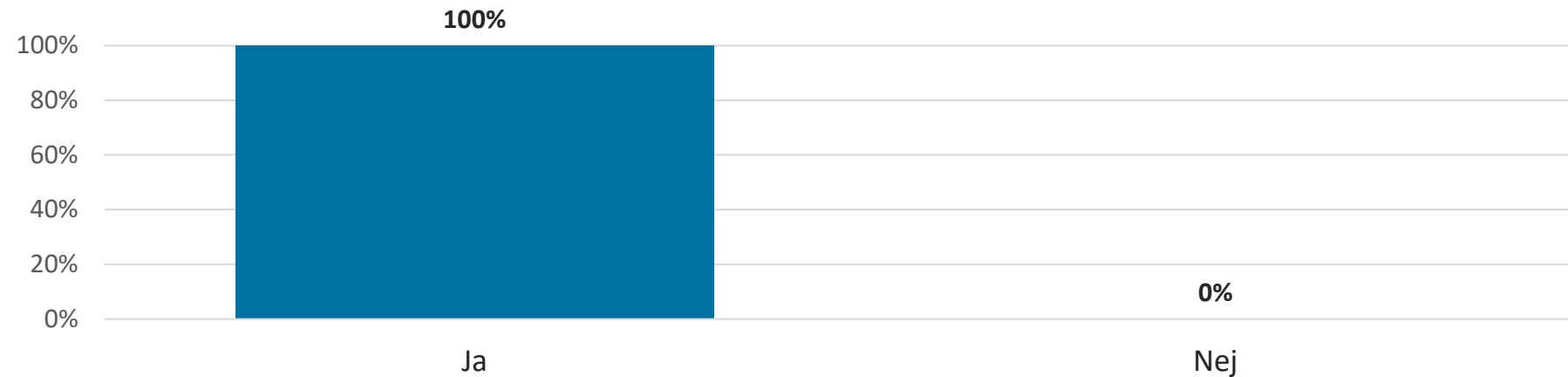

Hur stor förståelse visar socialsekreteraren för din situation?

	Missbruk och beroendevård				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar exkl. vet inte/ingen åsikt</i>	5	-	1	-	5	-	1	4	1597	1475	1349	1132
Mycket stor	100 %	-	-	-	100 %	-	-	-	67 %	65 %	65 %	62 %
Ganska stor	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	27 %	27 %	26 %	30 %
Ganska liten	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	5 %	6 %	6 %	7 %
Ingen alls	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	1 %	2 %	3 %	1 %
<i>Vet inte/Ingen åsikt (antal)</i>	0	-	-	-	0	-	-	-	71	49	57	39

Fotnot: Andelarna beräknades exklusive de som svarat vet inte/ingen åsikt.

Frågar socialsekreteraren efter dina synpunkter på hur din situation skulle kunna förändras? Resultat för 2023

	Antal
Vet inte/Ingen åsikt	0

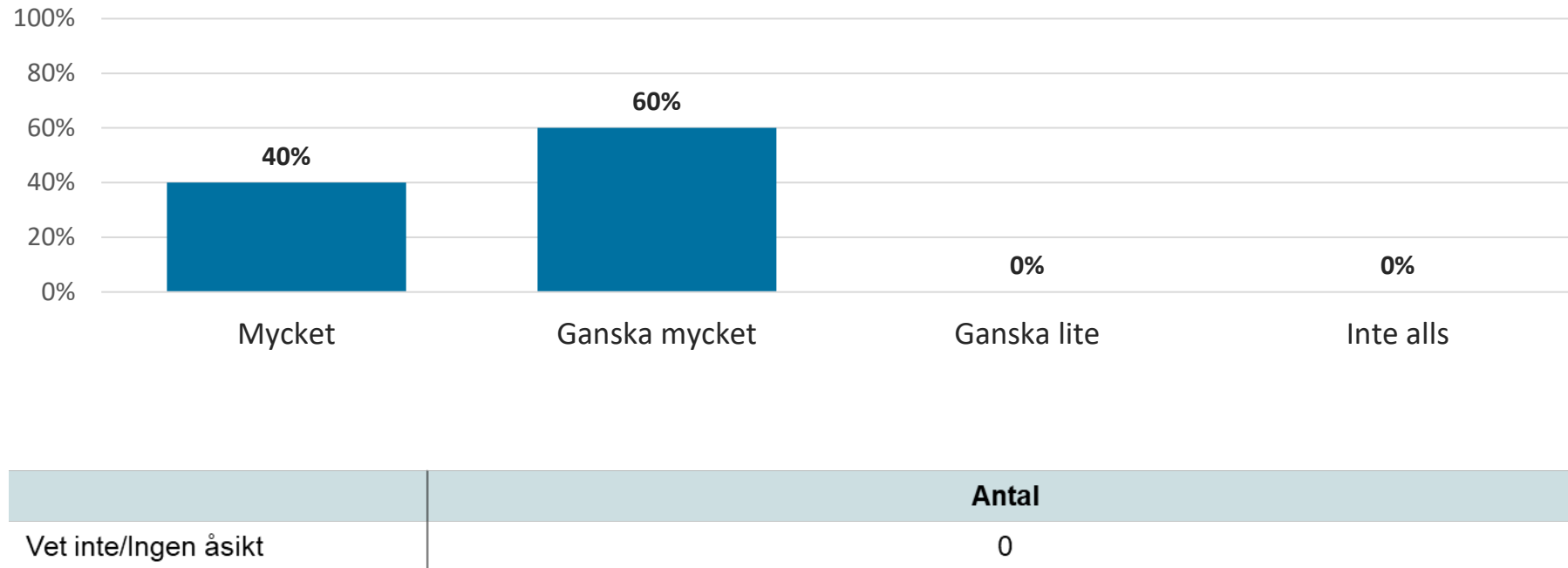
Hur stor förståelse visar socialsekreteraren för din situation?

	Missbruk och beroendevård				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar exkl. vet inte/ingen åsikt</i>	5	-	1	-	5	-	1	4	1512	1392	1274	1077
Ja	100 %	-	-	-	100 %	-	-	-	94 %	94 %	92 %	94 %
Nej	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	6 %	6 %	8 %	6 %
<i>Vet inte/Ingen åsikt (antal)</i>	0	-	-	-	0	-	-	-	145	131	127	101

Fotnot: Andelarna beräknades exklusive de som svarat vet inte/ingen åsikt.

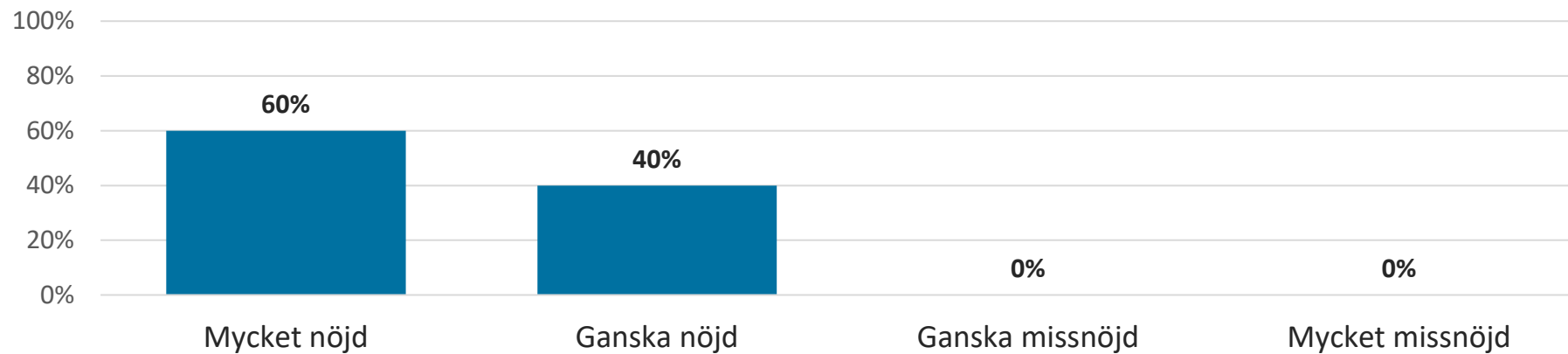
Hur mycket har du kunnat påverka vilken typ av hjälp du får av socialtjänsten i kommunen? Resultat för 2023

Hur mycket har du kunnat påverka vilken typ av hjälp du får av socialtjänsten i kommunen?

	Missbruk och beroendevård				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar exkl. vet inte/ingen åsikt</i>	5	-	1	-	5	-	1	4	1507	1378	1274	1062
Mycket	40 %	-	-	-	40 %	-	-	-	36 %	37 %	36 %	33 %
Ganska mycket	60 %	-	-	-	60 %	-	-	-	47 %	46 %	45 %	48 %
Ganska lite	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	12 %	13 %	14 %	14 %
Inte alls	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	4 %	4 %	5 %	5 %
<i>Vet inte/Ingen åsikt (antal)</i>	0	-	-	-	0	-	-	-	159	151	126	112

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med det stöd du får från socialtjänsten i kommunen? Resultat för 2023

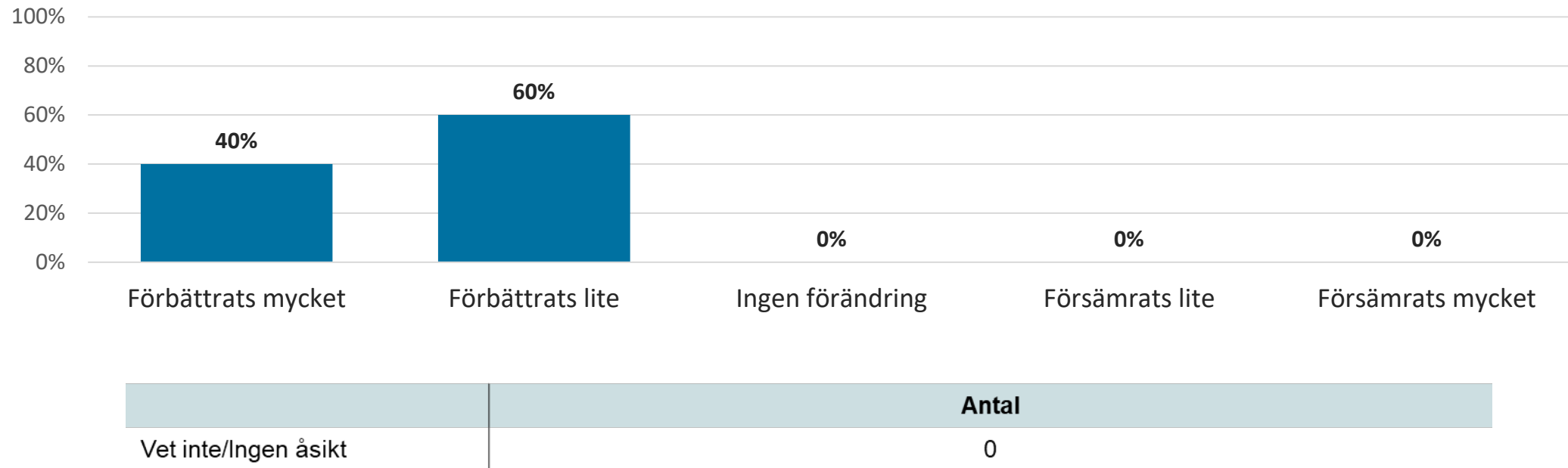

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med det stöd du får från socialtjänsten i kommunen?

	Missbruk och beroendevård				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar exkl. vet inte/ingen åsikt</i>	5	-	1	-	5	-	1	4	1588	1438	1332	1127
Mycket nöjd	60 %	-	-	-	60 %	-	-	-	60 %	58 %	57 %	57 %
Ganska nöjd	40 %	-	-	-	40 %	-	-	-	32 %	33 %	35 %	34 %
Ganska missnöjd	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	5 %	6 %	5 %	6 %
Mycket missnöjd	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	4 %	3 %	4 %	3 %
<i>Vet inte/Ingen åsikt (antal)</i>	0	-	-	-	0	-	-	-	69	77	65	47

Fotnot: Andelarna beräknades exklusive de som svarat vet inte/ingen åsikt.

Hur har din situation förändrats sedan du fick kontakt med socialtjänsten i kommunen? Resultat för 2023

Antal svar exkl. vet inte/ingen åsikt: 5

Hur har din situation förändrats sedan du fick kontakt med socialtjänsten i kommunen?

	Missbruk och beroendevård				Herrljunga				Nationellt			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
<i>Antal svar exkl. vet inte/ingen åsikt</i>	5	-	1	-	5	-	1	3	1553	1385	1278	1058
Förbättrats mycket	40 %	-	-	-	40 %	-	-	-	55 %	57 %	56 %	57 %
Förbättrats lite	60 %	-	-	-	60 %	-	-	-	32 %	31 %	31 %	30 %
Ingen förändring	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	9 %	9 %	9 %	10 %
Försämrats lite	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	1 %	1 %	1 %	2 %
Försämrats mycket	0 %	-	-	-	0 %	-	-	-	2 %	2 %	4 %	2 %
<i>Vet inte/Ingen åsikt (antal)</i>	0	-	-	-	0	-	-	-	104	129	109	93

Fotnot: Andelarna beräknades exklusive de som svarat vet inte/ingen åsikt.

Indexreglering av timavgift för uttag av taxa gällande alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter, och lag om vissa receptfria läkemedel

Sammanfattning

Alla avgifter omräknas årligen enligt gällande prisbasbelopp och fastställd riktlinje för avgiftshandläggning utan att avgifterna tas upp på nytt för beslut i Kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige har i samband med antagande av bestämmelser och taxa för prövning och tillsyn för Tillståndsenheten i Samverkan (TIS), beslutat att Kommunfullmäktige årligen får justera timavgiften enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Index fastställs av Sveriges kommuner och regioner (SKR) och för 2024 är indexet 6,4 %, beräknat den 5 oktober 2023.

Justering av avgifter och taxor för 2024

I bestämmelserna framgår att 2023 är basår och avgift per timme var då 1136 kronor. Justering av taxor och avgifter för 2024 år föreslås i enlighet med prisindex för kommunal verksamhet (PKV). PKV för 2024 har fastställts till 6,4%.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-11-22

SKR: beräkning av prisindex för kommunal verksamhet per 2023-10-05

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Socialnämnden ställer sig bakom förslaget att höja timtaxan gällande alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter och lag om vissa receptfria läkemedel i enlighet med PKV index 6,4%. Taxan för 2024 blir 1209 kronor per timme.

Christel Andersson
Verksamhetschef

Expedieras till: miljohalsa@lidkoping.se

Bakgrund

Kommunfullmäktige har i samband med antagande av bestämmelser och taxa för prövning och tillsyn för Tillståndsenheten i Samverkan (TIS), beslutat att Kommunfullmäktige årligen får justera timavgiften enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Index fastställs av Sveriges kommuner och regioner (SKR) och för 2024 är indexet 6,4 %, beräknat den 5 oktober 2023.

I bestämmelserna framgår att 2023 är basår och avgift per timme var då 1136 kronor. Justering av taxor och avgifter för 2024 år föreslås i enlighet med prisindex för kommunal verksamhet (PKV). PKV för 2024 har fastställts till 6,4%.

Justering av avgifter och taxor för 2024

Justering av taxor och avgifter för 2024 år föreslås bli i enlighet med prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

PKV finns framtaget via Sveriges kommuner och regioner (SKR) och SKR publicerar löpande ett prisindex över kommunernas kostnadsutveckling. Det är detta prisindex som används i SKR:s egna beräkningar och beskrivning av sektorns kostnadsutveckling.

PKV är avsett att användas för kommunerna som underlag vid beräkningen av kostnaderna för löne- och prisutvecklingen i fasta löner och priser.

Enligt senast framtagna PKV bör en uppräknings av taxor och avgifter göras med 6,4%.

Ekonomisk bedömning

De ökade kostnaderna för Socialnämndens verksamheter bör mötas upp i justerade avgifter och taxor. Den föreslagna förändringen är en viktig förutsättning för att uppnå budget i balans.

Verksamhetsbidrag kvinno- och tjejjouren i Borås 2024

Sammanfattning

Under 2023 lämnade Socialnämnden ifrån sig alla föreningsbidrag inklusive budget till Kultur och Fritid i Herrljunga kommun som hanterar alla kommunens övriga föreningsbidrag. Detta för att skapa en enklare hantering av alla kommunens bidrag samt säkerställa att en förening inte får bidrag från flera förvaltningar. Kvar hos Socialnämnden att hantera lämnades endast verksamhetsbidraget för kvinno- och tjejjouren i Borås inklusive en budget om 100 tkr. Anledningen att detta verksamhetsbidrag blev kvar hos Socialnämnden var att Socialförvaltningen/IFO är beroende av detta samarbete för att akut och snabbt kunna placera våldsutsatta kvinnor och barn i närområdet. Behovet är stort att säkerställa att jouren blir kvar och kan upprätthålla sin verksamhet då den även avlastar ordinarie socialtjänst med både rådgivning och stöd.

Planeringen var att socialförvaltningen under 2023 skulle ha inlett dialog och tagit fram ett förslag på avtal enligt idéburet offentligt partnerskap (IOP) för att tydligt avtala om hur ett bättre samarbete skulle kunna ske där socialförvaltningen också kan vara med och påverka verksamheten och i större omfattning samt ta del av det stöd som erbjuds på jouren. Uppdraget fördelades till en person men då personen varit sjukskriven under stor del av året har ett avtal inte kommit till stånd. Socialförvaltningen ämnar att under 2024 och inför 2025 ha ett färdigt avtal i enlighet med IOP för socialnämnden att ta ställning till.

Kvinno- och tjejjouren har 2023-08-03 inkommit med en ansökan om nytt verksamhetsbidrag inför 2024 med 12 kr/invånare (114 tkr). Socialförvaltningen har budgeterat med 100 tkr för 2024 för detta ändamål. Då socialförvaltningen ser ett fortsatt behov av samarbete och då Herrljunga kommuns invånare använder sig av kvinno- och tjejjouren föreslås att bevilja verksamhetsbidrag för 2024 och ge förvaltningen i uppdrag att under 2024 ta fram ett avtal i enlighet med IOP för Socialnämnden att ta ställning till.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad till 2023-12-01

Verksamhetsberättelse 2022 och verksamhetsplan 2023–2028 för Kvinno- och tjejjouren i Borås

Budget räkenskapsåret 2023 för kvinno- och tjejjouren i Borås

Ansökan om verksamhetsbidrag från Kvinno- och tjejjouren i Borås daterad till 2023-08-03

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Socialnämnden beviljar kvinno- och tjejjouren i Borås verksamhetsbidrag för 2024 med 100 tkr.
- Förvaltningen ges i uppdrag att inför 2025 teckna ett IOP med Kvinno- och tjejjouren i Borås.

Sandra Säljö
Socialchef

Expedieras till: Kvinno- och tjejjouren i Borås

Kvinno- och Tjejjouren Borås

Org.nr 864501-5200

Budget räkenskapsåret 2023

Resultaträkning

Intäkter

Boende	6700000
IOP	700000
Socialstyrelsen	500000
Socialstyrelsen 2	620000
Medlemsavg, gåvor	100000
	8620000
Bidrag stat o kommun	<u>2000000</u>
Totala intäkter	10620000

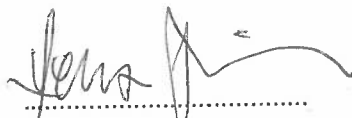
Kostnader

Personal	8520000
Hyror och lokalkostnader	1250000
Verksamhetskostnader	350000
Administration	<u>500000</u>
	10620000

Periodens resultat

0

Borås den 5/12-22

Lena Fredriksson
Ordförande

Kvinno- och tjejjouren Borås

Många vuxna och barn misshandlas i nära relationer. Det handlar om kränkningar och våld, som ofta resulterar i bestående fysiska och psykiska skador. Kvinno- och tjejjouren Borås är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening som bedriver en professionell verksamhet där vi aktivt tar avstånd från våld i nära relationer. Vi erbjuder skydd, stöd och preventiva insatser. Kvalitetssäkring och kontinuerlig utveckling är grundläggande för vår organisation.

Vår förening har 114 medlemmar, varav 16 är aktiva som volontärer.

Vår jour är medlem i Unizon, ett förbund där mer än 130 kvinnojourer, tjejjourer och ungdomsjourer som arbetar för ett jämställt samhälle fritt från våld ingår.

Tack vare bland annat föreningsbidrag från kommunerna Borås, Bollebygd, Herrljunga och Ulricehamn har Kvinno- och tjejjouren Borås kunnat utveckla en verksamhet som har gott rykte i hela landet.

Historik

Hösten 1981 gick ett antal kvinnor ihop och startade en kvinnojour i Borås, för att erbjuda utsatta kvinnor hjälp och stöd. Kommunen tillhandahöll lokaler. Här fick kvinnor stöd och hjälp i akuta nödsituationer vid till exempel misshandel och/eller våldtäkt. Man spred också kunskap om kvinnomisshandel, sexuellt våld och dess orsaker. Kvinnojouren har ändrat namn några gånger och heter nu Kvinno- och tjejjouren Borås. Verksamheten har vuxit och utökats allt eftersom, och nu finns möjlighet att ta emot tio hjälpsökande plus barn i det skyddade boendet. Sedan ett antal år tar jouren även emot män som är utsatta för våld i nära relation. Tjejjouren startades 2007, med fokus på stöd till unga samt förebyggande arbete. Stöd och prevention har blivit allt viktigare delar i verksamheten.

Idéburen sektor

Kvinno- och tjejjouren Borås arbetar på idéburen grund och utan vinstintresse. Den enda vinst vi skapar är samhällsvinst. Vi ger kostnadsfri professionell rådgivning, arbetar våldsförebyggande samt är utförare av socialtjänstinsats i form av skyddat boende. Vi verkar tröskelsänkande och koordinerande med andra insatser och har alltid målgruppens bästa i fokus. Vi bidrar till att bryta isolering och möjliggör nätverksskapande för målgruppen. Vi bidrar till mervärde för målgruppen genom ideella insatser, gåvor och liknande. Eventuellt ekonomiskt överskott investeras tillbaka i verksamheten och kommer målgruppen till gagn. Vi är, i vår essens och i våra metoder, en demokratiskt driven organisation som verkar för ett jämställt samhälle fritt från våld.

I vår förening välkomnar vi alla som vill stötta och skydda våldsutsatta kvinnor, tjejer och barn, samt förebygga våld och verka för ett jämställt samhälle. En stor del av vår verksamhet vilar på medlemmars oavlönade engagemang och arbete.

Vår vision

“Kvinno- och tjejjouren Borås gör skillnad för våldsutsatta genom att vara professionella och empatiska samt ansvarstagande och samverkande”

Kvinno och tjejjouren Borås står också bakom paraplyorganisationen Unizons vision: *“Unizons vision är ett jämställt samhälle fritt från våld. Mäns våld mot kvinnor är det yttersta uttrycket för en strukturell ojämställdhet.*

Att arbeta för jämställdhet på flera plan är alltså en förutsättning för att stoppa våldet som drabbar kvinnor för att de är kvinnor.

Föreställningar kring vad som anses vara “kvinnligt” eller “manligt” påverkar och begränsar våra handlingar och vår förståelse av oss själva, och är en del av ojämställdheten. Unizon utgår från att vi inte föds in i våra könsroller, utan att synen på kvinnor och män går att förändra. Vi tror att det är nödvändigt för att nå ett jämställt samhälle fritt från våld.”

Året som har gått

I korthet kan vi berätta att vi under 2022 har ägnat mycket tid åt att förkovra, analysera och anpassa oss efter de krav som kan komma om/när skyddat boende blir en ny placeringsform som omfattas av tillståndsplikt och kvalitetskrav. Det har inneburit stort fokus på kvalitetssäkrings- och ledningssystemfrågor samt rutiner, strukturer och processer. Vi har också varit en av de jourer som tillsammans med paraplyorganisationen Unizon har svarat på lagrådsremissen om tillståndsplikt. Vi behöver arbeta långsiktigt och hållbart utifrån civilsamhällets förutsättningar.

Vår verksamhetschef har varit med i Unizons kvalitetsgrupp och bidragit med kunskaper om lednings- och kvalitetsarbete, för att ta fram en handbok om detta. Hon har också representerat Unizon på Göteborgs socialchefs dagar.

Vi har besökt socialnämnden i Herrljunga och utbildat dem om hedersrelaterat våld och förtryck. Vi har också besökt skolförvaltningen i Borås samt Västra Götalandsregionen för att hitta vägar till att skapa nya IOP:er (idéburet offentligt partnerskap) om våldsförebyggande arbete.

Ett nytt journalsystem har införts. Vi har hållit utvecklingsdagar för personalen och arbetsdagar för styrelsen. De anställda och styrelsen har gått flera utbildningar och de anställda har fått handledning ett flertal gånger.

Ett par anställda har slutat hos oss, och vi har anställt en enhetschef på en helt ny tjänst.

Vi har även i år bidragit med kvalificerad hjälp till de hjälpsökande och att samverka med många parter samt informera om våra hjärtefrågor.

Beläggningen i det skyddade boendet har varit varierande och ovanligt svårförutsägbar 2022. Den ökning av stödsamtal som vi såg under pandemin har mattats av. Detta kan både bero på att vi ibland måste säga nej för det är fullt och på att efterfrågan periodvis har varit mindre.

Skydd, stöd och prevention

Verksamheten för Kvinno- och tjejjouren Borås kan delas in i tre områden: skydd, stöd och prevention. Skyddet finns framför allt i vårt skyddade boende, stödet ges både till de hjälpsökande som bor hos oss och till personer utifrån, via bland annat chatt och kuratorssamtal, och prevention handlar om vår utåtriktade verksamhet. Läs mer om de olika delarna längre fram i verksamhetsberättelsen!

För att kunna utföra våra uppgifter behöver vi personal, volontärer och medlemmar. Under 2022 har antalet anställda på Kvinno- och tjejjouren Borås varit 13 plus timanställda, med olika utbildning, tjänster och tjänstgöringsgrad (totalt 1 038 procent). Under året har vi anställt en enhetschef. De anställda har ansvarat för verksamheten dygnet runt under veckans alla dagar, och arbetat såväl på det skyddade boendet som med stödsamtal och föreläsningar.

Exempel på kompetensutveckling som anställda har genomgått under 2022:

- Samtal om frihet – utbildning i att möta våldsutsatta, som tagit sig ur en partnerrelation, i samtal.
- Trappan-utbildning – en samtalsmetod riktad till barn som har mött våld i hemmet.
- Kvalitetsraketen – en utbildning om kvalitetsledningssystem.

Opinionsbildning

Kvinno- och tjejjouren Borås arbetar för att väcka opinion kring våra hjärtefrågor. Under 2022 lades stor vikt vid att tala med lokala politiker för att mäns våld mot kvinnor inte skulle glömmas bort i valrörelsen. Vi bjöd in till sammanlagt åtta träffar, en vardera med lokala politiker från de olika riksdags-/kommunfullmäktigepartierna (C, KD, L, M, MP, S, SD, V), där vi informerade om Kvinno- och tjejjouren Borås viktiga arbete.

Vi bedriver

även påverkansarbete via sociala medier. På Instagram har vi uppmärksammat ett nytt tema varje månad. Exempelvis handlade inläggen under februari 2022 om kvinnlig könsstypning som ett sätt att belysa problematiken och uppmärksamma internationella dagen mot kvinnlig könsstypning. Vidare har vi stöttat vår riksorganisation Unizon i deras kampanjer "Oslagbart läge" och "Stoppa tvångsumgänge" för att väcka opinion kring våldsutsatta kvinnor och barns svåra livssituation efter att ha lämnat det våldsamma hemmet.

Vi har också blivit omskrivna och/eller haft debattinlägg i Borås Tidning, Göteborgsposten och Ulricehamns Tidning samt intervjuats av P4 Radio Sjuhärad.

Medlemmar och volontärer

Kvinno- och tjejjouren Borås är en medlemsstyrd organisation. Under 2022 hade föreningen 114 medlemmar (99 kvinnor och 15 män), en ökning med åtta medlemmar från föregående år. För att förbättra förutsättningarna för volontärsarbetet upprättades ett arbetsutskott för volontärverksamheten där representation finns från föreningens styrelse, volontärer och personal. Arbetsutskottet har träffats en gång i månaden.

I mars 2022 var det årsmöte och därefter arrangerades ytterligare två möten för Kvinno- och tjejjourens medlemmar. Vid det första medlemsmötet fick medlemmarna ta del av Kvinno- och tjejjourens föreläsning Porrsmack. Vid det andra mötestillfället bjöds en extern gäst in, föreläsaren och författaren Frida Walter. Utöver detta får medlemmarna ett månatligt nyhetsbrev via e-post med information om vad som händer i organisationen.

Utan ideella krafter skulle Kvinno- och tjejjouren Borås inte vara en del av landets största folkrörelse mot mäns våld mot kvinnor och för flickors och kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter. Mycket av det stöd som organisation erbjuder bygger på ideella krafter: personer som orkar ställa upp på sin fritid för att hjälpa och stötta våldsutsatta vuxna, ungdomar och barn.

Bland Kvinno- och tjejjouren Borås medlemmar finns 16 personer som under 2022 har engagerat sig på ideell basis som volontärer. En gång i månaden är det volontärsmöte, numera gemensamt för både Kvinno- och tjejjourens volontärer. Vi har under året också haft intervjuer med nya volontärer som erbjudits en grundutbildning via Kvinnojouren i Väst (KIV).

Under 2022 har volontärerna tillsammans utfört ovärderligt ideellt arbete genom att till exempel bemanna stödchatten varje onsdagkväll under 52 veckor, engagera sig som kontaktperson till skyddsplacerade kvinnor, samt genom att ge ekonomisk rådgivning.

Vidare har volontärer planerat och utfört event på Internationella kvinnodagen (8 mars) samt två event under "En vecka fri från våld" (v. 47) i form av en utställning i skyltfönster i Ulricehamn där ett gosedjur placerades ut för varje barn som bott på Kvinno- och tjejjourens skyddade boende under perioden januari–november 2022. På internationella dagen mot våld mot kvinnor (25 november) arrangerades en ljusmanifestation i Borås. Volontärerna medverkade även under Borås Pride där de representerade och informerade om Kvinno- och tjejjouren Borås. Volontärerna har också försökt värva nya medlemmar till föreningen genom att dela ut informationsblad vid matcher med Bergdalens damlag på Borås Arena.

Skydd

Föreningens stadgar tydliggör att verksamhetens mål är att ge vuxna och barn stöd vid våld i nära relation samt att erbjuda skyddat boende.

Det är socialtjänsten som har ett lagstadgat ansvar att hjälpa personer som är utsatta för hot och våld. Och det är socialnämndens ansvar att tillhandahålla skyddat boende för våldsutsatta, men genomförandet av insatsen kan lämnas över till Kvinno- och tjejjouren Borås. Sedan 2020 har Kvinno- och tjejjouren Borås ett IOP, idéburet offentligt partnerskap, med Borås Stad om att hålla en plats ledig för akuta intag under dygnets alla timmar.

Kvinno- och tjejjourens skyddade boende består av ett kollektiv och fristående lägenheter, vilket gör att skyddsplanerna kan anpassas efter olika behov. Det kollektiva boendet erbjuder högt skalskydd (skydds nivå 3 enligt Unizon) och lokalen är bemannad av personal dygnet runt.

I vårt kollektivboende finns plats för fem kvinnor och medföljande barn. Varje boende får eget rum. Det finns också stora gemensamma utrymmen med toaletter, kök, vardagsrum med plats för lek och tvättstuga.

Lokalerna

är besiktigade av Bräcke Diakoni och anpassade för att kunna ta emot fysiskt funktionshindrade. I lägenheterna välkomnar vi vuxna med eller utan barn, oavsett könsidentitet. I en av lägenheterna erbjuds dessutom möjlighet att ha med sig husdjur.

Kvinno- och tjejjouren Borås arbetar processinriktat med alla skyddsplacerade individer. Både vuxna och barn får en samordnare (utbildad socionom) som följer individen genom hela processen, från inskrivningssamtal till utskrivningssamtal. Kvinno- och tjejjouren arbetar med individen i tre olika faser som utgår från kunskap om att möta behov hos personer som varit utsatta för stark stress och svåra påfrestningar. Samordnaren ansvarar för kontakten med den placerande socialtjänsten för den skyddsplacerades räkning samt för att en genomförandeplan upprättas och att insatser dokumenteras och följs upp.

Under 2022 har vi anställt en enhetschef, som huvudsakligen ska ansvara för det skyddade boendet.

Tack vare att Kvinno- och tjejjourens skyddade boende drivs på idéburen grund kan vi erbjuda extra stöd och hjälpinsatser för skyddsplacerade individer genom att exempelvis vara behjälpliga vid polisförhör, bankärenden, matinköp, flytt, BVC-, tandläkar- och läkarbesök samt besök på migrationsverket och liknande. Kvinno- och tjejjouren Borås har som ambition att också ibland kunna sätta en guldkant på de skyddsplacerades vardag, och under 2022 har vi bland annat haft utflyttningskalas och födelsedagskalas för alla skyddsplacerade, tränat med kvinnor, besökt får-farm, bibliotek, språkcafé, gjort badutflykter, haft matlagning och brunch, pysslat, målat, varit på skogs-promenader, spelat fotboll, gått på bio och till textilmuseet.

Exempel på vad som erbjuds i det skyddade boendet

- Skydd, stöd och krisbehandling.
- Vuxensamtal och barnsamtal utifrån den enskildas situation och behov.
- Hot- och riskbedömningar enligt flera olika evidensbaserade metoder som SARA, FREDA och Patriark.
- Barnverksamhet med förskollärare fyra gånger i veckan.
- Mamma/barnverksamhet med syfte att stärka relationen mellan förälder och barn.
- Råd och stöd i vardagsituationer.
- Frukost med boendestödjare, för att skapa rutiner och få gemenskap.
- Helgaktiviteter tillsammans med personalen utifrån intressen, ålder på barnen med mera.
- Ekonomisk rådgivning av volontär.
- Läkarkonsultation med barnläkare, via telefon, digitalt eller vid besök på jouren.
- Stöd och hjälp i kontakten med olika myndigheter.
- Besök av diakon varje vecka för aktiviteter med de boende.
- Eftervård vid behov och när socialtjänsten efterfrågar det.
- Egen kontaktperson i form av en volontär, för vardagligt umgänge.

Siffror med mera – boendet

Siffror inom parentes anger motsvarande siffra för år 2021, där så är möjligt.

- Totalt antal boendenätter (kvinnor, barn och män): 4 697 (4 777).
- 61 (56) kvinnor, 61 (62) barn, 1 (2) män har bott hos oss. Med dessa har vi haft 640 (566) stödsamtal.
- Minsta antal dygn per boende: 1.
- Högsta antal dygn per boende: 365.
- Barnen har varit i åldrarna 0–17 (0–17) år.
- Vi har tagit emot kvinnor och barn från 17 (19) kommuner i Sverige.

- Kvinnor, män och barn från 21 (21) olika länder har bott hos oss: från Sverige, Ghana, Tjetjenien, Syrien, Kina, Kurdistan, Polen, Eritrea, Afghanistan, Serbien, Kroatien, Libanon, Guinea, Bosnien, Turkiet, Tunisien, Jemen, Ukraina, Irak, Iran och Peru.
- 17 (7) kvinnor, 31 (9) barn och 1 (0) man har inte kunnat erbjudas boende på grund av platsbrist.
- En volontär har under året bidragit med vägledning kring skuldsaner- ing och ekonomisk rådgivning till kvinnorna i boendet vid totalt 20 (18) tillfällen.

Enhetschefen berättar:

I mitt arbete som enhetschef ansvarar jag för det skyddade boendet, ungefär som en föreståndare. Jag ska ha koll på att alla uppgifter vi utför i det skyddade boendet görs på rätt sätt: till exempel att kvinnorna får rätt information när de kommer till oss, att de får kontakt med rätt personal utifrån vilka åtgärder just den här kvinnan behöver vid just det här tillfället, och att dialogen med socialtjänst till de kvinnor som kommer akut till oss sköts på ett bra sätt.

Dessutom ansvarar jag för bemanningen och försöker hitta sätt för att använda vår personal på det mest effektiva och gynnsamma sättet. Vi har ju personal på plats dygnet runt veckans alla dagar, så att följa upp schemat för våra boendestöd-jare är en viktig del i mitt arbete. En utmaning är att bolla med de förfrågningar vi får från socialtjänster runt om i landet: att ta reda på vad de efterfrågar utifrån kvinnans behov och koppla det till vad vi kan erbjuda.

Utöver detta gör jag också en hel del praktiska saker, som ett slags allt-i-allo. Jag hämtar saker, hämtar kvinnor, hjälper till med flytt, har samtal med hjälpsökande kvinnor med mera.

Det är ett oerhört varierande arbete, och mycket roligt. Det jag gillar allra mest är mötena med de hjälpsökande: att lyssna på deras historier. Och att arbeta med att hitta bra lösningar i fall som gäller hedersrelaterat våld och förtryck, något som det svenska systemet inte alltid är så bra på.”

En trotjänare summerar:

Jag började som volontär redan 2004. Vi fick en gedigen internutbildning och sedan var volontärerna schemalagda alla vardagkvällar + dagtid på helgerna. Då fanns det tre rum för hjälpsökande på jouren och fyra anställda i olika grad. Ett tag var jag ansvarig för att ta emot kvinnor som kom med polisen, och jag har även ansvarat för barnverksamhet tillsammans med en av de anställda.

Efter några år blev jag också styrelseledamot, men fortsatte parallellt som volontär. Jag har också ansvarat för månadsmöten för volontärer i några år.

Engagemanget i jouren har gett mig jättemycket! Jag har insett att vi människor är så lika, oavsett bakgrund, nationalitet och religion, till exempel. Jag har fått gå kurser också, och exempelvis lärt mig mer om våldets mekanismer, hur det påverkar barnen och hur man kan tala med självmordsbenägna.

Nu är jag inte rädd att ta upp och tala om de här sakerna, även om de känns svåra. Det är viktigt att de kommer upp.

En annan sak jag har försökt lära mig är att vara nöjd med det jag gör just där och då. Man kan inte göra allt, men det man gör kan vara viktigare än man kanske tror. Jag minns till exempel en liten kille som hade varit hos oss som 4-åring och sedan kom tillbaka efter fem-sex år. Det första han sa var: "Vi var ju och fiskade, du och jag". Efter alla år mindes han att vi hade lekt att vi fiskade när vi var ute en vinterdag – det var nog betydelsefullt för honom.

Den största skillnaden då och nu är att det är mer lagkrav och regleringar som styr verksamheten, så allt är mer professionellt nu. Och att tjejjouren har startat och bedriver så mycket utåtriktad verksamhet samt har sin chatt, som vänder sig till en annan åldersgrupp.”

Berättat av avgående styrelseledamot som också varit volontär i många år.

Boendesamordnare och kurator:

Främst arbetar jag på vårt skyddade boende som boendesamordnare men jag har även råd- och stödkontakter med våldsutsatta personer som inte vistas på det skyddade boendet. Mitt uppdrag som boendesamordnare innebär främst att vara ansvarig för vuxna skyddsplacerade under tiden de vistas hos oss. Jag håller i samverkan med socialtjänsten, som initialt beviljat den enskilde skyddat boende och gett oss ett uppdrag att genomföra denna insats. Tillsammans med den skyddsplacerade och socialtjänsten skriver vi en genomförandeplan med olika mål för den enskilde. Målen kan bland annat handla om att den enskilde ska få ökade kunskaper om skydd och säkerhet, få stödjande samtal om våld i nära relation och dess processer, stöd i myndighetskontakter, kartläggning av nätverk, sårbarheter och risker och med det långsiktiga målet att leva fritt från våld, förstås. Under de skyddsplacerades tid hos oss, arbetar vi tillsammans efter de uppsatta målen, jag dokumenterar och följer upp målen löpande. All personal arbetar med en helhetssyn utifrån den enskilda individens behov.

I mitt arbete har jag stor hjälp av våra utarbetade rutiner. Vi arbetar i olika processer: inflyttningsfas, boendefas och utflyttningsfas, där varje fas innehåller olika rutiner. Samtal om skydd och säkerhet är en del som pågår inom alla faser och vi gör olika former av ostrukturerade och strukturerade hot- och riskbedömningar där våldet kartläggs, vilka riskfaktorer som finns för upprepat våld och vilka åtgärder som kan vidtas för att minimera riskerna för nytt våld. Under boendefasen har jag samtal med den skyddsplacerade om våldets processer, såsom till exempel normalisering, våldscirkeln och den traumatiska bindningen. Ofta pratar vi om ambivalenta känslor, skuld/skam, styrkor och den skyddsplacerade får möjlighet att själv reflektera kring hur våldet påverkat dem och hur det är just nu. Syftet är bland annat att ge en ökad förståelse och kunskap, för att i sin tur öka den skyddsplacerades förmåga och motivation att fullfölja uppbrottet.

Att lämna en våldsam relation är en komplex process och det kan ta tid att komma igenom uppbrottets tre faser: att bryta upp, att bli fri och att förstå. Vi möter individer på olika ställen i sin uppbrottsprocess, med allt vad det innebär. Det som jag tycker mest om med mitt jobb, är att få vara bredvid när en skyddsplacerad person successivt börjar ta tillbaka sitt livsutrymme och det som hen blivit fråntagen under relationen. Att få se hur självständigheten och självkänslan växer, hur de känslomässiga banden till våldsutövaren klipps av och när vardagen får fortsätta vara trygg och säker när individen flyttar vidare till egen bostad.”

Stöd

Kvinno- och tjejjourens personal ger kostnadsfritt råd och stöd vid telefonsamtal och enskilda besök på jouren samt vid hembesök och andra möten med personer som inte kunnat ta sig till jouren. Verksamhetens kurator tar emot för samtal i tjejjourens lokaler på Torggatan i centrala Borås. Den adressen är öppen och allmänt känd och möjliggör för oss att ta emot besök utan att besökarna behöva veta var det skyddade boendet ligger.

Stödchatten, som drivs av volontärer i samarbete med anställda, är öppen varje onsdag klockan 19–21.

Telefonen är öppen för samtal dygnet runt, året runt.

De som söker hjälp via chatt och telefon har möjlighet att vara anonyma.

Kvinno- och tjejjouren Borås erbjuder också brottsofferstöd i samverkan med polisen.

För de som bor i det skyddade boendet ingår såväl praktiskt som socialt stöd i olika sammanhang, allt från att söka lägenhet, flytta eller ha någon med sig vid besök hos myndigheter till att handla, skaffa bankkort, ha någon med vid rättegångar och liknande.

Även hjälpsökande som inte bor i det skyddade boendet erbjuds kostnadsfria stödsamtal. Dessa kan ske via telefon, sms, chatt/e-post eller personliga besök.

Varje vuxen i det skyddade boendet erbjuds en egen kontaktperson, någon av våra volontärer, att träffa några timmar då och då för att ha en meningsfull fritid utifrån egna önskemål och behov.

Siffror – stöd

Stödsamtal med personer som inte bor i det skyddade boendet:

kvinnojouren:

telefon	sms	e-post	besök	
302	142	28	79	= 551

tjejjouren (exklusive stödchatt som drivs av volontärer):

telefon	sms	e-post	besök	
83	0	104	26	= 213

Stödchatten som drivs av volontärer har haft kontakt med **105** personer.

Så är det att vara volontär:

Jag började som volontär strax före pandemin, så det blev lite trögt i starten. Vi hade inga fysiska möten då och jag kunde inte utföra något direkt volontärbete till att börja med. Men jag passade på att förkovra mig: att läsa böcker som berör mäns våld mot kvinnor och att gå webbutbildningar, till exempel "Webbkurs om våld" som finns på NCK (Nationellt centrum för kvinnofrid). Den kursen är tillgänglig för alla och kostnadsfri, så den är bara att gå.

När vi sedan drog igång volontärverksamheten igen kändes det väldigt bra och meningsfullt.

Jag har haft ett par uppdrag som kontaktperson åt kvinnor som då bodde i det skyddade boendet: ett som varade lite längre och ett där vi bara träffades några gånger.

I det längre uppdraget träffade jag personen jag var kontakt åt ungefär en gång i veckan under några månader. De första gångerna träffades vi på jouren, och bekantade oss med varandra. Den här kvinnan hade också ett barn med sig, så jag försökte lära känna båda två. Så småningom kunde jag göra så att jag ibland lekte med barnet eller tog med hen på utflykt så att kvinnan skulle få lite tid för sig själv. Men vi gjorde också många andra saker gemensamt: åkte och shoppade, var ute och gick, fikade eller åkte iväg på utflykter.

De här kvinnorna är ju avstängda från alla sina vanliga sociala sammanhang och är i en sådan situation att nästan alla kontakter de har är med någon i en profession. Där kan jag som volontär komma in och bara vara en vanlig människa som umgås med henne, och inte en som gör det som ett arbete.

Egentligen är jag inte så supersocial av mig, men man kan ju bara prata på om lite vad som helst – hjälpa dem att få ett avbrott i alla tankar på situationen de är i, vad som har varit och vad som ska komma, och i stället bara vara en kontakt, utan några krav.

Utöver uppdragen som kontaktperson har jag också varit delaktig i några av de vardagskvällar på jouren som vi volontärer numera håller i. En gång gjorde vi julgodis och fikade och pratade. En annan gång fixade vi naglarna på varandra.

Vi de här tillfällena är det bra att vi kan vara i barnverksamhetens lokal, där det ju till exempel finns kök.

Det här är så givande för mig: man mår bra av att hjälpa andra människor och att försöka göra så att saker blir lite bättre för någon annan. Även om det jag gör bara lindrar för stunden och inte ändrar något i sak för dem jag möter är det viktiga möten för både mig och henne."

"De här kvinnorna är ju avstängda från alla sina vanliga sociala sammanhang..."

Prevention

Kvinno- och tjejjouren Borås arbetar aktivt för att informera och sprida kunskap om mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor, våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Vi delar kostnadsfritt med oss av våra kunskaper i form av föreläsningar och workshops riktade både till skolelever (barn och unga) samt till yrkesverksamma (vuxna) i våra fyra medlemskommuner: Borås, Bollebygd, Herrljunga och Ulricehamn.

Under året har vi arbetat med att färdigställa ett föreläsningsspaket för att kunna stödja skolorna i våra medlemskommuner i de läroplansändringar som trädde i kraft 2022, med syfte att förbättra kvaliteten och stärka likvärdigheten i undervisningen gällande sexualitet, samtycke och relationer. Kvinno- och tjejjourens föreläsningsspaket består av sex fristående föreläsningar riktade till skolelever på högstadiet och gymnasiet:

- Våld i ungas kärleksrelationer
- Min heder, mitt liv
- Machokultur
- Normsnack
- Porrsnack
- Vem, vad varför – en föreläsning om våld.

Därtill finns två föreläsningar som riktar sig yrkesverksamma:

- Sexualitet, samtycke och relationer – inspirationsföreläsning riktad till både yrkesverksamma och blivande lärare
- Hedersrelaterat våld och förtryck – om problematiken och bemötande av utsatta.

Utöver dessa driver Kvinno- och tjejjouren Borås två projekt med tillhörande föreläsningar: Projektet "Blicken Kroppen Knoppen" för mellanstadiet (se nästa sida) och projektet med sommarlovskampanjen, "Alla längtar inte till sommarlovet", som vänder sig till elever i årskurs 7 och där vi tar upp olika frågeställningar som kan skapa oro inför ett skollov. Stort fokus är att sprida information till de elever som lever i en hederskontext eller har kamrater som befinner sig i en situation där de kan behöva hjälp. Vi föreläser utifrån ett rättighetsperspektiv med mänskliga rättigheter i fokus.

Siffror – prevention

- Antal föreläsningar totalt:

77 st, nådde 1 698 personer.

- Föreläsningar för unga, inkl BKK:

61 st, nådde 1 056 personer.

- Föreläsningar/informationsinsatser för vuxna, bland annat på polis- och lärarutbildningarna vid Högskolan i Borås, Kvinnocafé Norrby samt möten med politiker från samtliga partier i kommunfullmäktige: 23 st.

- Besökt fritidsgårdar: 3 gånger.

- Visat utställningen Inte alla män, men... vid ett tillfälle, i Herrljunga.

Blicken Kroppen Knoppen

Tjejjouren Borås arbetar med det treåriga våldspreventiva projektet Blicken Kroppen Knoppen, där vi föreläser om normer, känslor, relationer och vad våld är för elever, kopplat till en samtyckeskultur, på mellanstadiet. Med samtyckeskultur menar vi att i en tidig ålder lära barn sätta sina egna gränser i olika typer av relationer, men också tolka andras gränser. Eleverna får öva sig på att sätta och tolka gränser i en trygg miljö. Under 2022 har vi varit ute med Blicken Kroppen Knoppen vid 29 tillfällen, och har då nått 328 elever.

Vi besöker eleverna tre gånger i fyran, två gånger i femman och två gånger i sexan. I femman och sexan har lärarna tillsammans med skolkuratoren ansvar för att genomföra en repeterande lektion med eleverna varje år.

Blicken Kroppen Knoppen bygger på WHO:s tre förändringsprinciper inom våldsprevention och alla föreläsningarna i projektet är kopplade till principerna:

- Att se kopplingen mellan lindrigt och grovt våld
- Att se kopplingen mellan destruktiva könsnormer och våld
- Att vara en aktiv åskådare

Tjejjouren Borås håller även en föreläsning med fokus på våldsprevention och samtycke för lärarna på skolorna. I kombination med föreläsningen kommer alla deltagare att tilldelas ett färdigt material med konkreta övningar i hur sex- och samlevnadsundervisningen kan vävas in i alla ämnen.

Målsättningen är att implementera Blicken Kroppen Knoppen på skolan för att bidra till ett mer kontinuerligt arbete med våldsprevention och samtycke än vad som görs i dagsläget.

En tjejjourssamordnarens reflektioner:

"Att få vara ute med detta projekt är roligt och givande! Vi får träffa samma elever under en lång period och lära känna dem, vilket leder till tillit och relationer. I Blicken Kroppen Knoppen träffar vi elever som befinner sig utanför vår vanliga målgrupp, vilket är en spännande erfarenhet. Att träffa elever i mellanstadiet är både en utmaning och en rolig del av projektet. De pratar och delar med sig mycket mer under lektionerna än vad elever i högstadiet gör, och i vissa stunder kan det vara svårt att avrunda samtalen under övningarna. Att prata om dessa ämnen med eleverna har varit som att öppna ett lock och många hade erfarenheter att dela med sig av, något som gjort att vi har fått mer bekräftelse på hur viktigt detta projekt är. Att få ta del av elevernas tankar och reflektioner under föreläsningarna ger oss energi och kunskap!"

Läs mer om projekt och föreläsningar på vår hemsida: ktjboras.se

Styrelsen och dess arbete

Ordförande: Lena Fredriksson.

Vice ordförande: Åsa Uhrbom.

Kassör: Dag Forsström.

Sekreterare: Ann Larsson.

Vice sekreterare: Ida Legnemark.

Ansvarig för tjejjouren: Anita Ekunger.

Ansvarig för HR: Rita Johansson.

Ansvariga för boende/barn: Åsa Uhrbom.

Ansvarig för ekonomi: Dag Forsström.

Ansvarig för volontärer: Ann Larsson.

Ansvarig för marknadsföring: Lena Fredriksson.

Adjungerade ledamöter: Mette Bertsson, Josefin Sörensen och Lena Roy.

Revisorer: Kjell-Åke Pettersson, Stig Fransson och Kerstin Elengård.

Revisorsuppleant: Marie Josefsson.

Styrelsen har under 2022:

- haft elva protokollförda möten.
- hållit årsmöte den 16 mars.
- deltagit i månatliga arbetsutskottsmöten inom områdena barn, boende, ekonomi, tjejjouren och volontärer.
- tillsammans med personal deltagit i nätverksmöten med samarbetspartners.
- deltagit i flera arbetsdagar och Unizonutbildningar, bland annat om styrelseansvar i ideella föreningar och om ledningssystem och kvalitetssäkring.
- varit representerad på Unizons kongress.
- varit representerad på Unizons ordförandekonferens.

Ekonomi

Kvinnojouren Borås har 2022 finansierats med följande medel:

Boendeintäkter, oftast via socialtjänsten i respektive kommun.

Föreningsbidrag från Borås Stad, Ulricehamns kommun, Bollebygds kommun och Herrljunga kommun.

Projektmedel från Socialstyrelsen och Brottsofferfonden.

Dessutom har **gåvor** avsedda för de

personer som får hjälp via jouren varit till stor nytta och glädje. De har bland annat använts till:

- besök på djurparken, flytt hjälp, myskvällar, badutflykter, biobesök, museibesök med mera och utflykter till annan ort när kvinnor och barn inte har kunnat vistas utomhus i Borås på grund av hotbilden.
- inköp av utflyttningspresenter, födelsedagspresenter till barnen, julklappar, födelsedagskalas samt startpaket och lite möbler till kvinnor som flyttar till egen lägenhet.

Många har bidragit

Förutom stöd från kommunerna Borås, Bollebygd, Herrljunga och Ulricehamn samt projektmedel har följande organisationer bidragit med gåvor som har gett guldkant och hjälp åt vuxna och barn på kvinnojouren:

- Rebeckalägrät Nr 19 Sunna
- Norrby IF
- Sandhult-Bredareds

församling

- W:6 Borås

- Kinds pastorat

- Borås Feministiska Förening

- Toarps församling

- Brämhults cykelfest

- Borås östra Rotaryklubb

- Bearded villains

- Borås pastorat

- Paulinerna Borås

- Borås Golfklubb damkommitté

- Storkens vuxenloppis

- Brämhults husmorsförening

- Ekelund Styr AB

Utöver detta

har många privatpersoner gett bidrag, såväl ekonomiska som i form av presenter, till verksamheten. Ingen nämnd och ingen glömd.

*Ett stort
och hjärtligt
tack
till alla er
som har
stöttat oss!*

Har målen uppnåtts?

Medlemmar och volontärer

Mål 2022–2027

Vi ska ha fler medlemmar och bygga goda förutsättningar för volontärsarbetet genom att skapa delaktighet och engagemang för volontärer samt erbjuda kunskapshöjande utbildningar utifrån föreningsarbetet.

Måluppfyllelse: Delvis. Vi har utökat medlemsantalet från 106 till 114, vi har haft aktiva volontärer både som kontaktpersoner och som besöker boendet för att umgås med de som bor där. Vi har också erbjudit utbildningar och två medlemsmöten (ett med den egna föreläsningen Porrsnack och ett med en föreläsare utifrån, som talade om våld i nära relationer). Däremot har det varit lite svårt att hålla god kvalitet i chattverksamheten, på grund av tekniska problem med plattformen.

Opinionsbildning

Mål 2022–2027:

Vi ska uppfattas vara drivande på sociala medier och i andra publika sammanhang kring frågor om våld mot kvinnor, flickor och barn och andra utsatta gruppers situation. Vi ska ta aktiv ställning mot våld och förtryck så att det aldrig får tillåtas, oavsett i vilket sammanhang och under vilka bortförklaringar det existerar.

Måluppfyllelse: Ja. Vi har deltagit i både tidningar och radio samt varit aktiva på sociala medier. Vi har inför valet haft möten med representanter för vart och ett av de politiska partierna i kommunfullmäktige.

Sociala medier

Mål 2022–2027:

Vi vill kännetecknas av att ha uppdaterad, informativ och relevant information på sociala medier och föreningens hemsida.

Måluppfyllelse: Delvis. Vi har varit aktiva på sociala medier och till exempel haft olika teman varje månad på Instagram. Vi har dock inte uppdaterat hemsidan så ofta som är önskvärt.

Samverkan

Mål 2022–2027:

Vi ska vara en given och kompetent samverkanspart för kommuner, myndigheter och andra aktörer utifrån uppdraget att värna våldsutsattas situation generellt. Vi ska utveckla vår kunskap och vår förmåga i arbetet med våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck och i detta sammanhang vara drivande för att fler förövare blir lagförda och fler utsatta får stöd och hjälp.

Vi ska ha en utvecklad och uthållig samverkan med polisen avseende våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck samt brott mot barn.

Vi ska utöka våra kunskaper om andra samhällsinstitutioner avseende deras verksamheter och kompetenser för att bättre samordna insatserna.

Måluppfyllelse: Ja. Vi fortsätter att samverka med många olika parter och utvecklar samarbetet. Exempelvis har vi haft fler utbildningstillfällen där vi har föreläst på polis- respektive lärarutbildningen på Högskolan i Borås.

Skyddat boende

Mål 2022–2027:

Vi ska fortsätta erbjuda hög tillgänglighet och trygga boendeformer som också upplevs som säkra av de utsatta.

Måluppfyllelse: Ja. Utvärderingar som

vi får från de boende efter deras placering visar att de allra flesta upplever god säkerhet hos oss.

Barnverksamheten

Mål 2022–2027:

Barnkonventionen ska till fullo prägla vår verksamhet och vi ska fortsätta att utveckla ett starkt barnperspektiv i beslut och åtgärder.

Barnen som finns på vårt boende ska uppleva en trygg och säker miljö.

Måluppfyllelse: Ja. Vi har arbetat vidare med vår pedagogiska verksamhet och att barnen har en egen barnsamordnare och egna samtal med denna. Dessutom har flera anställda gått utbildning i samtalsmetodiken Trappan, för barn som har mött våld i hemmet.

Stödinsatser och stödverksamhet

Mål 2022–2027:

Vi ska ha en rättssäker och kvalitativ dokumentation av genomförandeplaner och journalanteckningar, så att det blir tydligt att vi är professionella och pålitliga.

Vi ska tillvarata och förstärka även det emotionella skyddsperspektivet för den utsatta.

Vi ska individanpassa våra stödinsatser så långt som möjligt.

Vi ska fortsätta att erbjuda externa stödsamtal samt, genom att utveckla kunskaper kring våldsutsattas situation, ha fortsatt hög kvalitet i vår rådgivning till utsatta och till samverkanspartners.

Måluppfyllelse: Ja. Vi har skaffat och implementerat ett nytt journalsystem. Vi har också arbetat mycket med rutiner och strukturer samt kvalitetssäkring av verksamheten. Vi har fortsatt att erbjuda

da externa stödinsatser, bland annat på uppdrag av socialtjänsten. Vår kurator har kunnat ta emot för samtal ganska omgående. Vi har också haft en samverkan med polisen och erbjudit samtal när någon har önskat det.

Tjejjouren

Mål 2022–2027:

Vi ska arbeta våldsförebyggande med kunskapshöjande insatser till målgruppen 12–25 år samt erbjuda preventionsinsatser på både universell, selektiv och individuell nivå.

Vi ska individanpassa våra stödinsatser till målgruppen 12–25 år så långt som möjligt. Vi ska fortsätta erbjuda externa stödsamtal samt, genom att utveckla kunskaper kring våldsutsattas situation, ha fortsatt hög kvalitet i vår rådgivning till utsatta och till samverkanspartners.

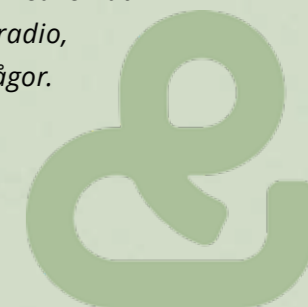
Måluppfyllelse: Ja. Vi har hållit ett flertal föreläsningar för barn och unga, samt fortsatt att erbjuda externa stödsamtal.

Övrig våldsförebyggande verksamhet

Mål 2022–2027:

Vi ska sprida kunskap om mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utsatta grupper. Vi ska informera om våldets mekanismer, konsekvenser och dess påverkan på individen och samhället.

Måluppfyllelse: Ja. Vi har påverkat genom föreläsningar och andra informationsinsatser. Vi har också medverkat i medier, såväl tidningar som radio, med information om dessa frågor.

Verksamhetsplan 2023–2028

Vår vision

Kvinno- och tjejjouren Borås gör skillnad för våldsutsatta genom att vara professionella, empatiska, ansvarstagande och samverkande.

Strategi

Genom att förstå våldets orsaker, med stöd av vedertagna förklaringsmodeller, vill vi motverka och förebygga våld. Vi arbetar med våldets konsekvenser men eftersträvar möjligheterna att förhindra det. Vi vill belysa kopplingen mellan destruktiva maskulinitetsnormer och våld och byta perspektiv genom att kliva in på nya arenor och synliggöra att mäns våld mot kvinnor inte är en isolerad fråga.

Övergripande mål för organisationen

Kvinno- och tjejjouren Borås övergripande mål är ett jämställt samhälle fritt från våld. Vi tar aktivt avstånd från mäns våld mot kvinnor och barn, våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Verksamheten stöttar, skyddar, förebygger och påverkar samhället samt kämpar för våldsutsattas rättigheter.

Hur når vi

det övergripande målet?

Vi ska använda lag och rätt samt värna våldsutsatta vuxna och barns juridiska rättigheter. Organisationen, som är en fristående ideell förening, ska under demokratiska former drivas ur ett jämställdhetsperspektiv och arbeta för alla människors lika värde. Organisationen ska vara ett alternativ och ett komplement till samhällets institutioner och en röst i samhällsdebatten kring våld i nära relation, mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor, hedersrelaterat våld

och förtryck och andra utsatta grupper. Verksamheten kommer att fortsätta stärka sitt våldspreventiva arbete.

För att nå det övergripande målet och uppfylla vår vision har vi brutit ner verksamheten i delområden med formulerade mål för perioden 2023–2028 och en övergripande aktivitetsplanering för samma tidsperiod.

Delområdena är:

• Medlemmar och volontärer

Mål 2023–2028

Vi ska ha fler medlemmar och bygga goda förutsättningar för volontärsarbetet genom att skapa delaktighet och engagemang för volontärer samt erbjuda kunskapshöjande utbildningar utifrån föreningsarbetet.

• Opinionsbildning

Mål 2023–2028

Vi ska uppfattas vara drivande på sociala medier och i andra publika sammanhang kring frågor om våld mot kvinnor, flickor och barn och andra utsatta gruppers situation. Vi ska ta aktiv ställning mot våld och förtryck så att det aldrig får tillåtas, oavsett i vilket sammanhang och under vilka bortförklaringar det existerar.

• Sociala medier

Mål 2023–2028

Vi vill kännetecknas av att ha uppdaterad, informativ och relevant information på sociala medier och föreningens hemsida.

• Samverkan

Mål 2023–2028

Vi ska vara en given och kompetent samverkanspart för kommuner, myndigheter och andra aktörer utifrån

uppdraget att värna våldsutsattas situation generellt. Vi ska utveckla vår kunskap och vår förmåga i arbetet med mäns våld mot kvinnor, våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck och i detta sammanhang vara drivande för att fler förövare blir lagförda och fler utsatta får stöd och hjälp.

Vi ska ha en utvecklad och uthållig samverkan med polisen avseende våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck samt brott mot barn.

Vi ska utöka våra kunskaper om andra samhällsinstitutioner avseende deras verksamheter och kompetenser för att bättre samordna insatserna.

• Skyddat boende

Mål 2023–2028

Vi ska fortsätta erbjuda hög tillgänglighet och trygga boendeformer som också upplevs som säkra av de utsatta.

• Barnverksamheten

Mål 2023–2028

Barnkonventionen ska till fullo prägla vår verksamhet och vi ska fortsätta att utveckla ett starkt barnperspektiv i beslut och åtgärder.

Barnen som finns på vårt boende ska uppleva en trygg och säker miljö.

• Stödinsatser och stödverksamhet

Mål 2023–2028

Vi ska ha en rättssäker och kvalitativ dokumentation av genomförandeplaner och journalanteckningar, så att det blir tydligt att vi är professionella och pålitliga.

Vi ska tillvarata och förstärka även det emotionella skyddsperspektivet för den utsatta.

Vi ska individanpassa våra stödinsatser så långt som möjligt.

Vi ska fortsätta att erbjuda externa stödsamtal samt, genom att utveckla kunskaper kring våldsutsattas situation, ha fortsatt hög kvalitet i vår rådgivning till utsatta och till samverkanspartners.

• Tjejjouren

Mål 2023–2028

Vi ska arbeta våldsförebyggande med kunskapshöjande insatser till målgruppen 12–25 år samt erbjuda preventionssatser på både universell, selektiv och individuell nivå.

Vi ska individanpassa våra stödinsatser till målgruppen 12–25 år så långt som möjligt. Vi ska fortsätta erbjuda externa stödsamtal samt, genom att utveckla kunskaper kring våldsutsattas situation, ha fortsatt hög kvalitet i vår rådgivning till utsatta och till samverkanspartners.

• Övrig våldsförebyggande verksamhet

Mål 2023–2028

Vi ska sprida kunskap om mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utsatta grupper. Vi ska informera om våldets mekanismer, konsekvenser och dess påverkan på individen och samhället.

Verksamhetsplanen preciseras i aktivitetsplan och projektplan. Den följs upp och kan revideras årligen.

Slutord från ordföranden

Det har, ännu en gång, varit ett händelserikt år. Den här gången bland annat för att vi fortsätter att sträva efter att ligga i framkant och rusta oss för förändringar som kommer. Tillståndsplikt för skyddade boenden är en sådan förändring. Regeringen aviserade för flera år sedan att skyddat boende ska regleras och bli en ny placeringsform och som då behöver tillstånd (till exempel från IVO) och kvalitetskrav råder. Vi har utbildat oss och analyserat vilka dessa krav kan bli, och därefter arbetat vidare med vårt ledningssystem och kvalitetssäkring. Det är ett omfattande arbete, och vi börjar nu ana att alla policyer, rutiner och strukturer snart är på plats. Men de ska förstås vara levande, och vi ska se till det fungerar att arbeta enligt dem. I skrivande stund är det oklart när definitivt beslut om tillståndsplikten fattas. Vi har också under 2022 för första gången lämnat anbud i en offentlig upphandling. Det medför en hel del pappersarbete, men är något som vi förmodligen kommer att göra allt oftare framöver.

Vår verksamhet arbetar med skydd, stöd och prevention, och den omfattar så väldigt mycket! När vi tittar tillbaka på vad som har hänt under året slås vi av hur många olika saker vi gör. Våra anställda och volontärer har oförtrutet strävat vidare för att på bästa sätt hjälpa de som är utsatta för våld i nära relation. Det handlar förstås om det skyddade boendet, där de hjälpsökande får trygghet, stöd och mycket praktisk hjälp för att orientera sig i sin nya tillvaro. Men vi bistår även med stöd till personer utanför boendet, till exempel i form av kuratorssamtal eller med en volontär som kontaktperson. Utöver det är vi ofta ute och informerar för såväl unga som vuxna om flera olika ämnen som rör vårt område. Normer, känslor, relationer, våld, hedersrelaterat våld och förtryck, våldets mekanismer, hur vår verksamhet fungerar och mycket annat. Vi vill vara en verksamhet som är lättillgänglig och har många samarbetspartners, och jag törs säga att vi lever upp till det.

Något som är oerhört berörande att se är att det finns ett så stort engagemang för våra frågor. Många personer, organisationer och företag hör av sig och vill hjälpa oss på olika sätt: till exempel med gåvor och insamlingar. Det känns väldigt fint att det finns så mycket omtanke i samhället!

Det är med stolthet och ett svällande hjärta som jag vill skicka med ett stort och varmt tack till alla er som på ett eller annat sätt bidrar till verksamheten!

Lena M Fredriksson
ordförande Kvinno- och tjejjouren Borås

KS § 202

DNR KS 2023/373

Äskande från socialnämnden om medel för drift av projektet Ung omsorg

Sammanfattning

Vård och omsorg står inför stora rekryteringsutmaningar och Ung omsorg är ett sätt att locka ungdomar från Herrljunga att söka till vårdrkten. Ung Omsorg är ett företag vars vision är att skapa meningsfulla möten mellan generationer och ge unga en utvecklande start i arbetslivet. Ung omsorg anställer ungdomar som vill jobba extra med att sätta guldkant på de äldres tillvaro på äldreboenden och göra vårdrkten mer attraktivt och få sökanden till utbildning som undersköterska via Vård och omsorgscollege. Ung omsorg har under 2023 varit mycket positivt för de boende på kommunens särskilda boende. Många äldre längtar efter besök av ungdomarna under veckan vilket ger ett positivt kvitto på vilken skillnad deras insats gör och samtliga ungdomar kan efter genomfört projekt tänka sig att arbeta extra inom vårdrkten. Socialförvaltningen saknar egna medel i nuvarande budget för att bedriva projektet under 2024, förvaltningen föreslår därför att nämnden äskar 180 tkr från kommunstyrelsens utvecklingsfond för att under 2024 fortsatt kunna bedriva projektet Ung omsorg samt därmed även främja förutsättningarna att få sökande till utbildning inom vårdrkten.

Socialnämnden beslutade genom § 126/2023-10-24 att äska 180 000 kronor ur kommunstyrelsens utvecklingsmedel för att kunna fortsätta bedriva projektet Ung omsorg även under 2024.

Beslutsunderlag

Socialnämnden § 126/2023-10-24
Rapport Ung Omsorg i Herrljunga kommun

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till beslut:

- Socialnämndens förslag till kommunstyrelsen:
  - Äskande om 180 tkr ur kommunstyrelsens utvecklingsfond beviljas för att under 2024 fortsatt kunna bedriva Ung omsorg.

Mats Palm (S), med bifall av Emma Blomdahl Wahlberg (C), yrkar att socialnämnden beviljas 100 tkr ur kommunstyrelsens utvecklingsfond för att under 2024 fortsatt kunna bedriva Ung omsorg.

Mats Palm yrkar också att socialnämnden ges i uppdrag att under 2025 inarbeta aktiviteten i egen budgetram.

Gunnar Andersson (S), med bifall av Andreas Johansson (M) och Johannes Luiga (KD), yrkar att socialnämndens förslag till beslut beviljas.

Forts. § 202

Beslutsgång

Ordföranden ställer socialnämndens förslag till beslut mot Mats Palms (S) ändringsförslag och finner att kommunstyrelsen beslutar i enighet med Mats Palms ändringsförslag.

Omröstning begärs.

Ordförande ställer följande propositionsordning:

Ja = i enlighet med Mats Palms (S) förslag

Nej = i enlighet med socialnämndens förslag

Med 6 ja-röster och 5 nej-röster finner ordförande att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med Mats Palms förslag.

(Omröstningsbilaga 1, KS § 202/2023-11-13).

Gunnar Andersson (M), Andreas Johansson (M) och Johannes Luiga (KD) reserverar sig till förmån för socialnämndens förslag till beslut.

Kommunstyrelsens beslut

1. Socialnämnden beviljas 100 tkr ur kommunstyrelsens utvecklingsmedel beviljas för att under 2024 fortsatt kunna bedriva Ung omsorg.
2. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att under 2025 inarbeta aktiviteten i egen budgetram.

Reservation

På grund av svårighet att rekrytera till vårdrkena och skapa meningsfulla sysselsättningar till ungdomar är det högst, anmärkningsvärd att det från ett styre som säger sig stå upp för ungdomar går i mot sin egen nämnds förslag till beslut. Vi tycker att äskade medel sträcker sig utanför Socialnämndens budget och borde då stödjas av Kommunstyrelsen och passar väl in under dennes utvecklingsmedel. Moderaterna och Kristdemokraterna reserverar sig därför mot Kommunstyrelsens beslut fatta den 2023-11-13 ärende 19. Äskande från socialnämnden om medel för drift av projekt Ung omsorg

Gunnar Andersson(M) Andreas Johansson (M) Johannes Luiga (KD)

_____
För kännedom till: Socialnämnden

Omröstningsbilaga 2 KS § 202/2023-11-13	Tjänstgörande	Mats Palms ändringsförslag (JA) mot socialnämndens förslag (NEJ)		
		JA	NEJ	Avstår
Mats Palm, Ordförande (S)	X	X		
Emma Blomdahl Wahlberg, 1:e vice ordförande (C)	X	X		
Gunnar Andersson, 2:e vice ordförande (M)	X		X	
Jessica Pehrson, Ledamot (C)	X	X		
Johannes Luiga, Ledamot (KD)	X		X	
Charlotta Norén, Ledamot (L)				
Andreas Johansson, Ledamot (M)	x		X	
Anette Rundström, Ledamot (S)	X	X		
Jacob Brendelius, Ledamot (SD)	X		X	
Alexander Strömborg, Ledamot (SD)	X		X	
Magnus Jonsson, Ledamot (V)	X	X		
Niklas Åsbogård, Ersättare (C)				
Thorbjörn Holgersson, Ersättare (C)				
Ingemar Kihlström, Ersättare (KD)				
Roger Södervall, Ersättare (L)				
Thomas Örn Karlsson, Ersättare (M)				
Lina Sundberg, Ersättare (M)				
Bert-Åke Johansson, Ersättare (S)				
Kari Hellstadius, Ersättare (S)	X	X		
Daniel Fredriksson, Ersättare (SD)				
Magnus Lennartsson, Ersättare (SD)				
Krister Karlsson, Ersättare (V)	X			
Summa		6	5	0

Protokoll från delregional nämnd södra, 2023-11-17

§ 97

Förlängning av avtal om samverkan vid ungdomsmottagningen i Herrljunga mellan Herrljunga kommun och delregional nämnd södra

Diarienummer DRNS 2023-00032

Beslut

1. Delregional nämnd södra föreslår att operativa hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar om förlängning av Avtal om samverkan vid ungdomsmottagningen i Herrljunga, att gälla till och med 31 december 2024.

Sammanfattning av ärendet

Delregional nämnd södra ska enligt reglementet bereda särskilda samverkansavtal, exempelvis ungdomsmottagningar, inför den operativa hälso- och sjukvårdsnämndens beslut.

Tidigare södra hälso- och sjukvårdsnämnden förlängde den 2 juni 2022 § 59-66 samverkansavtal avseende ungdomsmottagning med samtliga åtta kommuner i nämndens geografiska område att gälla till och med den 31 december 2023. Till grund för de lokala avtalen och överenskommelser ligger ett inriktningsdokument för länets ungdomsmottagningar. Inriktningsdokumentet är gemensamt för Västra Götalandsregionen och länets 49 kommuner.

På uppdrag av Vårdsamverkan Västra Götaland har ett förslag på ett Samverkansavtal för ungdomsmottagningen i Västra Götaland tagits fram, som utveckling av inriktningsdokumentet. Det politiska samrådsorganet SRO har ställt sig bakom att förslaget på Samverkansavtal för ungdomsmottagningen sänds på remiss, 2023-08-16 – 2023-12-20, till berörda nämnder och styrelser inom Västra Götalandsregionen och länets 49 kommuner. Inriktningen är att samverkansavtalet ska gälla från den 1 januari 2025. Befintligt inriktningsdokument för ungdomsmottagningarna är förlängt till och med 2024.

I avvaktan på det nya samverkansavtalet behöver nuvarande avtal för ungdomsmottagningarna förlängas att gälla till och med den 31 december 2024.

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Protokoll från delregional nämnd södra, 2023-11-17

Delregional nämnd södra föreslår att operativa hälso- och sjukvårdsnämnden förlänger avtal om samverkan vid ungdomsmottagningen i Herrljunga mellan Herrljunga kommun och nämnden att gälla till och med den 31 december 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande daterat 2023-11-09

Skickas till

- Herrljunga kommun, herrljunga.kommun@herrljunga.se
- Sandra Sälsjö, socialchef, sandra.salsjo@herrljunga.se för kännedom
- Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden för genomförande

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Förtydligande av TiS Taxan 2023-11-24

Till samtliga ansvariga tjänstepersoner i samverkanskommunerna

Uppbyggnad av taxan

Resursbehovsberäkning: För att klara nämndens uppdrag, för att kunna tillsätta tillräckliga resurser beräknas behov av personal. Utifrån givna arbetsuppgifter som ingår i uppdraget beräknas behov av arbetskraft.

Yttre tillsyn, inre tillsyn, handläggning och beredning av ärenden och övrigt förkommande uppgifter.

Genomsnittlig tid för ovanstående arbetsuppgifter beräknas till 1000 timmar/år och heltidsanställd. Dvs debiterbar tid som sker genom fakturering enligt taxa. Övrig tid är olika typer av frånvaro, kompetensutveckling, verksamhetsutveckling, interna och externa möten nätverk odyl.

Under 2-3 år tillbaks har vi förstärkt personalstyrkan, både pga av faktisk underbemanning, men också ur den aspekten att utredningsarbete blir allt mer komplicerat och tar längre tid, framförallt den ekonomiska utredningen och bedömningen. Tex Lag om tobak och liknande produkter är mycket omfattande gällande marknadsföring, märkning osv.

Beräkning av nämndens kostnad/timme

SKR har en mall för beräkning av nämndens kostnader som vi använder. Där anges kostnad för personal (antal enligt resursbehovsberäkningen ovan) verksamhetssystem, tele- och It, teknisk utrustning, arbetsledning, administration, bilar, kurser, del av sektorsövergripande kostnader, nämnd, lokaler.

Sammantaget ger det en kostnad/timme, som i senaste beräkning blev 1136 kr/ timme. Den summan är underlag för indexuppräknig inför 2024, se nedan.

För att följa nämndens kostnader görs återkommande beräkning för eventuell justering av kostnad /timme. Kan tex var fördyrade personal eller IT-kostnader. Det ger isf ett nytt underlag för beslut i Kf om höjning eller sänkning, och man får ett nytt belopp att utgå ifrån i den årliga indexuppräknigen.

Indexuppräknig

Årligen, i oktober/november meddelar SKR ett index, en procentsats, för uppräknig av kostnad/timme för kommunal verksamhet. Indexet speglar inflation mm. Detta är praxis för uttag av taxor för en myndighetsnämnd. Det är lämpligt att ansvarig nämnd får delegation att besluta om indexhöjning av kostnad/timme. Detta anges i bestämmelserna för denna taxa, att nämnden har delegation. Beslut tas i regel på nämndsammanträdet i december.

Om inte beräkning av kostnad/timme visar någon förändring under ett antal år, kvarstår alltså 1136/kr/timme som grund, men den ökar något varje år utifrån indexuppräknigen.

Konstruktion av taxan

Vi har valt att ange tidsåtgång istället för antal kronor i taxan. Dokumentet blir då aktuellt över tid med stöd i vad som beskrivs ovan. Det kan upplevas missvisande om taxan anger den totala kostnaden, utan den senaste indexuppräknigen. Anges antal kronor är dokumentet inaktuellt när beslut om indexuppräknig görs varje år. Nu kan av Kf beslutade taxa istället kompletteras med den aktuella kostnaden/timme som nämnden beslutat och som gäller för kommande år. Tex på webben och andra informationskanaler. Antal timmar är då inte ändrat. Vi bedömer att det blir tydligare för

Meddelande 3

verksamheterna att förstå vad det kommer kosta just det året. Antal timmar för ärendet x aktuell kostnad /timme.

Antal timmar/ärende

Handläggarna har tillsammans med ansvarig chef gått igenom varje typ ärende och olika typer av tillsyn för att få fram en verklig tidsåtgång. Uppskattad åtgång av tid är en schablon.

Nuvarande taxa speglar inte den tid som åtgår.

Det är omfattande handlingar och underlag som verksamheterna behöver komma in med i ansökningar och anmälningsärenden. Vi arbetar mycket med service och information, hjälp att göra rätt, men avsevärd tid läggs på att påminna och be om kompletteringar innan vi ens kan börja handlägga ärendet. Framför allt den ekonomiska utredningen kräver omfattande dokumentation och underlag.

Granskning av handlingar, ev ytterligare begäran om kompletteringar, bedömning av PBI:er (personer med betydande inflytande) andra bolagsengagemang, besök i verksamheten, utskick av remisser till berörda instanser, tex polis, skattemyndigheten, kronofogden, räddningstjänst. Granskning och bedömning av inkommande yttrande, beredning av ärendet, dokumentation, dragningar i nämnd.

Delar av detta, eller allt, behöver ske också för verksamheter som redan har tillstånd, tex vid ändring av bolagsförhållanden. Vid inre tillsyn (sker varje år) sker också motsvarande utredning för att konstatera om lämpligheten kvarstår.

Vid tex tillfälliga utökningar av serveringsyta skickas remiss till räddningstjänst, besök på plats i verksamheten, beredning och beslut.

Den årliga fasta avgiften och den årliga rörliga avgiften omfattar tid för både inre och yttre tillsyn.

Inre tillsyn skiljer inte något betydande mellan stor och liten verksamhet, handläggningen är densamma. Den rörliga avgiften baseras helt på omsättning i kr/år, dvs hur mycket alkohol man säljer och därmed betalar en mindre verksamhet också en lägre avgift. Behov av yttre tillsyn ökar markant med en större verksamhet, tex nattklubbar.

Ekonomiskt utfall senaste åren

Ekonomiskt utfall åren 2020-2022

	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Intäkter	4338	4 714	4 105
Kostnader	-4 185	-3 573	-3 864
Resultat före reglering 5 % avvikelse	153	1 141	240

Denna period är påverkad av pandemin.

Den årliga rörliga avgiften gällande alkoholtillstånd grundar sig på omsättningen utifrån restaurangrapporterna som restaurangerna lämnar in senast mars året efter. Avgiften beror på storleken på omsättningen enligt avgiftstrappa. Under innevarande år faktureras en preliminär rörlig avgift som slutregleras året efter. Under pandemin och så särskilt 2020 gjordes en bedömning att

Meddelande 3

omsättningen i restaurangrapporterna förväntades minska för 2020 vilket också hanterades i bokslutet genom en uppbokning av lägre intäkter.

Resultatet för år 2021 beror på att personalkostnaderna var lägre med anledning av vakanser och intäkterna blev högre med anledning av att omsättningen för restaurangerna blev högre 2020 än den bedömning som gjordes i samband med bokslut.

Sammanfattning

- kostnad/timme är den verkliga kostnaden.
- tidsåtgång är beräknad utifrån erfarenhet och alla moment i varje ärende. Tiden är en schablontid, ett medelvärde. Många taxor är uppbyggda så, och inget vi avser att frånga.
- utgångspunkten i framtagande av taxan är att den inte ska vara skattefinansierad.
- om man inte beslutar om identisk taxa som Lidköping, överensstämmer det inte med ingånget avtal.
- att jämföra med andra kommuner är alltid relevant. Underlag för beräkningar ser olika ut men man får en uppfattning var nivåerna ligger.

Exempel från andra kommuner.

	Avgift/timme	Tillstånd servering	Årlig fast avgift servering	Rörlig avgift upp till 1milj omsättning	Årlig fast avgift tobak
Lidköping (2024)	1136 (2023 års nivå)	11 360	7 952	10 224	7 952
Lidköping (2025)	1 136 (2023 års nivå)	11 360	10 224	11 360	9 088
Borås (2023)	1 326	13 500	5 000	25 000	5 000
Uddevalla (2019)	1 322	8 000	5000	13 000	7000
Gbg (2018)	?	9 800	2 450	6 130	7 100
Södertörns miljöförbund (2020)	1 320	13 200	3 960	9 240	3 840
Södra Roslagens (2019)	1 250	13 000	5 000	3 000	2 500
Malmö	?	10 000	5 600	10 100	6 000

Avgift per timme, 1136 kr, ligger väl i paritet med miljö- och byggnadsnämndens övriga myndighetsutövning i Lidköping, Grästorp, Götene. Avgift 2023 för tillsyn enligt miljöbalken är 1074 kr per timme och för kontroll enligt livsmedelslagen är 1244 kr per timme.

Mona Wrethman

Chef Område miljö- och hälsa

KF § 183
KS § 186

DNR KS 2023/32

Budget och verksamhetsplan 2024 för Herrljunga kommun

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 20 juni 2023 om rambudget för 2024–2026 omfattande ekonomisk budget (resultaträkning, balansräkning, investeringsbudget och kommunbidrag) samt skattesats.

Det förslag som nu presenteras innehåller förändringar jämfört med junibeslutet. Följande förändringar finns i budgetförslaget:

- Skatteintäkter baseras på Sveriges kommuner och regioners (SKR) skatteprognos publicerad i oktober 2023, där högre generella statsbidrag ger 9,1 miljoner kronor mer i intäkter under 2024.
- Kommunbidragsramen ökar med 2,9 miljoner kronor. Ökat anslag delas till socialförvaltningen om 2,1 miljoner kronor och till kommunstyrelsens verksamheter om 0,8 miljoner kronor.
- Kommunens resultatnivå beräknas uppgå till 10,4 miljoner kronor motsvarande 1,5 procent under 2024.
- Finansiell reserv införs om 0,5 miljoner kronor.
- Pensionskostnader revideras med 1,6 miljoner kronor i ökade kostnader.

Övriga förändringar som föreslås i kommunbidraget består av ramväxlingar inom kommunbidragets uppdelningar. Skattesats föreslås vara oförändrad på 21,94 procent. Nämnderna har tagit fram en verksamhetsplan och strategi för målen utifrån kommunfullmäktiges junibeslut. Dessa redovisas i respektive nämnds budget och verksamhetsplan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-11-06

Budget och verksamhetsplan 2024–2026 för Herrljunga kommun

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna upprättad budget och verksamhetsplan för perioden 2024–2026 samt att fastställa ram för nyupplåning till 64 000 000 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

M, KD och SD avstår från att delta i beslutet i detta ärende.

Fortsättning KS § 186

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Budget och verksamhetsplan 2024 för perioden 2024-2026 godkänns.
2. Ram för nyupplåning fastställs till 64 000 000 kr.

I kommunfullmäktige yrkar Mats Palm (S) bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Magnus Jonsson (V) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Gunnar Andersson (M) yrkar på följande ändringar till budget och verksamhetsplan 2024 som finansieras genom ökning av statliga tillskott på 3,4 miljoner kronor:

- 1 miljon kronor till socialnämnden
- 1 miljon kronor till bildningsnämnden
- 850 000 kronor till kommunstyrelsen för säkerhetsutvecklande arbete i kommunen
- 550 000 kronor till kommunstyrelsen som någon form av reserv

Jacob Brendelius (SD) yrkar på följande ändringar till budget och verksamhetsplan 2024 som finansieras genom frysta interndebiteringar på 2023 års nivå = 7,4 miljoner kronor och 4,5 miljoner kronor från resultatet:

- 0,4 miljoner kronor till seniorekort för pensionärer 65 år och uppåt
- 3,4 miljoner kronor till finansiering av att öppna Hagens äldreboende fullt ut
- 4 miljoner kronor i ökat anslag till hemtjänsten
- 3 miljoner kronor till fältarbete/fritidsledare
- 0,4 miljoner kronor till feriearbete för ungdomar
- 0,7 miljoner kronor till finansiell reserv

Totalt 11,9 miljoner kronor i satsningar

Ove Severin (KD), Annika Löfgren Lundkvist (M) och Carin Martinsson (M) bifaller Gunnar Anderssons (M) ändringsförslag.

Magnus Lennartsson (SD) bifaller till Jacob Brendelius (SD) förslag och yrkar på följande ändringar:

- att 1,5 miljoner kronor tillförs bildningsnämnden för förskola och att finansiering sker från resultatet.
- att bildningsnämnden tillförs 3,63 miljoner kronor för särskilt stöd och att finansiering sker från resultatet.
- att 100 000 kronor tillförs Freetime vilket finansieras av det som är borttaget i fliken permanenta ramförändringar.

Emma Blomdahl Wahlberg (C), Charlotta Norén (L), Jessica Pehrson (C), Eva Larsson (C), Carina Fredriksen (S) och Anette Rundström (S) bifaller kommunstyrelsens förslag.

Ajournering!

Fortsättning KF § 183

Jacob Brendelius (SD) yrkar på att ordföranden ställer proposition på varje enskilt ändringsförslag.

Ordföranden frågar om proposition ska ställas på enskilda ändringsförslag som är inkomna på samma papperslapp eller om Jacob Brendelius (SD) och Gunnar Anderssons (M) ändringsförslag ska beslutas i grupp och finner att ändringsförslagen ska beslutas i grupp.

Ordföranden ställer Gunnar Anderssons (M) ändringsförslag mot Jacob Brendelius (SD) ändringsförslag och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med Gunnar Anderssons (M) ändringsförslag.

Votering begärs!

Ordföranden ställer följande propositionsordning:

Ja = Gunnar Anderssons (M) ändringsförslag.

Nej = Jacob Brendelius (SD) ändringsförslag.

Med 9 ja-röster, 5 nej-röster och 16 personer som avstår finner ordförande att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med Gunnar Anderssons (M) ändringsförslag.

(Omröstningsbilaga 1, KF § 183/2023-11-27)

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens förslag till beslut kan godkännas i de delar där det inte finns några förslag på ändringar och finner att så sker.

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag mot Gunnar Anderssons (M) ändringsförslag och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag till beslut.

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag mot Magnus Lennartssons (SD) första ändringsförslag och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Votering begärs!

Ordföranden ställer följande propositionsordning:

Ja = kommunstyrelsens förslag.

Nej = Magnus Lennartssons (SD) första ändringsförslag.

Med 16 ja-röster, 5 nej-röster och 9 personer som avstår finner ordförande att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Fortsättning KF § 183

(Omröstningsbilaga 2, KF § 183/2023-11-27)

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag mot Magnus Lennartssons (SD) andra ändringsförslag och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Votering begärs!

Ordföranden ställer följande propositionsordning:

Ja = kommunstyrelsens förslag.

Nej = Magnus Lennartsson (SD) andra ändringsförslag.

Med 16 ja-röster, 5 nej-röster och 9 personer som avstår finner ordförande att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

(Omröstningsbilaga 3, KF § 183/2023-11-27)

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag till beslut mot Magnus Lennartssons (SD) tredje ändringsförslag och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Votering begärs!

Ordföranden ställer följande propositionsordning:

Ja = kommunstyrelsens förslag.

Nej = Magnus Lennartsson (SD) tredje ändringsförslag.

Med 16 ja-röster, 5 nej-röster och 9 personer som avstår finner ordförande att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

(Omröstningsbilaga 4, KF § 183/2023-11-27)

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Budget och verksamhetsplan 2024 för perioden 2024-2026 godkänns.
2. Ram för nyupplåning fastställs till 64 000 000 kr.

Reservation

Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna reserverar sig till förmån för egna förslag.

Moderaterna och Kristdemokraterna inkommer med skriftlig reservation innan tid för justering:

Fortsättning KF § 183

Reservation.

Reservation angående beslut om tilläggsbudget i ärendet, §3 "Budget och verksamhetsplan 2024 för Herrljunga kommun" Kristdemokratiska fullmäktigegruppen reserverar sig mot beslutet i ärendet till förmån för eget förslag tillsammans med Moderaterna.

Kristdemokraterna i Herrljunga

Genom gruppledare.

Ove Severin

Moderaterna och Kristdemokraternas förslag till ändring av den tidigare beslutade budgeten.

Så som de styrande i Herrljunga redan konstaterat har även vi observerat att en del förändringar och pengar har tillkommit som påverkar förutsättningarna något för kommunens budgetarbete.

Vi ser oss ha små möjligheter att förändra den redan beslutade budgeten till förmån för den vi presenterade tidigare vid junifullmäktige. Vi har dock förslag på fördelningen av det tillskott vi fått från staten.

Den befolkningsökning som vi hoppats på kan vi inte se ännu, så vi tvingas korrigera den något från vår tidigare bedömning inför 2024. Vi tror att kommunen snart kommer att se den ökning av innevånare som vi förväntar oss.

Den osäkerhet som råder i vår omvärld och som påverkar oss borde vår kommun beakta i sin budget. Med vetskap om att resurserna är begränsade vill vi ändå avsätta en mindre summa till detta arbete fördelat på följande sätt:

- *1 miljon till Bildningsnämnden.*
- *1 miljon till Socialnämnden.*
- *850 000 till Kommunstyrelsen för säkerhetsutvecklande arbete i kommunen.*
- *550 000 till Kommunstyrelsen som någon form av reserv.*

Gunnar Andersson (M) Ove Severin (KD)

Expedieras till:
För kännedom till:

Revisionen
Samtliga nämnder

KF § 188
KS § 194

DNR KS 2023/371

Bestämmelser om taxa gällande alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter och lag om vissa receptfria läkemedel

Sammanfattning

Enligt alkohollagen 8 kap 10 §, lag om tobak och liknande produkter 8 kap 1, 2 §§, lag om tobaksfria nikotinprodukter 40 § och lag om receptfria läkemedel 15 kap 3 §, får en kommunal nämnd ta ut avgift för prövning och tillsyn enligt en taxa som kommunfullmäktige bestämmer. Gällande taxa är i stort behov av revidering då den senast fastställdes § 105/2020-06-15. Nämndens kostnader för verksamheten har inte beräknats sedan dess. Kommunstyrelsen arbetsutskott i Lidköpings kommun återremitterade då till social- och arbetsmarknadsnämnden frågan om delegation till ansvarig nämnd för indexuppräknings av taxan på grund av att det inte fanns en tillräcklig utredning och beräkningsgrund för taxan. Detta är nu gjort. Självkostnadsprincipen gäller som huvudregel för kommunal verksamhet. I 2 kap 6 § i kommunallagen anges att ”kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller”. Bestämmelser för denna taxa har tidigare inte funnits. Den tydliggör för vad, hur och när nämnden avser att ta ut avgift. Det är ett viktigt juridiskt styrande dokument i tillämpningen av taxan. Taxan föreslås ändras i två steg för vissa delar av de fasta och rörliga avgifterna där det innebär en betydande höjning av nu befintliga avgifter. Fast och rörlig avgift faktureras de befintliga verksamheterna som har serveringstillstånd eller tobakstillstånd.

Ansökning- och anmälningsavgifter, kunskapsprov, avgift för sanktioner och årlig avgift för detaljhandel med folköl, e-cigarett, tobaksfria nikotinprodukter och vissa receptfria läkemedel föreslås träda i kraft i sin helhet från och med 2024-01-01. Indexuppräknings av timavgiften kommer att ske i december 2023 respektive 2024.

Socialnämnden beslutade genom § 123/2023-10-24 att föreslå kommunfullmäktige att fastställa de föreslagna bestämmelserna och bilagor för uttag av taxor och avgifter gällande alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter och lag om vissa receptfria läkemedel under förutsättningen att även kommunfullmäktige i Lidköpings kommun fastställde de föreslagna bestämmelserna med bilagor. Kommunfullmäktige i Lidköpings kommun beslutade genom § 119/2023-10-30 att fastställa föreslagna bestämmelser och bilagor.

Fortsättning KS § 194

Beslutsunderlag

Socialnämnden § 123/2023-10-24

Bestämmelser och taxa för prövning och tillsyn

Bilaga 1 Avgifter serveringstillstånd

Bilaga 2 Avgifter tobak, e-cigarett, folköl, tobaksfria nikotinprodukter, receptfria läkemedel

Protokollsutdrag från kommunfullmäktige i Lidköpings kommun § 119/2023-10-30

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås att, med förbehåll om att fullmäktige i Lidköpings kommun antar de föreslagna bestämmelserna med bilagor i enlighet med aktuellt förslag, fastställa de föreslagna bestämmelserna och bilagor för uttag av taxor och avgifter gällande alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter och lag om vissa receptfria läkemedel. Om taxan inte antas av Lidköpings kommunfullmäktige den 30/10, så gäller tills vidare den nuvarande taxan.
- Förändringen kommer att ske stegvis under två år. Ansvarig nämnd bör för varje kalenderår besluta om att reglera timavgifterna enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Bestämmelser och bilagor 1 och 2 kommer efter antagande i respektive nämnd att träda i kraft 2024-01-01

Beslutsgång

Ordföranden frågar om socialnämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Bestämmelser och bilagor för uttag av taxor och avgifter gällande alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter och lag om vissa receptfria läkemedel fastställs.
2. Förändringen kommer att ske stegvis under två år. Ansvarig nämnd bör för varje kalenderår besluta om att reglera timavgifterna enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Bestämmelser och bilagor 1 och 2 kommer efter antagande i respektive nämnd att träda i kraft 2024-01-01.

I kommunfullmäktige frågar ordförande om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KF § 188

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Bestämmelser och bilagor för uttag av taxor och avgifter gällande alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter och lag om vissa receptfria läkemedel fastställs.
2. Förändringen kommer att ske stegvis under två år. Ansvarig nämnd bör för varje kalenderår besluta om att reglera timavgifterna enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Bestämmelser och bilagor 1 och 2 kommer efter antagande i respektive nämnd att träda i kraft 2024-01-01.

Expedieras till:
För kännedom till:

Tillståndsenheten i Samverkan
Socialnämnden

KF § 189
KS § 196

DNR KS 2023/372

Riktlinjer för handläggning av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet

Sammanfattning

En revidering och översyn av riktlinjer för avgiftshandläggning ska göras vid behov eller minst var 5:e år och förslag på förändringar ska fastställas av kommunfullmäktige. Socialförvaltningen har enligt fattat beslut gjort en översyn av riktlinjen för handläggning enligt beslut av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet. Alla avgifter omräknas årligen enligt gällande prisbasbelopp och fastställd riktlinje för avgiftshandläggning utan att avgifterna tas upp på nytt för beslut i kommunfullmäktige. Översynen föranleder inget behov av revidering och förvaltningen föreslår därmed inga förändringar i riktlinjen utöver den årliga justeringen av taxor och avgifter.

Socialnämnden beslutade genom § 124/2023-10-24 att föreslå kommunfullmäktige att godkänna riktlinjer för handläggning av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet utan förslag på förändringar utöver den föreslagna årliga justeringen av taxor och avgifter i enlighet med prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Beslutsunderlag

Socialnämnden § 124/2023-10-24

Riktlinje för handläggning av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till kommunfullmäktige

- Riktlinjer för handläggning av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet godkänns utan förslag på förändringar utöver den föreslagna årliga justeringen av taxor och avgifter i enlighet med PKV.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om socialnämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Riktlinjer för handläggning av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet godkänns utan förslag på förändringar utöver den föreslagna årliga justeringen av taxor och avgifter i enlighet med PKV.

I kommunfullmäktige frågar ordförande om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KF § 189

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Riktlinjer för handläggning av taxor och avgifter inom socialnämndens verksamhet godkänns utan förslag på förändringar utöver den föreslagna årliga justeringen av taxor och avgifter i enlighet med PKV.

_____

För kännedom till: Socialnämnden

Samverkansgrupp: FSG Socialförvaltningen

Sammanträdesdatum: 2023-11-30
Plats: Mollasjön
Tid: kl. 10.00-12.00

Närvarande

Arbetsgivarrepresentanter

Sandra Säljö Socialchef
Ulrika Melin HR-specialist
Mariana Andersson Sekreterare
Markus Larsson Nämndsamordnare

Fackliga representanter

Anna Ågestedt, Kommunal Vänerväst
Veronica Svantesson, Kommunal Vänerväst
Ingrid Johansson, Sveriges arbetsterapeuter
Morgan Gunnarsson, Vision
Ulf Ellström, Vårdförbundet

Förhinder

Ann Olsson, Akademikerförbundet SSR

Mötet öppnades

Ordföranden, Sandra, hälsar alla välkomna.

1. Övriga frågor

1.1 Utbildning digital signering

Markus Larsson, nämndsamordnare informerar om digital signering och hur det kan användas för protokollen framöver.

2. Uppföljning föregående möte

Inget aktuellt.

3. Information – På gång

Det är klart med upphandlingen av nytt verksamhetssystem och det kommer att bli ett byte av system. Herrljunga och Vårgårda kommer att teckna med Pulsen AB och verksamhetssystemet Combine kommer att implementeras under nästa år.

4. Från/till LSG/CSG

4.1 Utvärdering samverkan FSG

Enligt samverkansavtalet skall samverkan i FSG följas upp årligen och frågeställningar för detta har bifogats kallelsen. Kommunal Vänerväst påtar att det ej har behandlats i CSG hur denna uppföljning skall genomföras.

Resultat Uppföljning FSG Socialförvaltningen

Nulägesanalys – så här fungerar samspelet idag;

- Kunskap finns om vad samverkan innebär.
- Samverkan fungerar utmärkt – det är bra struktur och tydlighet, ordning och reda, känner trygghet i mötet, ömsesidig kommunikation, man får tycka till, bra respons, arbetsgivaren ser fram emot mötena och uppskattar ha dialogen.
- Det finns behov av samverkansutbildning då flera ej varit med på detta sedan flera år tillbaka.
- Det är en öppen och konstruktiv dialog.
- Formalia fungerar – kallelser skickas i angiven tid, protokoll är tydliga och utförliga, åtkomst finns i mappstruktur samt på komnet.

Målbild – det här vill vi utveckla;

- Föreslår att samverkansavtalet blir information/dialog i årshjulet för APT.
- Samverkansavtalet publiceras på komnet tillsammans med protokollen.
- FSG Socialförvaltningen kommer att fördjupa sig i samverkansavtalet och utifrån det se vad man kan behöva arbeta mer med.
- Arbetsgivaren vill ha dialog och önskar att ärenden tas upp på FSG och att parter involverar förvaltningsledning när de önskar dialog med politik.

4.2 Representantskap i LSG Vård och omsorg

Överenskommes att representantskapet för fackliga företrädare i LSG Vård och Omsorg är enligt följande;

- Kommunal Vänerväst: Anna Ågestedt (SÄBO) och Annelie Eriksson (hemtjänst)
- Sveriges arbetsterapeuter/Fysioterapeuterna: Ingrid Johansson med ersättare Maria Mörk
- Vårdförbundet: Ulf Ellström med ersättare Maria Eliasson

5. Årshjulet

Enligt årshjulet skall det under december månad informeras om kommunens riktlinje angående bisyssla. Fackliga företrädare påtalar att det i årshjulet för november månad anges att det skall informeras om riktlinje för doftfri arbetsplats, dock saknas denna riktlinje för Herrljunga kommun. Arbetsgivaren tar med frågeställningen vidare.

6. Arbetsmiljö

Sammanställningar av inkomna KIA-anmälningar till och med 2023-11-23 redovisas. Årssammanställning presenteras på nästa FSG.

7. Nämnd

1. Reviderad budget och verksamhetsplan 2024 enligt bilaga. Sveriges arbetsterapeuter föreslår att det förtydligas i enhetsbenämning att Rehab också är hälso- och sjukvård samt att enheterna benämns Korttidsenheten/HSV Rehabenheten samt HSV Sjuksköterskeenheten. Arbetsgivaren och fackliga företrädare är eniga om förslaget och det beslutas.
2. Attestanter 2024 socialnämnden enligt bilaga.
3. Schablonbelopp LSS personlig assistans till utförare enligt bilaga.
4. Indexreglering av timavgift för uttag av taxa gällande alkohollagen enligt bilaga.
5. Antagande av äldreomsorgsstrategi för Herrljunga kommun 2023–2032 enligt bilaga.
6. SKR brukarundersökning 2023 inom LSS och IFO enligt bilaga.
7. Ansökan om verksamhetsbidrag för 2023 från Kvinno- och Tjejjouren Borås.

8. Verksamhetsfrågor

8.1 Beslut – Översyn av samordnad bemanning och planering

Arbetsgivaren har tidigare informerat om förslag att samordna bemanning och planering. Risk- och konsekvensanalyser har genomförts i samverkan med fackliga företrädare och berörda personer. Vid kommande pensionsavgång kommer en årsarbetare planerare ej ersättas. En uppdragsbeskrivning på planerarfunktionen har framtagits. Fackliga företrädare tillstyrker arbetsgivarens förslag. Ärendet är därmed samverkat och beslutat.

8.2 Beslut – Förslag att rekrytera samordnare som ersättare för EC hemtjänst under studieledighet

Arbetsgivaren har föreslagit att rekrytera samordnare som ersättare för enhetschef hemtjänst under studieledighet 2024. Risk- och konsekvensanalyser har genomförts i samverkan med facklig företrädare och berörda personer. Arbetsbeskrivning för samordnare ska tas fram. Fackliga företrädare tillstyrker arbetsgivarens förslag. Ärendet är därmed samverkat och beslutat.

8.3 Beslut – Gemensam bemanningsenhet med bildning

Arbetsgivaren har tidigare informerat om förslag om en gemensam bemanningsenhet för socialförvaltningen och bildningsförvaltningen. Risk- och konsekvensanalys gällande samplanering av bemanningsenheterna har genomförts i samverkan med fackliga företrädare. Handlingsplan finns för genomförandet. Fackliga företrädare tillstyrker arbetsgivarens förslag. Ärendet är därmed samverkat och beslutat.

8.4 Information – Organisationsförändring permanentande av stabschef

Arbetsgivaren föreslår en organisationsförändring som innebär ändrad chefstillhörighet för staben i socialförvaltningen från socialchef till stabschef samt att omvandla nuvarande tjänst som kvalitetsstrateg till stabschef. Risk- och konsekvensanalys har genomförts i samråd med berörd personalgrupp. Fackliga företrädare tillstyrker arbetsgivarens förslag om organisationsförändring samt att nuvarande kvalitetsstrateg övergår till att vara stabschef. Ärendet är därmed samverkat och beslutat. Detta beslut ersätter MBL-förhandling.

Mötet avslutas

Ordföranden tackar för visat intresse och engagemang och förklarar mötet avslutat.

Nästa möte

Nästa möte FSG Socialförvaltningen är torsdagen den 8 februari kl. 10-12, lokal: Mollasjön.

Vid protokollet:

Mariana Andersson

Justeras:

Sandra Säljö
Herrljunga kommun

Anna Ågestedt
Kommunal Vänerväst

Veronica Svantesson
Kommunal Vänerväst

Ingrid Johansson
Sveriges arbetsterapeuter

Morgan Gunnarsson
Vision

Ulf Ellström
Vårdförbundet